ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

ΥΠ' ΟΨΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ:

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. — Διατί ἡ Ζωή; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων, κτλ., κτλ., κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ *ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ* Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ

1991

'Αριθ. 4. 'Απρίλιος 1891.

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

> «*Κατὰ τὴν τῶν μελιττῶν εἰκόνα τῶν λόγων δέον μετέχειν, καὶ τῆς ροδωνιᾶς, τοῦ ἄνθους δρεψάμενος, τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν*».
>
> (Μέγας Βασίλειος.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τὸ παρὰ τῶν πολλῶν λεγόμενον *ἔχειν γνώσεις* — ὅπερ δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ φανταστικὸν γινώσκειν — πρὸς τὸ *πραγματικὸν ἐπίστασθαι*. Ὅ,τι γινώσκει τις, μαθὼν αὐτὸ παρ' ἄλλου τινός, δὲν εἶνε ἢ ἡ γνώμη ἄλλου· δὲν εἶνε ἡ ἀληθὴς γνῶσις. Ἡ ἀληθὴς γνῶσις δέδοται μόνον τῷ κτῶντι τὰς γνώσεις ἀφ' ἑαυτοῦ.

Fr. Hartmann

Ὁ φόβος εἶνε ραθυμία τῆς βουλήσεως.

Ἐὰν κατορθώσῃς νὰ μὴ φοβῆσαι τὸν λέοντα, ὁ λέων θὰ σὲ φοβηθῇ. Εἰπὲ εἰς τὴν θλίψιν: Θέλω νὰ εἶσαι εὐχαρίστησις, καὶ τότε θὰ γίνῃ εὐχαρίστησις, πλέον τῆς εὐχαριστήσεως μάλιστα, εὐτυχία.

Πρὶν ἢ ἀποφανθῇς περὶ τῆς εὐτυχίας ἢ δυστυχίας ἀνθρώπου τινός, μάθε πρῶτον ποῦ ἀπήγαγεν αὐτὸν ἡ διεύθυνσις τῆς βουλήσεώς του. Ὁ Τιβέριος ἀπέθνησκε καθ' ἑκάστην ἐν Καπρέαις, ἐνῷ ὁ Ἰησοῦς ἀπεδείκνυε τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν θειότητα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τοῦ σταυροῦ.

Ὑποφέρειν σημαίνει ἐργάζεσθαι. Μεγάλη λύπη ὑποστᾶσα εἶνε μεγάλη πρόοδος. Οἱ μᾶλλον δεινοπαθοῦντες ζῶσι πλέον τῶν μὴ δεινοπαθούντων.

Τὸ φῶς εἶνε ἠλεκτρικὸν πῦρ τῆς φύσεως πρὸς χρῆσιν τῆς βουλήσεως: Φωτίζει τοὺς γινώσκοντας νὰ τὸ χρησιμοποιήσωσι, κατακαίει δὲ τοὺς καταχρωμένους αὐτό.

Ὁ ὀλεθριώτερος ἐχθρὸς τῶν ψυχῶν εἶνε ἡ ὀκνηρία. Ἡ ἀδράνεια ἐνέχει μέθην τινὰ ἀποκοιμίζουσαν· ὁ δὲ ὕπνος τῆς ἀδρανείας εἶνε διαφθορὰ καὶ θάνατος.

Αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ κύματα τοῦ Ὠκεανοῦ· ὅπως αὐτά, ἵνα διατηρηθῶσι, χρήζουσιν ἅλατος, οὕτω καὶ αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις χρήζουσι τῆς πικρίας τῶν δακρύων, τῶν βασάνων τοῦ οὐρανοῦ, τῆς διεγέρσεως τῶν τρικυμιῶν.

Eliphas Levi

ΕΝ ΑΜΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΜΑΣ

Ζῶμεν ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ὑπέρ ποτε ἡ οἰκογένεια παραγνωρίζεται εἰς ὅ,τι ἱερώτερον καὶ ἀξιοσεβαστότερον ἔχει: τὸ ὑλικὸν συμφέρον καταπνίγει τὸν νοῦν, τὴν ἀγάπην· τὰ μαθήματα τῆς πείραςπεριφρονοῦνται· διαπραγματεύονται τὰ θεῖα πράγματα. Ἡ σὰρξ χλευάζει τὸ πνεῦμα, ὁ δὲ δόλος τὴν χρηστότητα. Οὐδὲν πλέον ἰδεῶδες, οὐδεμία δικαιοσύνη: ὁ ἀνθρώπινος βίος ἀπωρφανίσθη ἀμφοτέρωθεν.

Ἀλλὰ θάρρος καὶ ὑπομονή! Καὶ ὁ αἰὼν οὗτος θὰ μεταβῇ ὅπου καὶ οἱ μεγάλοι ἔνοχοι. Παρατηρήσατε πόσον στυγνὸν τὸ ἦθός του! Ἡ ἀνία σκέπει τὴν κεφαλήν του .. κυλίεται τὸ κάρρον (τῶν καθαρμάτων), τὸ δὲ πλῆθος ἀκολουθεῖ φρυάττον.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ αἰὼν οὗτος θὰ κριθῇ ὑπὸ τῆς ἱστορίας· θὰ γράψουν δ' ἐπί τινος μεγάλου μνημείου ἐξ ἐρειπίων:

Ἐνταῦθα λήγει ὁ πατροκτόνος αἰών! ὁ δήμιος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ του!

Eliphas Levi

Η ΩΦΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ

Ὅπως τὸ λαμπρὸν φῶς, ἵνα παραχθῇ καὶ καταστῇ ὁρατόν, δεῖται σκιᾶς, οὕτω καὶ ὁ λόγος, ἵνα ἀποβῇ ἐναργής, δεῖται ἀντιρρήσεων. Δέον νὰ ὑποστῇ τὴν δοκιμασίαν τῆς ἀρνήσεως, τῆς χλεύης, τῆς ἀδιαφορίας, τῆς λησμοσύνης. Πρέπει, ἔλεγεν ὁ Διδάσκαλος, ὁ ἐπὶ τὴν γῆν πεσὼν σπόρος νὰ σαπίσῃ, ἵνα βλαστήσῃ.

Ὁ καταφάσκων λόγος καὶ ἡ ἀρνουμένη ὁμιλία δέον νὰ συζευχθῶσιν, ὅπως διὰ τῆς τοιαύτης συζεύξεως γεννηθῇ ἡ πρακτικὴ ἀλήθεια, ὁ πραγματικὸς καὶ προοδευτικὸς λόγος.

Ἡ ἀνάγκη ἀναγκάζει τοὺς ἐργάτας νὰ ἐκλέξωσιν ὡς θεμέλιον λίθον, τὸν παραγνωρισθέντα καὶ ἀπορριφθέντα τὸ πρῶτον.

Ἀπαιτεῖται γῆ διὰ τὸ ἄροτρον· ἡ δὲ γῆ ἀνθίσταται, καθὸ ἐργαζομένη: Ἀμύνεται αὕτη ὡς πᾶσα παρθένος· συλλαμβάνει καὶ ἐγκυμονεῖ βραδέως ὡς πᾶσα μήτηρ.

(Abbas Constant.)

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΥΦΟΕΙΔΟΥΣ ΠΥΡΕΤΟΥ
ΔΙΑ ΤΟΥ ΖΩΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΥ

Ἡ «Μαγνητιστικὴ καὶ Ὑπνωτιστικὴ Ἐφημερὶς» ἀναγράφει θεραπείαν τινὰ *παράδοξον*, ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, ἐρανιζομένη τὸ διήγημα ἐξ ἄλλης ἐφημερίδος τοῦ «Falisco».

«Σπουδαῖος δόκτωρ, ἀναγράφουσι, ὅστις δὲν θέλει νὰ δημοσιευθῇ τὸ ὄνομά του, καταγίνεται εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς θεραπείας τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ διὰ τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ.

»Ἰδοὺ τὸ περιστατικόν:

»Ἀσθενής τις, προσβληθεὶς ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, περιῆλθεν εἰς ἀπελπιστικὴν κατάστασιν. Ἡ θερμοκρασία του ἐδείκνυε 41°, τὸ δὲ πρόσωπον τὰ σημεῖα προσεχοῦς κρίσεως.

»Ὁ δόκτωρ ἀποφασίζει τότε νὰ προσφύγῃ εἰς μαγνητικὰ passes ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν ἐπὶ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας. Ἀναμετρήσας εἶτα τὴν θερμοκρασίαν τοῦ νοσοῦντος παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως ὅτι κατῆλθεν εἰς 37°. Ἡ ὄψις τοῦ ἀσθενοῦς συνάμα μετεβλήθη· ἠδυνήθη δὲ νὰ ὁμιλήσῃ καὶ λάβῃ τροφήν τινα.

»Μετὰ πέντε ἡμερῶν τοιαύτην θεραπείαν, ὁ νοσῶν ἄφησε τὴν κλίνην, ἐν ἐξαιρέτῳ καταστάσει ὑγείας.

»Ἐκτὸς ὅτι ὁ δόκτωρ τυγχάνει σεβαστὸς ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ὑπάρχουσι συνάμα καὶ μάρτυρες ἐπιβεβαιοῦντες τὴν σοβαρωτάτην

κατάστασιν ἐν ᾗ διετέλει ὁ νοσῶν, πρὸς δὲ ὅτι ἡ νόσος ἦτο ἀληθῶς τυφοειδὴς πυρετός, καὶ ὅτι τὸ θερμόμετρον πρὸ τοῦ μαγνητικοῦ χειρουργήματος ἐδείκνυε 41°, εἶτα δὲ 37°.

»Ὁ ἐν λόγῳ ἰατρὸς οὐδεμίαν ἰδέαν κερδοσκοπικὴν διατρέφει· ἐξακολουθεῖ τοὺς πειραματισμούς του, προτιθέμενος νὰ προσκαλέσῃ ἀκολούθως ἐπιτροπὴν τῆς Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας, ὅπως, παραστᾶσα εἰς συνεδρίαν, ἐξετάσῃ, διαγνώσηται τὸ νόσημα καὶ παρατηρήσῃ συγχρόνως τὸ φαινόμενον τῆς καταπτώσεως τῆς θερμοκρασίας».

Ἐπειδή, ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω περιστατικοῦ, περιῆλθον εἰς γνῶσιν πολλῶν καὶ ἄλλα παρόμοια, δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ ζωϊκὸς μαγνητισμὸς προώρισται νὰ καταστῇ ἡμέραν τινὰ —ὅταν τὸν σπουδάσωσι καλῶς καὶ ἐμβαθύνωσιν εἰς αὐτὸν ἀρκούντως— θεραπευτικὸν μέσον ἀπαραμίλλου σπουδαιότητος.

(Ἐκ τῆς «Revue des Sciences Psychologiques» τῆς 20 Φεβρ. 1891.)

ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΓΡΑΦΗ

Ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ ἀμερικανικῇ ψυχολογικῇ ἐφημερίδι Banner of Light τὰ ἑπόμενα:

«Ἡ κ. Σάρα δὲ-Βόλφ, διασημοτάτη ἐκ τῶν μεσαζουσῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὡμίλησεν ἐσχάτως ἐν τῷ Bucklayer's hall τοῦ Σικάγου περὶ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων.

» Μετὰ τὴν διάλεξιν, προέβη καὶ εἰς πειραματισμοὺς περιεργοτάτους ἐπὶ τῆς αὐτομάτου γραφῆς. Διά τινος ἀβακίου, ἐπὶ ἀνακλίντρου τεθέντος, ἐπέτυχε διακοινώσεις, τὰ μάλα ἐνδιαφερούσας καὶ κάτωθεν φερούσας ὁλοκλήρους καὶ εὐδιαγνώστους τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἐπικαλεσθέντων ὄντων.

»Ὅλαι αἱ διακοινώσεις αὗται ἀπηυθύνοντο πρὸς πρόσωπα ἐντελῶς ξένα ὡς πρὸς τὴν μεσάζουσαν, ἀλλὰ γινώσκοντα τοὺς ὑπογράψαντας τὰ γραφέντα.

» Τὸ πλεῖστον αὐτῶν τῶν γραφέντων ἐπετεύχθησαν ἐν πλήρει φωτί, ἐνῷ ἡ μεσάζουσα ἀπεῖχε μέτρα τινὰ ἀπὸ τοῦ ἀβακίου.

»Εἰς νέον τινά, ἀνελθόντα ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ἔθεσαν τὸ ἀβάκιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἀμέσως ἔσχεν οὗτος μίαν διακοίνωσιν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, θανόντος πρό τινος χρόνου, καὶ γράψαντος πράγματα γνωστὰ αὐτῷ μόνῳ.

»Προσεκλήθη εἶτα νέα τις κυρία παρὰ τῇ μεσαζούσῃ, ἥτις τῇ ἔδωκε νὰ κρατῇ τὴν μίαν ἄκραν τοῦ ἀβακίου, ἐνῷ ἡ μεσάζουσα ἐκράτει τὰν ἄλλην ἄκραν, καὶ ἀμέσως ἡ νέα γυνὴ ἔλαβε μίαν διακοίνωσιν παρὰ τοῦ συζύγου της, οὗτινος ἀνεγνώρισεν ἐντελῶς τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα.

»Τὸ ἀκροατήριον λίαν συγκεκινημένον ἐπὶ τοῖς ἐπιτευχθεῖσιν ἀποτελέσμασι, ἀπῆλθε σπουδαίως διασκεπτόμενον ἐφ' οἷς εἶδε, τὸ δὲ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος ἐπείσθη περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐπικοινωνίας ἡμῶν μετὰ τῶν δῆθεν τεθνεώτων.»

Εἴδομεν καὶ ἡμεῖς παραγομένους τοὺς ἰδίους πειραματισμοὺς ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ κ. κόμητος Β... ἐν Παρισίοις παρὰ τοῦ μεσάζοντος Σλάδ.

Τῇ 20 Φεβρουαρίου 1891

E. GUINTRAND

Σ. Θ. Δ. Ἡ αὐτόματος αὕτη γραφὴ συνίσταται εἰς τὸ νὰ γράφωνται ἐντὸς ἀβακίου τινὸς αἱ ἐν λόγῳ αὐτόματοι διακοινώσεις παρ' ἀοράτου καὶ ἀγνώστου δυνάμεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς οὐδενὸς τῶν παρισταμένων προσώπων ἐπαφῆς ἐπὶ τοῦ ἀβακίου.

ΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

Πρὸς γνῶσιν τῆς περὶ τὸ μαγνητίζεσθαι ἐπιδεκτικότητός τινος χρῆσιν ποιούμεθα τοῦ ἑξῆς ἁπλοῦ τρόπου.

Θέτομεν τὰς δύο χεῖρας ἐπὶ τῶν ὠμοπλατῶν μὲ τοὺς δακτύλους διευθυνομένους πρὸς τὸν τράχηλον καὶ ἄνευ πιέσεως. Μετὰ ἓν ἢ δύο λεπτὰ ἀπὸ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν παρακαλοῦμεν τὸν δόκιμον νὰ μᾶς περιγράψῃ τὰς ἃς ὑφίσταται αἰσθήσεις.

Ἐν γένει, κατὰ ὀκτὼ ἐπὶ δέκα πειραματισμῶν, ὁμολογοῦσιν αἴσθησίν τινα θερμότητος διηκούσης ἄλλοτε μὲν μέχρι τῆς παρεγκεφαλίδος, ἄλλοτε δ' ἀπεναντίας κατερχομένης μέχρι τῆς ὀσφύος.

Ὁ ὑποκείμενος, ὁ ἐκδηλῶν τοιοῦτον ἀποτέλεσμα, δεν βραδύνει νὰ αἰσθανθῇ ἓν εἶδος νευρικοῦ κλόνου ἢ γαργαλισμοῦ τινος, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐντόνου, καταλαμβάνοντος μὲν ἅπαντα τὸν ὀργανισμὸν τῶν *αἰσθητικῶν* (sensitifs), ἐμμένοντος δὲ εἰς τὴν ῥάχιν, τοὺς βραχίονας, τὰς κνήμας τῶν ἧττον ἐπιδεχομένων ἐντυπώσεις, τῶν ἡμιαισθητικῶν, οὕτως εἰπεῖν.

Ἐπὶ δεκα ἀτόμων, τυχαίως λαμβανομένων, τὰ μὲν τρία θὰ αἰσθανθοῦν σχεδὸν ἀμέσως τὴν θερμότητα καὶ τὸν γενικὸν γαργαλισμὸν—αὐτὰ εἶνε τὰ μᾶλλον εὐπαθῆ, τὰ μᾶλλον μαγνητιζόμενα—, τὰ δὲ τρία ἄλλα θὰ αἰσθανθῶσι μόνον τοπικὰ ἀποτελέσματα, ἐκλείποντα κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ἐπανερχόμενα ταχέως καὶ καθιστάμενα ἐπὶ μᾶλλον ἔντονα, μόνιμα, καταναγκάζοντα τὸν δόκιμον νὰ ὑποκύψῃ, μεθ' ὅλην του τὴν ἀντίστασιν· πρόκειται περὶ ζητήματος χρόνου μόνον. Τὰ ἐπίλοιπα τέσσαρα ἄτομα οὐδὲν θὰ αἰσθανθῶσιν ἢ σχεδὸν τίποτε.

Τὰ πρόσωπα ἅτινα θὰ δηλώσωσι τὰ ἀνώτερα αἰσθήματα, θὰ ὦσιν ἐπιδεκτικὰ μαγνητίσεως, ἄλλα ταχύτερον καὶ ἄλλα βραδύτερον, ἀλλ' ἅπαντα θὰ ὦσι τοιαῦτα ἐπὶ τέλους.

Ἅμα ὡς ὑπονοήσωμεν τὸ φαινόμενον, ἐνεργοῦμεν, διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων ἐλαφράν, ἐλαφροτάτην μάλαξιν ἐπὶ τῶν δύο τραπεζοειδῶν μυῶν, ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκονται ἀκριβῶς ἐφηρμοσμένοι οἱ δάκτυλοί μας.

Τὸ μαγνητιζόμενον πρόσωπον αἰσθάνεται τότε ἐλαφρὰν κόπωσιν εἰς τὰς κνήμας, διαδεχομένην ἀμέσως ὑπὸ νευρικῶν τρόμων. Μετὰ δευτερολέπτων τινῶν μάλαξιν ἀποσύρομεν βραδέως τὰς χεῖρας ἀπὸ τῆς ῥάχεως μετὰ τῆς στερρᾶς θελήσεως νὰ ἑλκύσωμεν τὸν ὑποκείμενον πρὸς τὰ ὄπισθεν. Τὸν βλέπομεν τότε καμπτόμενον, ἀνθιστάμενον ὅλαις δυνάμεσι πρὸς αὐτὸν τὸν ἑλκυσμόν. Ἐν τέλει προσελκύεται, καί, ἂν δὲν ὀπισθοχωρήσῃ, θὰ πέσῃ κατὰ γῆς.

Μετ' αὐτὴν τὴν ἐπιτυχίαν, θέτομεν τὴν μίαν τῶν χειρῶν εἰς τὸ κάτω τῆς ῥάχεως, ἀμέσως ἄνωθεν τοῦ κόκκυγος, τὴν δ' ἑτέραν

μὲ τοὺς δακτύλους εἰς ὀξύ, ἔναντι τῶν γονάτων, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς πιέσεως, βιάζομεν τὸν ὑποκείμενον νὰ γονατίσῃ.

Ὅταν ἐπιτελεσθῇ ἡ κλίσις τῶν γονάτων, ἐπαναρχίζομεν, ὡς τὸ πρίν, ἀλλ' ἄνευ προσψαύσεως ἀπὸ 25, 30, 40 ἢ 50 ἑκατοστομέτρων ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου. Ἐὰν τὸ ἀποτέλεσμα ἐπέλθῃ ταχύτερον τῆς πρώτης [illegible]ίρας, ὁ ὑποκείμενος μαγνητίζεται ἐντελῶς· δύναταί τις δὲ ἀπ' αὐτῆς τῆς στιγμῆς ν' ἄρξηται τῶν πειραματισμῶν.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα τυγχάνουσι τόσῳ μᾶλλον περίεργα καὶ ἐνδιαφέροντα καθόσῳ ὁ ὑποκείμενος διατελεῖ ἐγρηγορώς, *ἐντελῶς ἐγρηγορώς*, διατηρῶν τὰς διανοητικάς του δυνάμεις, καὶ ὅμως ἀναγκαζόμενος νὰ ὑπακούῃ καὶ νὰ πράττῃ ὅ,τι ἂν ὁ πειραματιστὴς θελήσῃ.

L. MOUTIN

ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Ἀνέγνων τὸ ὀγκωδέστατον ἅμα καὶ σπουδαιότατον σύγγραμμα τῶν κ. κ. Ed. Gurney, Fr. Myers, Fr. Podmore «Phantasms of the Living». Ὁποία ποικιλία φαντασμάτων! Ὁποία συλλογὴ στοιχείων! Εὔκολον εἰς πάντα βουλόμενον ν' ἀνοίξῃ μόνον τὴν χεῖρα καὶ νὰ συλλέξῃ.

Συλλέγω λοιπὸν κἀγὼ ἐξ αὐτοῦ τοῦ σωροῦ δύο τρεῖς μικρὰς ἱστορίας καὶ σᾶς τὰς ἐπιστέλλω. Ἂν οἱ ἀναγνῶσταί σας θελήσουν καὶ ἄλλας θέλω σπεύσει εἰς συλλογὴν καὶ ἄλλων, διότι τὸ χρυσωρυχεῖον εἶνε ἀνεξάντλητον.

Ἐπανέρχομαι εἰς τὰ διηγήματά μου, ἅτινα μετέφρασα ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ.

Ἰδοὺ τὸ ἕν :

«Ἰανουάριος 1884,

»Ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα ἓν ἀλλόκοτον γεγονός, ὅπερ μὲ διηγεῖτο

ὁ πατήρ μου. Ἦτο μηχανικός· ἐκτὸς τούτου ἦτο πνεύματος ἐμβριθοῦς, θετικοῦ, οὐδόλως δ' ἐπίστευεν εἰς τὰς ὀπτασίας καὶ εἰς τὰς δημώδεις προλήψεις Ὅτε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ὁ πατήρ μου εἶχε περάσει τὰ τριάκοντα ἔτη τῆς ἡλικίας.

»Εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ κοιμᾶται μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα ἔξω τῆς κλίνης· πρωΐαν τινά, περὶ τὰς 5, διατελῶν καθ' ὁλοκληρίαν ἐγρηγορώς, ᾐσθάνθη χεῖρα τινὰ σφίγγουσαν τὴν ἰδικήν του δυνατά, ὅπως εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ τὸ πράττῃ ὁ πατήρ του. Ὁ πατήρ μου εἶπεν ἀμέσως εἰς τὴν μητέρα μου: «Ὁ πατήρ μου ἔσφιγξε τὴν χεῖρά μου ὅπως ἐσυνήθιζεν ἀποχαιρετῶν με». Τῳόντι, ἐκείνην τὴν ἰδίαν πρωΐαν ὁ πατὴρ τοῦ πατρός μου, εἶχεν ἀποθάνει, αἰφνιδίως σχεδόν, κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν. Ὁ πατήρ μου ἠγνόει τὴν ἀσθένειαν τοῦ πατρός του, διαμένοντος πλησίον τοῦ Sanderlau, ἐνῷ ἐκεῖνος διέμενεν εἰς Sussex.

»W. B. GLEGRAM».

Μεταβαίνω εἰς τὸ δεύτερον:

«1 Σεπτεμβρίου 1871.

»... Ἡ ἀδελφή μου Ἐλισάβεθ εἶχε νεκρὰν φίλην, ἐλθοῦσαν νὰ διέλθῃ παρ' αὐτῇ ἡμέρας τινὰς καὶ συμμεριζομένην τότε τὴν κλίνην της. Εἶχον παύσει φλυαροῦσαι καὶ ἡτοιμάζοντο νὰ κοιμηθῶσιν, ὅτε ἡ Ἐλισάβετ ὠθήσασα τὴν Ἑνριέτταν, τὴν φίλην της, τῇ εἶπε: «Κύταξε λοιπὸν αὐτὸ τὸ ὡραῖον φῶς». Ἡ Ἑνριέττα ἐφώνησεν: «Ὦ! τί ὡραῖον φῶς! Τί εἶνε λοιπὸν τοῦτο; — Εἶνε ἡ μικρὰ Μαρία Στάγγερ, ἐπανέλαβεν ἡ Ἐλισάβεθ. Τί ὡραία εἶνε! Περιφέρεται εἰς τὸν ἀέρα!» Ἐνῷ ὡμίλει οὕτω, ἡ ὀπτασία ἐξηφανίσθη. Τὴν ἐπαύριον, ἅμα τῇ πρωΐᾳ, ἡ Ἐλισάβεθ ἔστειλε νὰ ἐρωτήσῃ παρὰ τῷ κ. Στάγγερ, καὶ ἔμαθεν ὅτι ἡ Μαρία Στάγγερ ἀπέθανε, καθ' ἣν στιγμὴν εἶχε φανῆ, περὶ τὰς ἕνδεκα δηλ. τῆς παρελθούσης νυκτός.

»Ἡ ὀπτασία παρίστα ἐπακριβῶς παιδίον, περικυκλωμένον ὑπὸ νέφους, γλυκέος φωτὸς αἰθερίου καὶ κυανολεύκου· τοιαύτην δὲ λάμψιν ἐξέπεμπε καὶ οὕτω καλῶς ἀντανεκλᾶτο, ὥστε ἐφώτιζεν ἐντελῶς αὐτὴν τὴν θελκτικὴν ὀπτασίαν. Ἀλλ' ἡ Ἐλισάβεθ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ἂν αὐτὸ τὸ φῶς προήρχετο ἐκ τοῦ νέφους ἢ ἐκ

τῆς χαριέσσης μορφῆς. Ἡ Ἑνριέττα εἶδε τὸ φῶς ἐπίσης εὐκρινῶς ὡς καὶ ἡ Ἐλισάβεθ.

«LUCYSPENSER.»

Ἃς ἀναγράψωμεν ἤδη καὶ μίαν ὀπτασίαν ζῶντος προσώπου :

«Ὀκτώβριος 1884.

»... Ὅτε ἐσπούδαζον εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Ὀξφόρτ, κατῴκουν παρά τινι κυρίᾳ εὐσεβεστάτῃ, ἐναρέτῳ, χαρακτῆρος εἰλικρινεστάτου καὶ ἀληθεστάτου Αὐτή μοι διηγήθη τὸ γεγονός, ὅπερ σᾶς μεταδίδω.

»Ὁ ἀδελφός της ἐμπορεύετο ἐπὶ τῶν οἴνων καὶ διέμενεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς Πορτογαλλίαν καὶ Ἰσπανίαν. Εἶχεν ἀφήσει τὰ δύο του τέκνα εἰς Λεέδ Ἀγνοῶ ἂν ἡ μήτηρ των ἔζη ἀκόμη· ἀλλ' εὑρίσκοντο συνήθως, ἂν ὄχι πάντοτε, μετὰ τῆς θείας των.

»Ἡμέραν τινὰ τὰ δύο παιδία εὑρίσκοντο εἰς τὸ βάθος τῆς μικρᾶς αἰθούσης μετὰ τῆς θείας καὶ δύο ἄλλων παιδίων, ἅτινα ἦσαν, νομίζω, ἐξαδέλφιά των. Εἰς αὐτὴν τὴν αἴθουσαν κατῴκουν ἐγὼ μικρὸν μετὰ ταῦτα.—Τὰ δύο παιδία ἐκραύγασαν συγχρόνως : Ὤ ! ἰδοὺ ὁ πατέρας· ἀναβαίνει τὴν σκάλαν».

»Τὰ ἐχλεύασαν, τὰ ἐμάλωσαν, ἀλλ' αὐτὰ ἐπέμενον. Παρετήρησαν εἰς τὴν κλίμακα, ἀλλ' οὐδένα εἶδον. Ἔμαθον ἀργότερα, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰδίου πατρός, ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τὰ τέκνα του τὸν εἶδον εἶχε πέσει εἰς τὸν Δοῦρον· ἐνῷ δ' ἐκινδύνευε νὰ πνιγῇ καὶ εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸν θάνατον, ἀνεπαρίστα ἐν τῷ πνεύματί του ὅλα τὰ συμβάντα τοῦ βίου του, ἡ δὲ ψυχή του ἐφαίνετο ὡσεὶ διασπῶσα τοὺς μετὰ τοῦ σώματος δεσμούς. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἂν εἶπεν ὅτι ἐσκέφθη καὶ τὰ τέκνα του κατ' ἐκείνην τὴν ὑπερτάτην στιγμήν. Ἀναισθησία ἐντελὴς εἶχε κυριεύσει αὐτόν. Διεσώθη δὲ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ζωήν.

«E BUTTLER»

Οὐδεμίαν ἄλλην κρίσιν προσθέτω εἰς αὐτὰ τὰ παράδοξα γεγονότα, ἢ ὅτι δὲν εἶνε αὐτὰ τὰ πράγματα ἀδύνατα. Πείθετέ τις ὅτι εἶνε ἀληθῆ Οἱ διηγούμενοι αὐτὰ τὰ ἐκθέτουσιν ἁπλούστατα, ἄνευ ἐμφάσεως. Ἡ διήγησις ἐνέχει ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου μέχρι τοῦ ἑτέρου τὴν ἁπλοϊκωτάτην σφραγίδα τῆς ἀληθείας, τοῦτο δὲ τοῖς ἀποδίδει πολλὴν πίστωσιν.

HORACE PELLETIER
Conseiller d'arrondissement, officier d'Academie.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ [1]

ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΕΙΣ (HALLUCINATIONS) ΤΗΛΕΠΑΘΗΤΙΚΑΙ

Ἰδοὺ βιβλίον [2]) ἐπιστημονικὸν μέν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν τῆς κλασικῆς σειρᾶς Πᾶν τὸ ἐν αὐτῷ εἶνε καινοφανές, ὁ σκοπὸς καὶ ἡ μέθοδος. Εἶνε ἀπόπειρα ἐξόχου τόλμης, δικαιούμενον ἐμβριθοῦς προσοχῆς τοῦ κοινοῦ.

Τὸ κατ' ἐμέ, νομίζω νομιμωτάτην αὐτὴν τὴν τόλμην· θὰ πειραθῶ νὰ τὴν δικαιολογήσω.

Δικαιούμεθα, βεβαίως, νὰ ἐναβρυνώμεθα ἐπὶ τῇ ἐπιστήμῃ μας τοῦ 1890. Συγκρίνοντες ὅ,τι γινώσκομεν σήμερον πρὸς ὅ,τι ἐγίνωσκον οἱ πρόγονοί μας τοῦ 1490, θὰ θαυμάσωμεν τὴν ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας κατακτητικὴν πορείαν τοῦ ἀνθρώπου. Τέσσαρας αἰῶνας ἤρκεσαν πρὸς δημιουργίαν ἐπιστημῶν, μὴ ὑπαρχουσῶν οὐδὲ κατ' ὄνομα, ἀπὸ τῆς ἀστρονομίας καὶ τῆς μηχανικῆς μέχρι τῆς χημείας καὶ τῆς φυσιολογίας Μή τοι μετὰ τέσσαρας αἰῶνας, κατὰ τὸ 2290, δὲν θὰ ἐκπλήττωνται οἱ ὑστερόγονοί μας ἐπὶ τῇ ἀμαθείᾳ τῆς σήμερον; καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῇ οἰήσει ἡμῶν τοῦ ἀρνεῖσθαι ἀνεξετάστως πᾶν ὅ,τι δὲν ἐννοοῦμεν;

Ναί! ἡ ἐπιστήμη μας εἶνε πολὺ νέα ἢ ὥστε νὰ δικαιοῦται νὰ εἶνε ἀπόλυτος ἐν ταῖς ἀρνήσεσι: παράλογον τὸ λέγειν: «Δὲν θὰ προχωρήσωμεν προσωτέρω. Ἰδοὺ πράγματα, ἅτινα οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐξηγήσῃ. Ἰδοὺ φαινόμενα παράλογα καὶ ἅπερ οὐδὲ πρέπει μάλιστα νὰ ζητῶμεν νὰ ἐννοήσωμεν, καθὸ ὑπερβαίνοντα τὰ ὅρια τῶν γνώσεών μας» Τὸ ὁμιλεῖν οὕτω, σημαίνει περιορίζειν ἐν σμικρῷ ἀριθμῷ τοὺς ὡρισμένους νόμους καὶ τὰ γνωστὰ ἤδη πράγ-

---

[1]) Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἐσχάτως ἐκδοθέντος συγγράμματος τοῦ διδάκτορος Ch. Richet (καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἰατρικῆς τῶν Παρισίων) καταχωρισθὲν ἐν τῇ «Revue Scientifique» (20 10βρίου 1890) καὶ ἄλλοις περιοδικοῖς.

[2]) Τὸ ἀγγλικὸν τῶν κ. κ. Gurney, Myers καὶ Podmore (1888) ὑπὸ τὸν τίτλον «Phantasms of the Living».

ματα· σημαίνει καταδίκην εἰς τὴν ἀδράνειαν, ἄρνησιν τῆς προόδου, ἀποποίησιν, ἐκ τοῦ προτέρου, μιᾶς τῶν θεμελιωδῶν ἀνακαλύψεων, τῶν διανοιγουσῶν ἄγνωστον ὁδὸν καὶ δημιουργουσῶν νέον κόσμον· τοῦτο σημαίνει διαδοχὴν τῆς προόδου παρὰ τῆς *ρουτίνας*.

Ἐν Ἀσίᾳ, μέγας λαὸς διέμεινε στάσιμος ἀπὸ τριάκοντα αἰώνων, ἐπειδὴ οὕτω πως ἐσυλλογίζετο· Ὑπάρχουσιν ἐν Κίνᾳ μανδαρῖνοι λίαν εὐπαίδευτοι, πολυμαθέστατοι, ὑποστάντες ἐξετάσεις λίαν δυσχερεῖς, λίαν περιπλόκους, καθ' ἃς ὀφείλουν ν' ἀποδείξωσι ἐμβριθῆ γνῶσιν τῶν παρὰ τοῦ Κομφυκίου καὶ τῶν μαθητῶν του διδαχθεισῶν ἀληθειῶν. Ἀλλὰ δὲν ἀποφασίζουσι νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω ἢ ἀνωτέρω. Δὲν ἀπομακρύνονται τοῦ Κομφυκίου. Οὗτος εἶνε ὁλόκληρος ὁ ὁρίζων αὐτῶν· τόσῳ δ' ἀποκτηνωμένοι διατελοῦσι, ὥστε δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι ἐκτὸς αὐτοῦ.

Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἡμετέροις πολιτισμοῖς, καίτοι φιλτέροις πρὸς τὴν πρόοδον, δεσπόζει ἀνάλογόν τι πνεῦμα. Ὁμοιάζομεν ἅπαντες κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πρὸς τοὺς μανδαρίνους· θέλομεν νὰ περιορίσωμεν τὸν κύκλον τῶν γνώσεών μας ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ κλασικά μας μόνον βιβλία. Σέβουσι τὴν ἐπιστήμην, τιμῶσιν αὐτήν, καὶ δικαίως· ἀλλ' οὐδόλως τῇ ἐπιτρέπουσι ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς τετριμμένης ὁδοῦ, τῆς παρὰ τῶν διδασκάλων διαχαραχθείσης τροχιᾶς, εἰς τρόπον ὥστε καινοφανής τις ἀλήθεια διακινδυνεύει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντεπιστημονική.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουσι νέαι ἀλήθειαι· ὅσῳ δ' ἀλλόκοτοι κἂν φαίνονται εἰς τὴν *ρουτίναν* μας, θ' ἀποδειχθῶσι ποτε ἐπιστημονικῶς· δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Εἶνε χιλιάκις βέβαιον ὅτι παρερχόμεθα, χωρὶς νὰ βλέπωμεν, πρὸ φαινομένων φαεινῶν, ἅτινα ἀγνοοῦμεν νὰ παρατηρήσωμεν, νὰ προκαλέσωμεν. Αἱ ἀληθεῖς ψευδαισθήσεις, αἵτινες εἶνε τὸ κύριον θέμα τοῦ βιβλίου τούτου, τυγχάνουσιν ἐξ αὐτῶν τῶν φαινομένων· δυσχερῶς τὰ βλέπομεν, διότι ἡ προσοχή μας δὲν προσειλκύσθη πρὸς αὐτὰ ἀρκούντως· δυσχερῶς τὰ παραδεχόμεθα, διότι φοβούμεθα πᾶν ὅ,τι νέον, διότι ἡ καινοφοβία δεσπόζει τῶν παλαιῶν καὶ ἀνθηρῶν πολιτισμῶν· διότι δὲν θέλομεν νὰ ἐνοχλήσωσι τὴν ὀκνηρὰν ἡσυχίαν μας δι' ἐπιστημονικῆς τινος ἐπαναστάσεως, ἥτις δυνατὸν νὰ διαταράξῃ τὰς τιμαριωτικὰς ἰδέας καὶ τὰ ἐπίσημα δεδομένα μας.

Λοιπὸν ἐν τῇ σπουδῇ τῶν ἀληθῶν ψευδαισθήσεων οἱ κκ. Gurney [1]), Myers καὶ Podmore ἐπειράθησαν νὰ συμβιβάσωσιν ὅ,τι φαίνεται ἀσυμβίβαστον : ἀφ' ἑνὸς αὐστηρὰ ἀκρίβεια ἐν τῇ ἀποδείξει· ἀφ' ἑτέρου, τόλμη ὑπέρμετρος ἐν τῇ ὑποθέσει. Τούτων ἕνεκα τὸ ἔργον τυγχάνει ὄντως ἐπιστημονικόν, ὅσῳ παράδοξον κἂν φαίνηται τὸ συμπέρασμα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν οἰκειοποιουμένων τὸ μονοπώλιον τοῦ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος.

Ὑποθέσωμεν ὅτι πρόκειται ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ὑπάρχουσι ψευδαισθήσεις, αἵτινες ἀντὶ ν' ἀποδίδωνται εἰς τὴν τύχην τῆς φαντασίας, παρουσιάζουσι σχέσιν τινὰ στενὴν πρὸς πραγματικόν τι γεγονός, μεμακρυσμένον, ἀδύνατον νὰ τὸ γινώσκωμεν διὰ τῶν κανονικῶν μας αἰσθήσεων [2])· πῶς τότε νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς ἀποδείξεως ;

Δὲν βλέπω πρὸς τοῦτο ἢ τρεῖς τρόπους : 1ον τὸν συλλογισμόν, 2ον τὴν παρατήρησιν, 3ον τὸν πειραματισμόν.

Ἐξετάσωμεν λοιπὸν ἀλληλοδιαδόχως αὐτοὺς τοὺς τρεῖς τρόπους καὶ ἴδωμεν τί ἀξίζουσιν οἱ μὲν καὶ οἱ δέ.

Ὁ συλλογισμὸς τυγχάνει ἀνεπαρκής· δῆλον τοῦτο. Οὐδέποτε διὰ τοῦ A+B θὰ δυνηθῇ τις ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὑπάρχουσιν ἀνὰ τὸν κόσμον βρυκόλακες ἢ φαντάσματα. Ἀλλ' οὐδ' ἐπίσης πάλιν εἶνε ποτὲ δυνατὸν διὰ τοῦ συλλογισμοῦ ν' ἀποδειχθῇ τὸ πρᾶγμα ἀποφατικῶς. Συλλογισμοί, ἐνστάσεις, ἀντιλογίαι, ἐπαγωγαί, παραλογισμοί, ὑπολογισμοὶ τῶν πιθανοτήτων ἢ ὁλοκληρωτικοὶ ὑπολογισμοί, ἅπαν τὸ μηχάνημα τοῦτο θὰ ᾖ ἀλυσιτελὲς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν φαντασμάτων. Ὅλα ταῦτα δὲν εἶνε ἢ λόγια, καὶ πρέπει νὰ μεταβῶμεν εἰς ἄλλην ἀπόδειξιν.

---

[1]) Ὁ ἀποθανὼν ἤδη Ἐδ. Γκούρνεϋ ἦτο ψυχολόγος εὐφυὴς ἅμα καὶ πολυμαθής. Συνέγραψε ἓν ἔργον διάσημον περὶ φυσιολογικῆς ψυχολογίας: The power of sounds. Αἱ ἐπὶ τοῦ ὑπνωτισμοῦ ἔρευναί του μαρτυροῦσι σπανίαν διορατικὴν ὀξυδέρκειαν.

[2]) Ἰδοὺ ἓν παράδειγμα ἀκριβές : Ὁ Α. διαμένων ἐν Ἰνδίαις, βλέπει τὴν 12 Ἰανουαρίου, τὴν 8ην τῆς ἑσπέρας, τὴν σκιάν, τὸ φάντασμα τοῦ ἀδελφοῦ του Β διαμένοντος ἐν Ἀγγλίᾳ, καί, ἐξ ὅσων γινώσκει ὁ Α, ἔχοντος καλῶς τὴν ὑγείαν καὶ οὐδένα κίνδυνον διατρέχοντος. Ἀλλ' ὁ Β. συμβαίνει ν' ἀποθάνῃ τὴν 12 Ἰανουαρίου ὥρας τινὰς πρότερον, πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γινώσκῃ ὁ Α. Ἄρα ἡ ψευδαίσθησις τοῦ Α εἶνε ἀληθής, σχετικῶς πρὸς τὸν τοῦ Β θάνατον, ἀληθῆ καὶ τοῦτον ὄντα.

Ἡ παρατήρησις εἶνε πολύτιμον βοήθημα· ἀλλ' ἡ θεωρία αὕτη ἐνέχει χαρακτῆρα ἐμπειρικόν, τυχαῖον, μὴ ἐπιτρέποντα ἀπόδειξιν ἀπολύτως ἀναμφίλεκτον. Ἐν τούτοις, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως συνελέγησαν περιστατικά τινα λίαν συμπληρωτικά, λίαν ἀποδεικτικὰ — καὶ ἅτινα ἀναγινώσκει τις κατωτέρω — ἀποτελοῦντα γεγονότα θετικά.

Ἡ ἐξήγησις βεβαίως τυγχάνει δυσχερής· ἀλλά, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον ν' ἀποδοθῇ τὸ πραγμα εἰς κακὴν πίστιν πρὸς τοὺς ἐξερευνητὰς ἢ εἰς τὴν πιθανότητα τυχαίας τινὸς συμπτώσεως.

Τότε ἐπιβάλλεται τὸ συμπέρασμα. Ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τῆς ψευδαισθήσεως τοῦ Α καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Β: σχέσις ὁλοτελῶς διαφεύγουσα ἡμᾶς, ὀφείλοντας νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἐπιβεβαίωσιν μόνον αὐτῆς. Ἐπιτελέσωμεν λοιπὸν αὐτὴν τὴν βεβαίωσιν: ἐπιτελέσωμεν αὐτὴν εἰλικρινῶς, εὐτόλμως, καὶ ἂς ἐξαγάγωμεν τὸ συμπέρασμα ὅτι ὑπάρχει δεσμός τις μεταξὺ τῶν δύο φαινομένων.

Ἡ θεωρία αὕτη εἶνε τῇ ἀληθείᾳ διδόμενον ἐμπειρικόν. Δὲν παράγεται ὁπόταν ἡμεῖς τὸ θελήσωμεν. Εἶνε γεγονός· δὲν εἶνε νόμος. Εἶνε φαινόμενον διοραθέν· δὲν εἶνε φαινόμενον μελετηθέν. Οὕτω πως ἐγίνωσκον καὶ πρὸ τοῦ Φραγκλίνου καὶ τοῦ Γαλβάνη τὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ! Ἐγίνωσκον ὅτι αἱ οἰκίαι, τὰ ἔπιπλα, οἱ ἄνθρωποι ἐκεραυνοβολοῦντο· ἀλλ' εἰς τὴν βεβαίωσιν μόνον τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀστραπῆς περιωρίζοντο. Δὲν ἐγίνωσκον οὔτε τοὺς λόγους τοῦ ἠλεκτρικοῦ σπινθῆρος, οὔτε τὰς προκαλούσας αὐτὸν αἰτίας. Ἐν ἑνὶ λόγῳ ἦτο τυχαῖος τις ἐμπειρισμός· διότι αἱ θεωρητικαὶ ἐπιστῆμαι δὲν δύνανται σχεδὸν νὰ ὑπερβῶσι τὸν ἐμπειρισμόν.

Καὶ ὅμως, πολλαὶ παρατηρήσεις ἀναφερόμεναι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, τόσῳ καλῶς ἐξελέγησαν, τόσῳ ἐντελεῖς εἶνε, ὥστε δυσχερὲς ἀποβαίνει τὸ νὰ μὴ συγκλονισθῇ τις ἐκ παρομοίων ἀποδείξεων.

Ἂν μοι ἐπετρέπετο ν' ἀναφέρω αὐτὸ τὸ ἐμὸν παράδειγμα, ἠδυνάμην νὰ ὁμολογήσω ὅτι, ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει διηγημάτων τινῶν ἐκτεθειμένων ἐν τοῖς Phantasm of the Living εἶχον αἰσθανθῇ διαφόρους ἀλληλοδιαδόχους ἐντυπώσεις. Ἠρξάμην τῆς ἀναγνώσεως μετά τινος χλευαστικῆς ἀπιστίας· ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἐπειδὴ δὲν κατέχομαι ὑπ' οὐδενὸς *φετιχισμοῦ* πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὴν λε-

γομένην ἐπίσημον, συνελάμβανον τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν διηγημάτων ἦσαν εἰλικρινῆ, ὅτι ἐλήφθησαν πολλαπλαῖ προφυλάξεις, ἀναγκαῖαι πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς αὐθεντικότητος τῶν γεγονότων δι' ἀκριβῶν μαρτυριῶν, καί, ὅτι, ὅσῳ ἀλλόκοτον κἂν φαίνηται τὸ συμπέρασμα, δὲν δύναταί τις ν' ἀρνηθῇ τὴν παραδοχήν του.

Ἀλλὰ — ἐδῶ ἔγκειται τὸ ἐλάττωμα τῶν ἐπιστημῶν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐμπειρισμοῦ καὶ ὄχι ἐπὶ τοῦ πειραματισμοῦ ἐπαναπαυομένων — ἡ ἐκ τῶν τοιούτων διηγημάτων πεποίθησις τυγχάνει ἀνίσχυρος. Προκειμένου περὶ πράγματος δυναμένου νὰ ἐπιβεβαιωθῇ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, ὡς ἡ ἀναλογικὴ σύνθεσις τοῦ ὕδατος ἐξ ὑδρογόνου καὶ ὀξυγόνου, ἀποκλείεται πᾶς λόγος ἀμφιβολίας ἢ δισταγμοῦ. Ἡ σύνθεσις τοῦ ὕδατος εἶνε πρᾶγμα ἀπολύτου βεβαιότητος, ἐνῷ ἡ αὐθεντικότης καὶ ἡ καλὴ παρατήρησις ψευδαισθήσεώς τινος τυγχάνουσι σχετικῆς μόνον καὶ ἀορίστου βεβαιότητος.

Ἀδιάφορον ὅμως· διότι—ἐκτὸς ἂν τολμήσωμεν ν' ἀρνηθῶμεν πᾶσαν ἀξίαν εἰς τὰς ἀνθρωπίνους μαρτυρίας—αἱ ἱστορίαι αὗται εἶνε ἀληθεῖς καὶ ἀκριβεῖς. Τὸ μακροχρόνιον καὶ ἐργῶδες ἔργον τῶν κκ. Γκούρνεϋ, Μύερς καὶ Ποδμὺρ συνίσταται ἀκριβῶς, ἐν τῇ συλλογῇ τῶν μαρτυριῶν, ἐν τῇ βεβαιώσει τῶν ἀναφερομένων γεγονότων, ἐν τῇ ἀποδείξει τῶν χρονολογιῶν, τῶν ὡρῶν καὶ τόπων, ἐξ ἐγγράφων ἐπισήμων. Ἐννοεῖ τις ὁποίαν ἀπέραντον ἀνταπόκρισιν ἀπήτησεν ἡ ἐξέλεγξις αὕτη. Δὲν πρέπει δὲ νὰ λυπηθῇ τις ἐπὶ τοῖς τοσούτοις ἀγῶσιν, ἀφοῦ τὸ ἀποτέλεσμα ἀπέβη λαμπρόν. Ἀναφέρονται γεγονότα λίαν ἀκριβῆ, ἀναμφήριστα. Ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ διὰ τὴν διὰ μαρτυριῶν ἀπόδειξιν, ἐγένετο. Περισσοτέρα βεβαιότης δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐν χρήσει μεθόδου, τῆς ὑστερούσης τῆς τοῦ πειραματισμοῦ.

Ἴδωμεν ἤδη, τί παρέχει ἡμῖν ὁ πειραματισμὸς ἐν παρομοίῳ ζητήματι. Παρέχει, δὲν δειλιῶ νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὀλίγον τι μόνον. Μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας μας δὲν ἠδυνήθημεν, οὔτε οἱ μὲν οὔτε οἱ δέ, ν' ἀποδείξωμεν κατηγορηματικῶς ὅτι συμβαίνει διανοητικὴ ὑποβολή, μεταβίβασις τῆς σκέψεως, διαύγεια (;) (lucidité), τηλεπαθητικὸς ὕπνος. Ἡ ὁλοσχερὴς ἀπόδειξις μᾶς διαφεύγει· διότι, ἂν τὴν εἴχομεν, θὰ ἦτο τόσῳ φαεινή, ὥστε οὐδεὶς θ' ἀπέμενεν ἀπι-

στῶν. Ἀλλοίμονον! αἱ πειραματικαὶ ἀποδείξεις εἶνε ἀνίσχυροι νὰ διασκεδάσωσι τὴν δυσπιστίαν. Βεβαίως ἀπαντῶσιν ἔνθεν κἀκεῖθεν λαμπρὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα, τὸ κατ' ἐμέ, θεωρῶ πειστικώτατα, ἀλλὰ δὲν ἀξιῶ διὰ τούτου ὅτι εἶνε καὶ ὁριστικά. Οἱ Ἀλχημισταὶ ὡμίλουν, μετὰ ζέσεως περὶ τοῦ τελευταίου πειραματισμοῦ, experimentum crucis, ὃν ἐσπούδαζον ὡς κορωνίδα τῶν ἀγώνων των. Λοιπόν, αὐτὸν τὸν experimentum crucis οὐδεὶς ἠδυνήθη ἔτι νὰ παραγάγῃ. Ἐγένοντο ἀξιόλογοι πειραματισμοί, ἀπόπειραι *σχεδὸν* ἐπιτυχοῦσαι· ἀλλά, μεθ' ὅλην τὴν ἐπιτυχίαν, ἐπαφῆκαν κάποιον μέρος εἰς τὸν σκεπτικισμὸν καὶ εἰς τὴν ἀπιστίαν ὡσεὶ caput mortuum, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν Ἀλχημιστῶν, ἐπιτρέπον τὴν ἀμφιβολίαν καὶ παρεμποδίζον τὸν προσελκυσμὸν πρὸς τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν.

Ὁμιλῶν οὕτω, δὲν σκοπῶ βεβαίως νὰ ὑποτιμήσω τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα, ἀποτελέσματα λίαν σπουδαῖα, ἅτινα θὰ προσείλκυον τὴν ἀπόλυτον πεποίθησιν ἁπάντων, ἂν ἠδυνάμεθα νὰ τὰ ἀναπαραγάγωμεν κατὰ βούλησιν, καὶ νὰ τὰ ἐπαναλαμβάνωμεν πολλάκις μετὰ τῆς βεβαιότητος τῆς αὐτῆς προηγουμένης ἐπιτυχίας ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἰδίων ἰχνῶν. Τὸ καθιστῶν τὰς πειραματικὰς ἀποδείξεις ἀνισχύρους δὲν εἶνε διότι τυγχάνουσιν ἐλαττωματικαὶ—ὑπάρχουσιν ἐξαίρετοι τοιαῦται, ἃς ἀπαντᾷ τις ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ—ἀλλὰ διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπαναληφθῶσι. Τοῦτο δὲ εἶνε εὐνόητον, ἂν ἀναλογισθῶμεν τὴν ἄπειρον ποικιλίαν τῶν ἀνθρωπίνων διανοιῶν, τῶν ὡσαύτως μεταβαλλομένων καὶ αὐτῶν ἀνὰ πᾶν δευτερόλεπτον, κατὰ τοὺς καθολοκληρίαν διαφεύγοντας ἡμᾶς μυστηριώδεις νόμους.

Βεβαίως, τοῦτο εἶνε λυπηρόν, καθότι ἡ πειραματικὴ ἀπόδειξις ὅταν ἐπέλθῃ—καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ ἐντὸς ὀλίγου—ἐνέχει τὸ προτέρημα τοῦ νὰ μὴν ἀφίνῃ τὴν παραμικρὰν ὑπεκφυγὴν εἰς τὴν ἀμφιβολίαν. Καθ' ἣν ἂν ἡμέραν ἐπιτευχθῇ ἡ πειραματικὴ ἀπόδειξις τῆς τηλεπαθείας, ἡ τηλεπάθεια δὲν θ' ἀμφισβητηθῇ πλέον, ἀλλὰ θὰ γίνῃ παραδεκτὴ ὡς φαινόμενον φυσικόν, οὑτωσὶ πασιφανές, ὅπως ἡ περιστροφὴ τῆς γῆς περὶ τὸν ἄξονά της ἢ ὅπως ἡ μετάδοσις τῆς φθίσεως.

Ἂς σκεφθῇ τις τί συνέβη μὲ τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμὸν καὶ τὸν

ὑπνωτισμόν. Οὐδεὶς ἤθελε νὰ τοὺς παραδεχθῇ: ὡμοίαζον πρὸς μῦθον, πρὸς γελοῖον μύθευμα. Πρὸ δεκαοκτὼ ἐτῶν κἀγὼ κατέγινα μετὰ μεγάλου ζήλου εἰς αὐτόν· ἀλλ' ἤμην ἠναγκασμένος νὰ ὑποκρύπτωμαι [1]), ἵνα μὴν ὑποκινήσω κατ' ἐμοῦ τὴν χλεύην, τὴν περιφρόνησιν, τὸν οἶκτον. Μοὶ ἔλεγον ὅτι θὰ χαθῶ, θὰ περιπέσω ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀγυρτῶν ἢ τῶν ὀνειροπολήσεων. Ἀλλὰ μήτοι ἐν τῷ σμικρῷ τούτῳ χρονικῷ διαστήματι, ἀπὸ τοῦ 1873—1890, αἱ περὶ ὑπνωτισμοῦ ἰδέαι δὲν ὑπέστησαν ἀπροσδόκητον μεταβολήν;

Omnia jam fient fieri qua posse negabam.

Προβλέπω ὅτι ἐντὸς ὀλίγου τὸ αὐτὸ θὰ συμβῇ καὶ ὡς πρὸς τὴν τηλεπάθειαν, καὶ ὅτι ἡ σημερινὴ τόλμη μας θὰ θεωρηθῇ μετά τινα ἔτη λίαν παιδαριώδης banalité.

Ὀλίγοι, τῳόντι, πειραματισταὶ ἐπειραματίσθησαν μέχρι τοῦδε ἐπιστημονικῶς ἐπὶ τῆς τηλεπαθείας. Εἴτε ἕνεκα ὀκνηρίας πνεύματος, εἴτε ἕνεκα καινοφοβίας, εἴτε ἕνεκα σκεπτικισμοῦ, παρηγκωνίσθη τὸ μέγα τοῦτο πρόβλημα. Μικρὸς εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν μελετησάντων αὐτὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν ἄπειρον ἀριθμὸν τῶν ἐρευνητῶν, τῶν μελετησάντων λ. χ. τὴν σύνθεσιν τῆς πυριδίνης καὶ τὰ παράγωγα αὐτῆς. Βέβαια ἡ ἱστορία τῆς πυριδίνης εἶνε ἐνδιαφέρουσα καὶ ἐπὶ τοῦ περιωρισμένου τούτου μέρους τῆς χημείας ἐπέτυχον σπουδαίας ἀνακαλύψεις, ἀλλ' ἴσως ἡ κατὰ βάθος γνῶσις αὐτῆς τῆς οὐσίας τυγχάνει ἧττον σπουδαία διὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος ἢ ἡ ἀνάλυσις τῶν ἀποκρύφων λειτουργῶν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς: ἡ συνένωσις τῶν ἀτόμων τοῦ ἄνθρακος εἶνε ὡραία σπουδή· ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ περιφρονήσωμεν καὶ τὴν σειρὰν τῶν πειραματισμῶν, οἵτινες θὰ διανοίξωσιν ἴσως — διὰ πρώτην φορὰν — νέαν τινα δύναμιν, ὅλως ἄγνωστον, τοῦ νοὸς καὶ ἓν τῶν προβλημάτων τοῦ *πέραν τῆς ζωῆς*, ἅτινα ἀπὸ εἴκοσιν αἰώνων ἀνεπι-

---

[1]) Σ. Μ. Ὑπὸ παρομοίας, ὡς φαίνεται, ἐπιφυλακτικότητος ἀγόμενος καὶ ὁ ἡμέτερος διδάκτωρ Π. Κυριακός, καθηγητὴς ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ, ἀποφαίνεται ἐν τοῖς μαθήμασιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Γενικῆς Παθολογίας ὅτι ἡ ἀρχικὴ ἰδέα ἣν ἔχουσι περὶ τοῦ λεγομένου μαγνητικοῦ ρευστοῦ ὅτι, κατὰ τὸν ζωϊκὸν μαγνητισμόν, διὰ τῆς θελήσεως καὶ διὰ μεθόδου ἰδίας, δύναται νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς σώματος καὶ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἄλλο, εἶνε ἰδέα ψευδὴς καὶ *σαθρά*.

τύχῶς ἤψαντο τὰ μέγιστα τῆς ἀνθρωπότητος πνεύματα. Εὑρίσκει τις εὐχερῶς πεντακοσίους χημικοὺς γράψαντας ὑπομνήματα ἐπὶ τῆς πυρίνης καὶ τῶν παραγώγων αὐτῆς, ὑπομνήματα ἐξαίρετα καὶ εὐφυῆ, βασιζόμενα ἐπὶ δυσχερῶν καὶ κοπιωδῶν διερευνῶν, ἀλλ' οὐδ' εἴκοσι ψυχολόγους θὰ εὕρῃ ἀναλύσαντας εὐμεθόδως τὴν τηλεπάθειαν, τὰ αἴτια αὐτῆς, τὰς συνθήκας καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ αὐτῆς μέσα. Τί λέγω εἴκοσι ; Ὄχι εἴκοσι, ἀλλὰ μόνον 5 ἢ 6. Καίτοι ὅμως ὀλίγοι οὗτοι ἐπέτυχον ἀποτελέσματα ὁριστικά, σπουδαιότατα.

Ὢ! ὁποῖον ἄφθονον θέρος νέων γεγονότων, ἂν ἤθελον εὕρει βοηθοὺς ἢ μιμητάς! Δύναταί τις νὰ εὕρῃ, ὑποθέτω, χιλίας ὥρας ἐργασίας ἐξοδευθείσας πρὸς σπουδὴν τῆς πυρίνης, ἀντὶ μιᾶς μόνον ὥρας ἐργασίας πρὸς σπουδὴν τῆς τηλεπαθείας.

Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ σύγγραμμα, ὅπερ προσφέρομεν εἰς τὸ γαλλικὸν δημόσιον. Ἀγνοοῦμεν τὴν ἣν ὑποδοχὴν θὰ εὕρῃ. Τὸ γαλλικὸν πνεῦμα εἶνε θετικόν, σκεπτικόν· ἴσως ἡ ἰδέα ὅτι οἱ βρυκόλακες καὶ τὰ φαντάσματα ἔχουσιν ὑπόστασίν τινα, θὰ προκαλέσῃ τὸ μειδίαμα πλέον τοῦ ἑνὸς τῶν συμπατριωτῶν μας. Ἀλλ' οὐδόλως μᾶς μέλει δι' αὐτὰ τὰ μειδιάματα, ἀρκεῖ νὰ ἐνθαρρύνωμεν ἐξερευνητήν τινα νὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον. Τὰ γεγονότα τῶν ἀληθῶν ψευδαισθήσεων συνελέγησαν πρὸ πάντων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ. Βεβαίως δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσι καὶ ἐν Γαλλίᾳ πολλὰ τοιαῦτα. Θέλομεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ πεδίον τῶν ἐρευνῶν μας· τούτου ἕνεκα ποιούμεθα ἔκκλησιν (¹) εἰς τὴν συνδρομὴν παντὸς καλοθελητοῦ.

Ζητοῦμεν παρατηρήσεις· ζητοῦμεν πειραματισμούς. Ὡς πρὸς τὰς παρατηρήσεις, εἴδομεν πῶς πρέπει τις νὰ ἐπιλαμβάνηται αὐτῶν· διηγήματα πρώτης χειρός, οὕτως εἰπεῖν, εἶνε ἀπαραίτητα. Δέον ὁ σχὼν ψευδαίσθησίν τινα, νὰ τὴν διηγηθῇ ὁ ἴδιος μὲ ὅλας τὰς περιπτώσεις ἔστω καὶ αὐτὰς τὰς φρούδας φαινομένας. Ἡ παρατήρησις δέον νὰ ᾖ ἀπροσωπόληπτος, γεγραμμένη μετὰ σκεπτικισμοῦ μᾶλλον ἢ μετὰ εὐπιστίας. Ὁ διηγούμενος δὲν πρέπει νὰ ἐκφέρῃ γνώμην· πρέπει νὰ διηγηθῇ ὅ,τι εἶδεν, ἐπισωρεύων τὰς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἔγγραφα, τὰ ἐνισχύοντα τὸ διήγημα.

(¹) **Σ. Μ. Παρομοίαν ἐπίκλησιν καὶ ἡμεῖς ποιούμεθα πρὸς τοὺς ἀναγνώστας διὰ τὸν «Νέον Πυθαγόραν».**

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τοὺς πειραματισμοὺς τὸ πρᾶγμα ἀποβαίνει δυσχερέστερον· ἀπαιτεῖται καιρός· ἀπαιτεῖται ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονὴ ἄνευ ἀθυμίας ἢ ἀποθαρρύνσεως ἀπέναντι τῶν ἀείποτε παρουσιαζομένων προσκομμάτων. Ἀπαιτεῖται ὡσαύτως ἀδιάκοπος ἐφαρμογὴ αὐστηρᾶς πειραματικῆς μεθόδου. Ὅσῳ δὲ δυσχερεῖς κἂν ὦσιν αἱ πολλαπλαῖ αὗται συνθῆκαι, δὲν εἶνε ἀδύνατον ν' ἀπαντήσῃ τις τὰς τοιαύτας. Μεταξὺ τῶν πολυαρίθμων ἤδη ἐν Γαλλίᾳ ὑπνωτικῶν ὑποκειμένων ὑπάρχουσι πολλοὶ ἐπιδεκτικοὶ ἑνὸς εἴδους ἀνατροφῆς, *ἐκγυμνάσεως* εἰς τὰς λεγομένας ὑπερφυσικὰς δυνάμεις. Ἂς τοὺς διδάξωσιν, ἂς τοὺς γυμνάσωσιν ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν. Ἂς φροντίσουν π. χ. ν' ἀποκτήσωσιν οἱ ὑποκείμενοι οὗτοι τὴν παράδοξον δύναμιν τοῦ διαγιγνώσκειν τὰς ἀσθενείας, ἂν ἡ δύναμις αὕτη ὑπάρχῃ, ἢ ἂς προσπαθήσουν νὰ προκαλῶσι τὸν τηλόθεν ὕπνον, ὅπερ φαίνεται ἤδη γεγονὸς πραγματικὸν καίτοι σπάνιον.

Εἶνε καιρός, ἀληθῶς, νὰ ληφθῇ φροντὶς ὑπὲρ τούτων τῶν εὐγενῶν προβλημάτων· καὶ ὅμως φοβούμεθα μήπως ὑποδεχθῶσιν αὐτὸ τὸ σύγγραμμά μου μετ' ἀδιαφορίας. Δὲν πτοούμεθα ἀπὸ τὰς ἐπικρίσεις. Ἔστωσαν αὗται ὀλίγον εἰλικρινεῖς καὶ ἄδολοι, καὶ θὰ τὰς δεχθῶμεν μετ' εὐγνωμοσύνης. Ὄχι· ὅ,τι μᾶς πτοεῖ εἶνε ἡ σιγὴ ἀπέναντι τοιούτου πονήματος. Ἡ πληθὺς τοῦ δημοσίου προσελκύεται πρὸς τοὺς πρακτικοὺς μόνον λόγους. Ἐνδιαφέρεται εἰς νέαν τινὰ *ἐφεύρεσιν μηχανικήν, εἰς ἀναμόρφωσίν τινα τῆς ὑγιεινῆς*. Οὐδὲν δικαιότερον βεβαίως· ἀλλὰ διατί νὰ μὴ θεωρῶμεν ὡς τὰ μάλα σπουδαῖον ὅ,τι δύναται νὰ διαφωτίσῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου τῶν μυστηρίων; Ναί, δὲν βλέπομεν εἰσέτι τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῶν ἐρευνῶν αὐτοῦ τοῦ εἴδους, ἀλλὰ κατὰ τί αὗται τυγχάνουσιν ἧττον ἐνδιαφέρουσαι;

Πρώτην ἤδη φορὰν ἀπετόλμησαν τὴν *ἐπιστημονικὴν* σπουδὴν τῆς ἐπαύριον τοῦ θανάτου. Τίς λοιπὸν θὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ τοῦ βιβλίου τούτου τούτου, ὅτι εἶνε μία τρέλλα;

Ἐλπίσωμεν ὅτι ὅλοι οἱ ἀναγνῶσται τοῦ βιβλίου θὰ ἐννοήσωσιν ὅτι πρόκειται περὶ μεγάλου τινὸς πράγματος. Εἶνε τὸ πρῶτον βῆμα εἰς ὁδὸν ὅλως νέαν. Τούτου ἕνεκα δεῖται ἐπιεικείας.

Τὸ πόνημα δὲν εἶνε τέλειον· ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῷ χάσματα. Εἰς τὸ δημόσιον ἐναπόκειται νὰ συμπληρώσῃ αὐτὸ διὰ συμβουλῶν, διὰ

παρατηρήσεων, διὰ πειραματισμῶν καὶ νὰ μᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον, καθιστάμενον συνεργάτης ἡμῶν πεφωτισμένος καὶ ἐπίμονος. Ἄνευ αὐτοῦ, οὐδὲν δυνάμεθα. Μετ' αὐτοῦ δυνάμεθα — τοῦτο τοὐλάχιστον εἶνε ἡ στερεὰ ἐλπίς μας — νὰ δημιουργήσωμεν βάσεις μιᾶς θετικῆς μεταφυσικῆς ἐπιστήμης, οὐχὶ ἐπερειδομένης ἐπὶ ἀμφιβόλων καὶ νεφελωδῶν πραγματειῶν, ἀλλ' ἐπιστηριζομένης ἐπὶ γεγονότων, ἐπὶ φαινομένων, ἐπὶ πειραματισμῶν.

CH. RICHET.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον γράφει ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ἡ «Ρουμουνικὴ Ἀνεξαρτησία» τῆς 18)30 Μαρτίου ἐ. ἔ. τὰ ἑξῆς:

«Ὁ συγγραφεὺς τοῦ δοκιμίου, οὗτινος ἡ «Nouvelle Reuve» ἤρξατο τῆς δημοσιεύσεως, πειρᾶται, ἂν ὄχι νὰ λύσῃ ἅπαντα τὰ ζητήματα, τὰ ὑπὸ τῆς διδασκαλίας τῶν πνευματιστῶν ὑποκινηθέντα, νὰ ὑποδείξῃ ὅμως τοὐλάχιστον τὴν μέθοδον, δι' ἧς ἐπιλαμβάνονται τῶν πειραματισμῶν. Παρέστη μάρτυς εἴς τινας τοιούτους, λαβὼν μάλιστα καὶ μέρος ἐνεργόν».

«Τῷ 1857, ὅτε διετέλουν καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ λυκείῳ τῆς Dijon, ἐσχετίσθην μετά τινος γραίας κυρίας, μετριωτάτης μὲν κοινωνικῆς τάξεως καὶ παιδείας, ἀλλὰ λίαν περιέργου περὶ τὰ τοιαῦτα φαινόμενα. Ἐκαθίσαμεν περί τινα τράπεζαν, ὁ εἷς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειτο φύλλον χάρτου λευκοῦ, ἐπὶ δὲ τοῦ χάρτου μολυβδὶς προσκεκολλημμένη πρὸς μικρὸν κάνιστρον ἀνεστραμμένον· ἐπεθέσαμεν ἐλαφρῶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ νέου τούτου εἴδους κονδυλοφόρου καί, μετὰ 10—15 λεπτὰ τῆς ὥρας, εἴδομεν αὐτὸ κινούμενον καὶ συμπαρασῦρον τὴν μολυβδίδα, ἥτις ἐχάρασσε χαρακτῆρας λίαν λεπτούς, καλῶς ἐσχηματισμένους, καὶ πρός με ἐστραμμένους. Ὁ πειραματισμὸς οὗτος ἐπανελήφθη πολλάκις, ἄνευ τινὸς ἐνδιαφέροντος ὡς πρὸς ἐμὲ καὶ τὸ μετ' ἐμοῦ ἐνεργοῦν πρόσωπον. Ἔχανεν αὐτὸ τὸν καιρόν του εἰς τοὺς τοιούτους

πειραματισμούς, ἀλλ' ᾐσθάνετο εὐχαρίστησιν διερχόμενον οὕτω τὸν καιρόν του. Αἱ φράσεις ἦσαν γαλλιστί, κατὰ τὸν ἐμὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ὁμιλεῖν, ἐννοῶ τρόπον γενικόν, οὐχὶ δὲ ὡς πρὸς τὴν λεπτομέρειαν τῶν γραφομένων. Ἡ κίνησις, ἡ ὠθοῦσα τὴν γράφουσαν μολυβδίδα, διετυποῦτο, — ἂν πιστεύσωμεν αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον γλῶσσαν — ὑπό τινος πνεύματος, ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἀνεψιᾶς τινος νεαρᾶς τῆς ἀπέναντί μου, θανούσης ἄρτι. Τί δὲ μᾶς ἔλεγε τὸ θαυμάσιον μολυβδοκόνδυλον ! Μᾶς ἐξέθετεν, ἐν τῇ γενικότητι καὶ τῷ μεγαλείῳ της τὴν διδασκαλίαν τοῦ «Βιβλίου τῶν Πνευμάτων» τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ, ὅπερ βιβλίον δὲν εἶχεν ἔτι ἐκδοθῇ, ἢ δὲν ἐγίνωσκον ἐγὼ ἔτι τοῦτο. Τὸ ἀπέναντί μου πρόσωπον τὸ ἐγίνωσκεν ἆρά γε ; Μήτοι ὤθει, διὰ τῆς χειρὸς καὶ διὰ κινήσεως ἀοράτου τὸ μικρὸν καὶ ἐλαφρὸν κάνιστρον ; Μήτοι ὤθει οὕτω τὴν μολυβδίδα ; Μήτοι τέλος, αὐτὸ ἔγραφε διὰ τῆς μολυβδίδος ; ἀλλὰ πάλιν νὰ γράφῃ ἀντίστροφα ; καθότι τὰ γράμματα ἦσαν ἐστραμμένα πρός με, ἄλλως τε ψιλὰ καὶ κατὰ τὸν γραφικόν μου χαρακτῆρα ;

Δὲν εἶνε λοιπὸν παραδεκτὸν ὅτι ἡ κυρία αὕτη ἦτο ἡ γράφουσα, ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ βεβαίως, καίτοι ἐφαίνετο, ὅτι εἶχον μέρος τι πρὸς τοῦτο· ἀλλὰ κατὰ πόσον καὶ ὁποῖον ;

Ἡμέραν τινά, τὰ γράμματα, βραδύτερον μὲν χαραχθέντα, ἀλλὰ συνάμα λεπτότερα καὶ εὐκρινέστερα παρὰ τὸ σύνηθες, ἐσχημάτισαν εἱρμόν τινα, ἐξ οὗ, κατ' ἀρχάς, δὲν ἐννόησα τίποτε : μετὰ τὸ τέλος δύο σειρῶν, γραφεισῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, παρετήρησα ὅτι ἦσαν λατινικὰ καὶ ὅτι αἱ λέξεις δὲν ἦσαν κεχωρισμέναι. Πέντε σειραὶ ἐγράφησαν οὕτω. Δὲν δύναμαι ἤδη νὰ τὰς ἀναγράψω· ἀπωλέσθησαν. Ἦσαν ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησίν μου ἂν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἴδω τὸ πνεῦμα. Ναί, μοὶ ἔλεγον, διὰ τῆς τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐξάψεως, ἣς μοὶ ἔδιδον τὴν συνταγὴν λατινιστί. Δὲν ἐπειράθην τοῦ τοιούτου, μὴ ἀποδώσας τότε εἰς αὐτὸ ἄλλο ἐνδιαφέρον ἢ ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἤμην, τὴν φορὰν ἐκείνην, ἀπολύτως ξένος πρὸς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ μαγικοῦ μολυβδοκονδύλου. Ἀλλὰ τὸ γράψιμον ἦτο τὸ ἰδικόν μου καὶ πρὸς ἐμὲ πάντοτε ἐστραμμένον. Μήτοι ἡ ἀπέναντί μου γυνή, ἡ ἀμαθὴς καὶ ἁπλοϊκή, ἐγίνωσκεν ἀπὸ στήθους ὁλόκληρον χωρίον λατινικὸν (ἐκ πέντε μακρῶν γραμμῶν, διὰ γραμμάτων λεπτῶν καὶ στενῶν, ἐπὶ χάρτου μεγάλου σχήματος), ἀπαντῶν εἰς

ἐρώτησιν, ἣν δὲν εἶχε λόγον τινὰ ἴδιον νὰ προΐδῃ; Ἀλλὰ θὰ τὰ ἔγραφεν ἀντιστρόφως, διὰ μολυβδίδος, ἣν δὲν ἐκράτει, τῶν χειρῶν διατελουσῶν ἀκινήτων ἐπὶ τοῦ κανίστρου;

Αὕτη διηγήθη τὸ γεγονὸς εἰς ἀξιωματικόν τινα, ἀνεψιόν της, ὅστις τῇ εἶπε σκώπτων τὴν εὐπιστίαν της, ὅτι ὁ καθηγητὴς τὴν ἐξηπάτησεν. Ἐγὼ εἶχον ἐξαπατήσει τὴν καλὴν γραίαν! Ἐγὼ διέπραξα τὰ πάντα! Ἐννοῶ αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν ἐν τῷ στόματι ἀξιωματικοῦ μὴ εἰδότος με· ἂν μ' ἐγνώριζε, δὲν θὰ ἐπέτρεπεν εἰς ἑαυτὸν τὸ τοιοῦτον. Οἶδα καλῶς ἐγὼ ὅτι οὐδένα ἐξηπάτησα, διηρώτων δ' ἐμαυτόν, ἀπεναντίας, μήτοι ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξαπατηθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονὸς εἶνε ἀξιοσημείωτον. Ἰδοὺ καὶ ἄλλα:

Εἰς Καρκασόννην, τῷ 1865, μετά τινας ἡμέρας ἀπὸ τῆς χηρείας μου, ἐσχετίσθην μετά τινος νεάνιδος, εὐπόρου οἰκογενείας, προικισμένης δι' ἐξιδιασμένης *μεσαζούσης δυνάμεως*· ἀπεκοιμᾶτο, ἐπαφινομένη ἑκουσίως εἰς τὴν ἐπήρειαν ἀοράτου μαγνητισμοῦ· ἐὰν δὲν ἐπήρχετο ὁ ὕπνος, ἀπέβαινε κινδυνώδης ἡ τεχνητὴ αὐτοῦ πρόκλησις. Ἀποκοιμωμένη, ἔβλεπε πνεύματα, συνωμίλει μετ' αὐτῶν. Παρευρίσκετό τις δὲ τότε εἰς συνομιλίαν μεταξὺ δύο συνομιλούντων, ὧν τὸν μὲν ἕνα ἤκουε, τὸν δ' ἕτερον ἐμάντευεν. Ἄφινεν αὕτη τὸ σῶμά της, τὸ ἐγκατελίμπανεν εἰς τὸ πνεῦμα, ὅπερ ἤθελε νὰ ἐνσωματωθῇ ἐν αὐτῇ, νὰ ὁμιλῇ, νὰ ἐνεργῇ διὰ τῶν ὀργάνων της· εἶτα ἐπανεισήρχετο, ὡμίλει, ἐνήργει ἡ ἰδία, ἀφύπνωττε τέλος, ἐξεγειρομένη, ὡσεὶ ἐκ βαθέος ὕπνου, ἄνευ ὀνείρων: οὐδεμίαν ἀνάμνησιν εἶχε μετὰ τὴν ἐξέγερσιν, τῶν ὅσων εἶχεν ἰδεῖ ἢ διαπράξει κοιμωμένη, ἐνῷ κοιμωμένη ἐνεθυμεῖτο τάς τε ἐγρηγόρσεις καὶ τοὺς προηγουμένους της ὕπνους, συνήνου ἐν μιᾷ μόνῃ γενικῇ ἀναμνήσει—δηλούσῃ τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου—τὰς δύο μνήμας τῶν δύο της καταστάσεων.

Τὴν εἶδον πολλάκις· ὁ πειρασμὸς ἐπανελήφθη ἐπίσης πολλάκις. Ἤμην μόνος μετ' αὐτῆς. Ἐκοιμᾶτο, καὶ τότε, ἄλλοτε συνωμίλει μετὰ τῆς ἀγαπητῆς μοι τεθνεώσης, ἧς δὲν ἤκουον μέν, ἀλλ' ἐμάντευον τὰς ἀποκρίσεις, ὁμοιαζούσας πρὸς τὸν χαρακτῆρά της, ὃν ἡ μεσάζουσα, οὐδέποτε ἰδοῦσα αὐτήν, δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ· ἄλλοτε τῇ ἐδάνειζε τὰ ὄργανά της, καὶ τότε ἡ θανοῦσα, διὰ τοῦ στόματος τῆς μεσαζούσης, μοὶ ὡμίλει ἁπλῶς καὶ οἰκειότατα.

Ὀφείλω νὰ εἴπω ὅτι δὲν ἤμουν ἐντελῶς πεπεισμένος· αἱ ἀναμνήσεις ἐκείνης ἥτις συνεμερίσθη τὸν βίον μου, μ' ἐφαίνοντο κάπως ἀόριστοι, συγκεχυμέναι. Τούτου ἕνεκα διετήρουν ἀμφιβολίαν τινὰ ἀκατανίκητον, καὶ δὲν ἐνέδιδον εἰσέτι. Ἐν τούτοις ἐνεῖχον ἐνίοτε ἀκρίβειαν καταπειστικήν. Συνέβη ποτέ, ἐν ᾧ μοὶ ὡμίλει οὕτω, ν' ἀκουσθῇ ἔξω μουσικόν τι ὄργανον τῆς Βαρβαρίας, παῖζον ἦχον τινὰ χοροῦ, ὃν δὲν ἔτυχε ν' ἀκούσω, ἀφ' ἧς ἡ σύζυγός μου πρό τινος χρόνου πρὸ τοῦ θανάτου της, μόνη μετ' ἐμοῦ οὖσα ἐν τῷ δωματίῳ, εἶχεν ἀρχίσει αἴφνης χορεύουσα, ζωηρὰ καὶ εὔθυμος, ὡς ἦτο πάντοτε. ἅμα ὡς εἶχεν ἀκούσει τότε αὐτὸν τὸν ἴδιον ἦχον: συγκοινωνοῦσα λοιπὸν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν (ἂν ἦτο ἡ ἰδία) δι' ἑνὸς δανείου σώματος καὶ ὁμιλοῦσα διὰ ξένου στόματος, ἤκουσεν αὕτη τὸν ἦχον, διεκόπη καὶ ἤρξατο αἴφνης χορεύουσα, ὡς εἶχε κάμει πρὸ τοῦ θανάτου της, καὶ μοι εἶπεν: «Ἐνθυμεῖσαι;». Αἱ αὐταὶ κινήσεις, αἱ αὐταὶ στάσεις, αἱ αὐταὶ χειρονομίαι· ἦτο αὐτὴ αὕτη: συγκινητική, τρομερὰ εἰκὼν μιᾶς παρελθούσης σκηνῆς, ἣν οὐδέποτε εἶχον διηγηθῆ καὶ ἥτις οὐδένα μάρτυρα ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ.

Ἡμέραν τινά, εἰσῆλθον ἀπρόσκλητος καὶ ἄνευ ἀναγγελίας, εἴς τινα οἰκίαν, ἔνθα κύριοί τινες κατεγίνοντο περὶ τὴν τοιαύτην σπουδήν. Ἡ τράπεζα διατέλει εἰς κίνησιν: ἔλεγε, διὰ κτύπου τοῦ ποδός, τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων πνευμάτων· δηλωσάσης δέ, καθ' ἣν στιγμὴν ἀπηρχόμην, τὸ τρίτον γράμμα ἑνὸς ὀνόματος, διηρώτων οἱ παριστάμενοι τί νὰ ἐδήλουν τὰ γράμματα B, l, a, ἡ τράπεζα ἐξηκολούθησε: n Ἦτο ἡ Blanche, ἡ θυγάτηρ μου. Εἶχεν ἀρχίσει λέγουσα τὸ ὄνομά της πρὶν ἤ τις ἄλλος μὲ ἴδῃ εἰσερχόμενον, καὶ ἅμα ὡς αὕτη μὲ εἶδεν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ἐξωτερικῆς θύρας

Παρετήρησα ἄλλως τε πολλάκις, παρομοίας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀναγγέλλονται τοιουτοτρόπως πνεύματα συγγενικὰ τῶν προσώπων ἅτινα εὑρίσκονται ἔτι ἔξω τῆς οἰκίας, ἅτινα οὐδεὶς εἶχεν ἔτι παρατηρήσει καὶ ἅτινα ἀφικνοῦνται καθ' ἣν στιγμὴν εἷς τῶν συγγενῶν τοῦ ἀοράτου κόσμου παρίσταται.

Ὀλίγον τι βραδύτερον, κατὰ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν, νεᾶνις τις, αὐτοϋπνωτισθεῖσα, βλέπει πνεύματα, ὁμιλεῖ πρὸς αὐτά Κατά τινα στιγμήν: «Ἰδοὺ, ἀναφωνεῖ, δύο γυναῖκες· ἵστανται ἐκεῖ, ἐκεῖ,

προσθέτει θεωροῦσά με καλῶς (μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους) καὶ ἐκτείνουσα τὰς χεῖρας πρός με. — Ποῖαι αὐταὶ αἱ γυναῖκες; Ἐρωτήσατε τὸ ὄνομά των. — Πῶς ὀνομάζεσθε; τείνει τὸ οὖς καὶ ἐπαναλαμβάνει ὅ,τι τῇ εἶπον: A... Al... Ali... Aline. — Καὶ ἡ ἄλλη; — B... Be... Bert... Bl... Blanche. Μετὰ δυσκολίας ἤκουε, ὁ δὲ δισταγμὸς οὗτος δέον νὰ σημειωθῇ. Ἤκουεν ἐντούτοις. Τὸ ἓν τῶν ὀνομάτων ἦτο τῆς ἀδελφῆς μου, τὸ ἕτερον τῆς θυγατρός μου. Τὰ χαρακτηριστικὰ ἅτινα ἐδήλου — ὄψις, χροιά, ἡλικία κλπ. ἦσαν ἀληθῆ, καίτοι αὐτῆς μὴ γνωρισάσης αὐτάς, οἱ δὲ λόγοι, οὓς ταῖς ἀπέδιδε, συνεφώνουν πρὸς τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ποιότητά των, τῆς μιᾶς ὁμιλούσης ὡς ἡ θυγάτηρ μου, τῆς ἄλλης ὡς ἡ ἀδελφή μου. Ἠγνόει ἡ μεσάζουσα τὸ ὄνομα καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς τῆς ἀδελφῆς μου, θανούσης μακράν, πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς μου, ἐν τῇ πόλει, ἐν ᾗ διέμενον. Ἐφαίνετο ὅτι παραπέτασμά τι μὲ διεχώριζε τῶν παρόντων προσώπων χωρὶς νὰ δύναμαι νὰ τὰ ἴδω, ἢ νὰ τὰ ἀκούω, ἐνῷ ἄλλος τις τὰ ἔβλεπε καὶ τὰ ἤκουε, χρησιμεύων ὡς διερμηνεὺς μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Κάθηνται ὀκτὼ δέκα πέριξ τραπέζης μετὰ μεγάλης συννοίας καὶ ἐν μεγίστῃ σιγῇ: ἡ τράπεζα κρούει γράμματα, σχηματίζοντα ὀνόματα συγγενῶν τεθνεώτων· αἱ κινήσεις εἶνε βραδεῖαι ἢ ταχεῖαι, ἰσχυραὶ ἢ ἀνίσχυροι, ὀξεῖαι ἢ χαλαραί, ἄνευ προηγουμένης συνεννοήσεως δι' αὐτοὺς τοὺς διαφόρους ρυθμούς, μεταβαλλομένους κατὰ τὸ ἀπροσδοκήτως παρουσιαζόμενον πνεῦμα, καὶ πολλάκις συνοδευομένους μετὰ χαρακτηριστικῶν συγκινήσεων εὐχαριστήσεως ἢ πόνου, χαρᾶς ἢ λύπης, θυμοῦ, ἀγάπης: ἡ τράπεζα ἐμψυχοῦται.

Ἑσπέραν τινά, ἐφαίνετο ἐμψυχουμένη ὑπό τινος πνεύματος ἐλαφροῦ καὶ ταραχώδους· ἠρωτήθη ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ κινηθῇ ἄνευ τινὸς ἐπαφῆς, μὲ τὰς χεῖράς μας ὑψηλά. Ἡ ἀπάντησις ἦτο καταφατική. Ἔστημεν λοιπὸν ὀλίγον μακράν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴν ἡπτόμεθα τῆς τραπέζης οὔτε ἄνωθεν οὔτε πλαγίως· ἐθέσαμεν τὰς χεῖρας ἑκατοστόμετρά τινα ὑπεράνω. Ἡ τράπεζα τότε ὑψώθη, ἤ, ἵνα εἴπω κάλλιον, ἐπήδησεν, ὥρμησεν ἐφ' ἡμᾶς ὡς ζῶν θηρίον.

Δὲν ἐπιστεύομεν ὅτι ἦτο δυνατὸν τὸ πρᾶγμα, καί, μολονότι τὸ ἀπεπειράθημεν, δὲν τὸ ἀνεμένομεν: ἐτρομάξαμεν, ἀλλ' ἐπανηργίσαμεν καὶ πολλάκις: πάντοτε ἡ αὐτὴ ἐπιτυχία. Ὑπεδείξαμεν τῇ

τραπέζη, διὰ τοῦ λόγου, διαφόρους διευθύνσεις: ἠκολούθησεν αὐτάς, ἐνῷ αἱ χεῖρές μας ἠκολούθουν, χωρὶς νὰ ἐφάπτωνται αὐτῆς. Ἤμεθα ὀλίγοι, ἅπαντες ἐν ἀποστάσει ἱστάμενοι, ἅπαντες ζωηρὸν ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν πειραματισμὸν λαμβάνοντες, οὐδεὶς δ᾽ἐξ ἡμῶν, εἶμαι βέβαιος (τὸ παρετήρησα πολὺ καλά), δὲν ἐφήπτετο τῆς τραπέζης.

Ἐνίοτε, μεμονωμένος ἐν τῷ δωματίῳ μου μετὰ μικροῦ τραπεζίου ὑπὸ τὴν χεῖρα, τὸ ἔβλεπον κινούμενον, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ λαμβάνῃ μέρος οὔτε ἡ θέλησίς μου οὔτε ἡ σκέψις μου. Συχνότερον ἡ χείρ μου ἔγραφε διὰ καλάμου ἢ μολυβδοκονδύλου. Δὲν εἶμαι καλὸς μεσάζων· αἱ κινήσεις τοῦ τραπεζίου δὲν γίνονται πάντοτε· ἡ γραφὴ εἶνε κοπιώδης, βραδεῖα. Φανερὸν ὅμως ὅτι οἱ πρός με ἀποτεινόμενοι λόγοι, αἱ διδόμεναι ἀπαντήσεις, δὲν προέρχονται ἐξ ἐμοῦ ἄλλοτε σύμφωνοι, ἄλλοτε ἀντίθετοι πρὸς ὅ,τι διανοοῦμαι ἢ βούλομαι, πρὸς ὅ,τι ἐπιθυμῶ ἢ ἀναμένω.

Εἶδον πολλὰ τοιαῦτα χειρόγραφα παρ᾽ ἀνθρώπων ἀνυπόπτου φιλαληθείας, μὴ γινωσκόντων ὅ,τι ἡ χείρ των ἔγραφε εἰμὴ μετὰ τὴν παρατήρησιν τῶν γραφομένων, ἢ μὴ δυναμένων νὰ τὰ ἀναγνώσωσι ἢ ἀναγινωσκόντων αὐτὰ μετέπειτα, καὶ μετὰ μεγάλης δυσκολίας.

Ἂς προσθέσωμεν ὅτι, ὅσῳ ξένη κἂν φαίνηται ἡ ἰδέα τοῦ μεσάζοντος πρὸς ὅ,τι ἡ χείρ του γράφει, ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ γράφει ἡ χείρ του τυγχάνει ἐν γένει τῆς στάθμης τῆς νοημοσύνης του, τοῦ ὕφους του, τῆς ὁμιλίας του, τοῦ χαρακτῆρος τῆς γραφῆς του. Προσθέσωμεν ἔτι, πρὸ πάντων, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀλλόκοτος ὁμιλία τῶν κινουμένων τραπεζῶν ἢ τῶν γραφουσῶν χειρῶν, ὡραία ἐνίοτε, ἀγοραία συνηθέστερον, ἀλλ᾽ ὑγιοῦς ἠθικῆς συνήθως, τυγχάνει πολλάκις, περὶ πραγμάτων προκειμένου, ψευδής, ἤ, ἵνα κάλλιον εἴπω, *ἐπικινδύνως ψευδής*. Εἶδον ἀπαγγελλομένους ὑπὸ τῶν μυστηριωδῶν καὶ ἀμφιβόλων πρακτόρων, τῶν οὑτωσὶ ἐκδηλουμένων, τοὺς γελοιωδεστέρους τῶν μύθων, μετὰ τοιούτων ὅμως λεπτομερειῶν, ὥστε νὰ γίνωνται πιστευτοί: ἐξελέγξατε καὶ θὰ εὕρητε πάντα ψευδῆ. Συμβαίνει δὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ψεύδη νὰ ὦσι μοχθηραὶ συκοφαντίαι. Γινώσκω παραδείγματα. Δὲν λέγω ὅτι τοῦτο συμβαίνει πάντοτε, ἀλλ᾽ὅτι συμβαίνει συνήθως. Πρέπει νὰ δυσπιστῶμεν πρὸς ἐκείνην τὴν ὁμιλίαν ἧς ἡ πηγὴ μᾶς εἶνε τόσῳ ὀλίγον γνωστή. Δὲν εἶνε δ᾽

εὐχερὲς τὸ διακρίνειν τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ τοῦ ψεύδους ἢ τῆς πλάνης.

J. E. ALAUX

Σ. Σ. Ὄχι μόνον ἐν Ρουμουνίᾳ ἐξαπλοῦται ὁ Πνευματισμός, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Βουλγαρίᾳ, ἔνθα ὁ δόκτωρ Μίρκοβιτζ ἤρξατο ἐκδίδων, ἀνὰ πᾶν δεκαπενθήμερον, πνευματιστικὸν περιοδικόν, ὑπὸ τὸν τίτλον τὸ «Φῶς».

ΟΛΙΓΑΙ ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΥΦΟΥ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Ὑπὸ τοῦ OSWALD WIRTH.
Μέλους τοῦ Συλλόγου τῶν Μυσταγωγικῶν Σπουδῶν.

Ἡ *Ἀπόκρυφος Ἰατρικὴ* βασίζεται ἐπὶ τῆς γνώσεως τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὅ,τι τυγχάνει ἐν αὐτῷ ἀόρατον καὶ ἀδιερεύνητον παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς ἐπισήμου ἐπιστήμης.—Ἐνεργεῖ δὲ διὰ μέσων, ἅτινα φαίνονται ἀλόγιστα εἰς ὅντινα δὲν εἶνε μεμυημένος εἰς τοὺς ἀποκρύφους νόμους, τοὺς διέποντας τὴν φύσιν.

Οἱ νόμοι οὗτοι ἐμελετήθησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπὸ ἐξόχων ἀνδρῶν, γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα *Σοφῶν* ἢ *Μάγων*. Ἡ ἐπιστήμη των διεσώθη διὰ τῆς κατὰ παράδοσιν διδασκαλίας· τὸ σύνολον δ' αὐτῆς ἀποτελεῖ τὴν *Μαγείαν*.

Ἀντιστρόφως πρὸς τὴν κοινὴν γνώμην, ἡ λέξις αὕτη παρίστησι λοιπὸν πᾶν ἄλλο ἢ ὕφασμά τι χυδαίων προλήψεων ἢ ὀνειροπολήσεων ἄνευ συστάσεως πραγματικῆς. Ἐξεμεταλλεύθη, ἀληθῶς ὑπὸ μεγάλης σειρᾶς ἀπατεώνων καὶ ἀγυρτῶν, ὧν ὅμως οἱ δόλοι, οἱ παραλογισμοί, αἱ μανίαι ἀποδεικνύουσιν ἁπλούστατα ὅτι οὐδὲν ἐγίνωσκον ἐκ τῆς ἀληθοῦς *Μαγείας*.

Αὕτη εἶνε ἐπιστήμη σπουδαία, ἐμβριθής, δύσβατος καὶ δυσχερὴς ὅπως τὴν ἐκμάθωσιν ἔν τε τῇ *θεωρίᾳ* καί, πρὸ πάντων, ἐν τῇ *πράξει*.

Δέον νὰ ἐκπληρώσῃ τις συνθήκας τινὰς διανοητικάς, ἠθικάς, φυτικάς, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἄρῃ ἀκινδύνως τὸν πέπλον τῶν μυστηρίων,

ἅτινα ἡ σοφὴ φύσις ἀποκρύπτει ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κοινοῦ τῶν θνητῶν. Οἱ ῥιψοκινδυνοῦντες, ἄνευ τινὸς προπαρασκευῆς, εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν *Ἀποκρύφων Ἐπιστημῶν*, ἐκτίθενται εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ λογικοῦ, ἐν πρώτοις, εἶτα τῆς περιουσίας, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς των

Τούτου ἕνεκα οἱ σοφοὶ τῆς ἀρχαιότητος δὲν ἐπέτρεπον τὴν *Μύησιν* ἢ εἰς ἄνδρας ἐκλεκτούς, ὑπερνικήσαντας δοκιμασίας τινάς, ὧν αἱ τῆς *Ἐλευθερο-Τεκτονίας* εἶνε εἰσέτι τὸ σύμβολον.

Αἱ δοκιμασίαι αὗται κέκτηνται μεγίστην σπουδαιότητα. Οὐδεὶς δύναται νὰ τὰς ἀποφύγῃ, ἂν θέλῃ ν' ἀφιχθῇ εἰς τὴν *πραγματικὴν γνῶσιν* τῶν κεκρυμμένων πραγμάτων.

Δὲν συνίστανται αὗται, βέβαια, εἰς ἱεροτελεστίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀλλοκότους ἢ τρομακτικάς. Τοιαῦται δοκιμασίαι εἶνε τὸ *νεκρὸν γράμμα* τῶν ἐν λόγῳ δοκιμασιῶν. Δέον νὰ ὑπαχθῇ τις ὑπ' αὐτὰς *ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ*, ἂν θέλῃ νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὴν διείσδυσιν τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως, χωρὶς νὰ καταστῇ τὸ παίγνιον τῶν δηλητηριωδεστέρων τῶν πλανῶν.

Ὑπεκφυγόντες οὕτως ἢ ἄλλως τὰς ἀναποφεύκτους δοκιμασίας ἔπεσαν τόσοι ἀποπλανηθέντες εἰς τὰ δίκτυα ψευδοῦς τινος μαγείας, τόσῳ ἀντιθέτου τῆς ἀληθοῦς, ὅσῳ ἡ νὺξ τῆς ἡμέρας.—Οὐδὲν χεῖρον τῆς διαφθορᾶς τοῦ καλλιτέρου —Corruptio optimi pessima. Οὐδεμία χείρων πλάνη ἢ ἡ κακῶς ἐννοουμένη ἀλήθεια.

Τοῦτο ἐπεξηγεῖ τὸ διατὶ οἱ *Μῦσται* δεικνύονται ἐπιφυλακτικοὶ καὶ σιωπῶντες ἐνώπιον τῶν *βεβήλων*.

Ἡ σιγή των, ἐν τούτοις, δὲν ὑπῆρχε τόσῳ ἀπόλυτος, ὡς ἔδει. Οὕτω δέ, ἔκπαλαι, οἱ *Μῦσται* ἀνεκήρυξαν τὴν ἀλήθειαν ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν *ἀλληγοριῶν* καὶ τῶν *συμβόλων*.

Αἱ *Μυθολογίαι* ἅπασαι περικλείουσιν ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν πολυτίμους διδασκαλίας, ἀνευρισκομένας εἰσέτι ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς παραδόσεσι τῶν διαφόρων λαῶν ἐν τοῖς ἐν χρήσει ἐγκλήμασιν ὅλων τῶν λατρειῶν μέχρι τῶν μύθων καὶ τῶν μυθευμάτων τῶν μοιρῶν τῶν δημωδῶν συναξαρίων.

Ἑταιρίαι τινὲς μυστικαὶ ἔσχον ἐκτὸς τούτου τὴν ἀποστολὴν τοῦ μεταβιβάζειν, ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, σύνολόν τι γνώσεων θεω-

ρητικῶν καὶ πρακτικῶν, σχετικῶν πρὸς τὴν ἐπιστήμην τῶν ἀρχαίων ἁγιαστηρίων.

Ἡ μᾶλλον ἀξιοσημείωτος τῶν ἑταιριῶν τούτων εἶνε, ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, ἡ *Ἐλευθερο-Τεκτονία*, διδάσκουσα, διὰ τῆς λογικῆς ἐπεξηγήσεως τοῦ *Συμβολισμοῦ* της, τὰς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐνδιαφερούσας νὰ γινώσκῃ ἀληθείας.

Αὐτὸς δὲ ὁ *Συμβολισμὸς* δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ εἰδική τις ἐφαρμογὴ τοῦ *Παγκοσμίου Συμβολισμοῦ*, οὗτινος τὰ ἐμβλήματα συνίστανται ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ *Ὁρατοῦ Σύμπαντος*.

Οὗτος, τωόντι, εἶνε διὰ τοὺς *Μύστας* τὸ *Αἰώνιον Βιβλίον*, ἡ κατ' ἐξοχὴν **Βίβλος** ἧς τινος ὀφείλουν νὰ μάθωσι τὴν διερμηνείαν τῶν μυστηριωδῶν ἱερογλυφικῶν.

Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν, ἡ *Ἀλχημεία* ἢ ἡ *Ἑρμητικὴ φιλοσοφία* παρίστησι μεγάλας ἀναλογίας πρὸς τὴν *Ἐλευθερο-Τεκτονίαν*.

Ἔνθεν καὶ ἔνθεν πρόκειται περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ *Μεγάλου Ἔργου*. Δὲν ὑπάρχει διαφορὰ ἢ εἰς τὴν εἰδικὴν ἀλληγορικὴν γλῶσσαν ἧς χρῶνται οἱ ἀλχημισταὶ καὶ Ἐλευθερο-Τέκτονες πρὸς ἔκφρασιν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἰδέας.

Ἡ ἰδέα αὕτη παριστάνεται συμβολικῶς ἐκ τοῦ ἑνὸς μὲν μέρους διὰ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ *Παγκοσμίου Ναοῦ τοῦ Ἀληθοῦς, τοῦ Δικαίου, τοῦ Ὡραίου*, ἐν ᾧ ἐκ τοῦ ἑτέρου παρίσταται διὰ τῆς ἀναζητήσεως τοῦ *Φιλοσοφικοῦ Λίθου*.

Κατὰ τὸν Ἔλιφας Λεύη, αὐτὴ ἡ Λίθος παρίστησιν: «ἐν τῇ θείᾳ τάξει, τὴν ἀληθῆ θρησκείαν· ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ τάξει, τὴν ἀληθῆ παγκόσμιον ἐπιστήμην, τετραγωνικὴν τὴν βάσιν, στερρὰν ὡς ὁ κῦβος, ἀπόλυτον ὡς τὰ μαθηματικά· ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, τὴν ἀληθῆ φυσικήν, τὴν ὀφείλουσαν νὰ καταστήσῃ δυνατὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν βασιλείαν τῆς φύσεως, καθιστῶσα αὐτὸν βασιλέα καὶ ἱερέα τοῦ *Φωτός*, τοῦ ἀπαρτίζοντος τὴν ψυχήν, τοῦ τελειοῦντος τὰς μορφάς, τοῦ μεταβάλλοντος τὰ κτήνη εἰς ἀνθρώπους, τὰς ἀκάνθας εἰς ῥόδα, τὸν μόλυβδον εἰς χρυσόν».

Ἡ τελευταία αὕτη ἰδιότης μόνον τῆς Φιλοσοφικῆς λίθου εἵλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν χυδαίων ἀλχημιστῶν. Παρεδόθησαν ἔκτοτε εἰς χημικὰς ἐργασίας, ὀλεθρίας εἰς τὴν νοημοσύνην καὶ καταστρεπτικὰς τοῦ βαλαντίου των, μὴ ἐννοήσαντες ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν *ἀληθῶν*

ἑρμηνευτικῶν φιλοσόφων δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκληφθῇ κατὰ τὸ γράμμα.

Ἂν ἤθελον εἶσθαι *μῦσται*, θὰ ἐγίνωσκον «ὅτι τὰ μέταλλα τῶν Φιλοσόφων δεν εἶνε ὡς τὰ τοῦ πλήθους»· ὅτι τὸ *θεῖόν* των, ὁ *ὑδράργυρός* των, τὸ *ἅλας* των, οὐδὲν κοινὸν ἔχουσι πρὸς τὰς οὐσίας τὰς κοινῶς δηλουμένας δι' αὐτῶν τῶν λέξεων, καὶ ὅτι τὸ *πῦρ* των, τέλος, δὲν εἶνε τὸ τῶν μαγειρείων, τῶν ἐργοστασίων ἢ τῶν κοινῶν χημικῶν ἐργαστηρίων.

Ὅλος ὁ συμβολισμὸς τῆς Ἀλχημίας ἀνάγεται εἰς τὰς κεκρυμμένας δυνάμεις τῆς Φύσεως. Ἄρα, αἱ δυνάμεις αὗται δὲν ἐφηρμόσθησαν ὑπὸ τῶν ἀληθῶν σοφῶν πρὸς τὴν ἄγονον μεταποίησιν τῶν κοινῶν μετάλλων εἰς αὐτὸν τὸν χρυσόν, ὃν οἱ φιλάργυροι ἔχουσιν ὡς μοναδικὸν Θεόν των.

Ἡ μεταποίησις αὕτη κἂν δυνατὴ—οὐδὲν ἐν τῇ ἐνεστώσῃ καταστάσει τῶν πειραματικῶν ἐπιστημῶν μας ἀποφαίνεται λογικῶς ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου—οὐχ ἧττον βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ ἀλλόκοτος αὕτη βιομηχανία θὰ συνεφώνει πολὺ κακῶς πρὸς τὴν ἐπαγγελλομένην περιφρόνησιν τοῦ φθαρτοῦ πλούτου ὑφ' ὅλων τῶν ἀληθῶν φιλοσόφων. Οἱ πόθοι καὶ αἱ τάσεις των θὰ τοὺς εἵλκυον μᾶλλον πρὸς τὴν κτῆσιν εὐεργετικῆς δυνάμεως, ἐπιδεκτικῆς τὴν ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς *παγκοσμίου ἰατρικῆς*.

Ἡ δύναμις αὕτη, κατὰ τοὺς Ἀλχημιστάς, ὑπεδηλοῦτο διὰ τῆς κτήσεως τῆς *Φιλοσοφικῆς Λίθου*.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος, φθὰς εἰς τὸν τρίτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν τῆς *Ἀποκρύφου Μυήσεως*, ἐπιτυγχάνει τὴν ἐν ἑαυτῷ ἀνάπτυξιν δυνάμεων τινῶν μυστηριωδῶν, δι' ὧν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθῶσιν ὅλα τὰ θαυμάσια, τὰ εἰς τὴν περίφημον ἀπόκρυφον Λίθον τῶν Ἑρμητικῶν Φιλοσόφων ἀποδιδόμενα.

Οἱ εὐπαίδευτοι προσήλυτοι τῆς Ἐλευθερο-Τεκτονίας θὰ ἐννοήσωσιν εὐχερῶς περὶ τίνος πρόκειται ἐνταῦθα, ὅταν τοῖς ὑπομνήσωμεν ὅτι οἰκοδομοῦσι *Ναόν*, οὗτινος οἱ ἴδιοι τυγχάνουσι τὸ ὑλικόν.

Ὡς *μαθητευόμενοι* πειρῶνται νὰ «ἀποκαθάρωσι τὸν *ἀκατέργαστον Λίθον* ἀπὸ τῶν τραχέων ἐξοχῶν», ὅπως τὸν κατεργασθῶσιν εἰς *κυβικὸν Λίθον* μετὰ τῆς *ἐργατικῆς τάξεως* (compagnonnage), καὶ νὰ ἐπιστέψωσιν ἐν τέλει τὸ τῆς μυήσεως στάδιον· διὰ τῆς τοῦ

μαγίστορος τάξεως (Maitrise), μετασχηματιζόμενοι οὕτω αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πρὸς πραγματικὴν κτῆσιν τῆς *Φιλοσοφικῆς Λίθου*.

Αὕτη λοιπὸν δὲν παριστᾷ ἄλλο τι ἢ μίαν *κατάστασιν*, ἕνα *τρόπον τοῦ εἶνε*, προσιτὸν τῷ ἀνθρώπῳ, διὰ τῆς ἐκπληρώσεως ὅρων τινῶν.

Ὅλοι οἱ θαυματουργοὶ ἔγνων αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Τὰ «θαύματα» παρήχθησαν ἐκ φυσικῶν αἰτίων, ἅπερ δέδοται ἡμῖν νὰ γνωρίσωμεν.

Δὲν εἶνε λοιπὸν δύσκολον νὰ μάθῃ τις *θεωρητικῶς* πῶς γίνονται τὰ «θαύματα». Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὸ *πρακτικὸν* μέρος τῆς πραγματικῆς παραγωγῆς των, τοῦτο ἀποβαίνει ἧττον εὐχερές· διότι ἂν τὰ *στοιχεῖα τῆς ἐπιστήμης* εἶνε ἀξιοσημείωτα ἐπὶ τῇ ἁπλότητι αὐτῶν, ὅπως καὶ οἱ *θεμελειώδεις νόμοι τῆς Τέχνης*, «οὐ παντὶ δέδοται» ὅμως καὶ ἡ *κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἀληθοῦς μαγίστορος ἐφαρμογὴ αὐτῶν*.

Μὴ λησμονῶμεν ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ ὅτι ἡ *παγκόσμιος ἰατρικὴ* τείνει πρὸς τὸ θεραπεύειν πᾶσαν ἀσθένειαν, τόσῳ τὰς τοῦ *πνεύματος* καὶ τῆς *ψυχῆς*, ὅσῳ καὶ τὰς τοῦ *σώματος*. Ἐφαρμόζεται εἴς τε τὰ ἄτομα καὶ τὰ, ὁλότητας, θεραπεύουσα οὕτω τόσῳ τὸ κοινωνικὸν κακόν, ὅσῳ καὶ τὰς ἀσθενείας ἑνὸς ἑκάστου ἀνθρώπου.

Παρατηρεῖ τις ἐκ τούτου ὅτι ἡ *ἀπόκρυφος ἰατρικὴ* ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν *Ἱερατικὴν καὶ βασιλικὴν τέχνην* τῶν ἀρχαίων Μυστῶν. Διδάσκει τοὺς νόμους τῆς *Παγκοσμιου Ἁρμονίας*· διδάσκει εἰς τοὺς μαθητευομένους της νὰ τὴν ἐφαρμόζωσιν ἐφ᾽ἑαυτῶν τὸ πρῶτον καὶ εἶτα ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Ἡ *μαγνητικὴ καὶ ὑπνωτικὴ θεραπεία* δὲν παριστᾷ ἢ μερικὴν καὶ λίαν ἀτελῆ ἐφαρμογὴν τῆς ἀποκρύφου ἰατρικῆς. Μεθ᾽ ὅλα τὰ ἐπιτευχθέντα λαμπρὰ ἀποτελέσματα δὲν διατελοῦμεν ὑπ᾽ αὐτὴν τὴν ἔποψιν ἢ εἰς τὰς ἀπαρχὰς μιᾶς περιόδου ψηλαφήσεων καὶ πλανῶν, ἐξ ὧν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξέλθωμεν ἢ ἀνυψούμενοι μέχρι τοῦ ὕψους τῶν αὐστηρῶν ἀρχῶν τῆς *ἑρμητικῆς φιλοσοφιας*.

Ἐνόσῳ αἱ ἀρχαὶ αὗται μένουσιν ἀκατάληπτοι, δὲν θ᾽ ἀποκτήσωμεν τὸ *φῶς*· θὰ διατελῶμεν ἀλληλομαχοῦντες ὡς *βεβηλοι*, ἐν μέσῳ τῶν σκοτιῶν χυδαίου τινὸς ἐμπειρισμοῦ. Σχολαὶ δὲν θὰ παύσουν ἀναφαινόμεναι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀντιφατικωτέρων τῶν θέσεων καὶ ἀμοιβαίως δυσφημούμεναι παρὰ τῷ κοινῷ.

Καὶ ὅμως εὐχερὲς τυγχάνει τὸ νὰ συνεννοηθῶσιν, ἂν ἤθελον νὰ κοπιάσωσι πρὸς ζήτησιν τῆς ἀληθείας εἰλικρινῶς, ἄνευ προκαταλήψεως καὶ ἐν ταῖς κτηθείσαις συνθήκαις ἐντιθέμενοι, ὅπως ἴδωσι διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πνεύματος, ὅ,τι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παρατηρηθῇ διὰ τῶν αἰσθήσεων τοῦ σώματος.

Ἡ φύσις, ἐρωτωμένη τότε ὡς δεῖ, δὲν θὰ ἀρνηθῇ τὰ μυστήριά της εἰς τοὺς πιστοὺς μαθητευομένους, τοὺς εἰς τὴν λατρείαν τοῦ ἀγαθοῦ ἀφωσιωμένους.—Θὰ τοῖς γνωρίσῃ αὕτη τὴν ἀλληγορικὴν γλῶσσαν τῶν ἀρχαίων σοφῶν, ὧν οἱ μαθηταὶ θὰ ἐπιτύχουν τὴν λαμπροτέραν παρὰ ποτε ἀναγέννησιν τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ἀναγέννησις αὕτη τῆς ἀρχαίας ἐπιστήμης δὲν πρέπει πλέον, τοῦ λοιποῦ, νὰ θεωρῆται ὡς ἀνέφικτος οὐτοπία.

Ὁ *Ὀκκουλτισμὸς* στερεοῦται, ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ, ἑδραιότερον παρὰ τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ, ἧς τινος ἡ προσοχὴ δὲν παύει προσελκυομένη ἐπὶ γεγονότων ἀσυνήθων, ἅτινα πειρῶνται νὰ ἐξηγήσωσι διὰ τῶν μᾶλλον ἀλλοκότων θεωριῶν.

Ἡ κίνησις ἐδόθη· ἐναπολείπεται ἡ διευθέτησις καὶ ἡ καλῶς διεύθυνσις αὐτῆς.

Τοῦτο δὲ δὲν εἶνε ἔργον εὐχερές. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐναπόκειται εἰς ἑταιρίαν *Μυστῶν*, ἀνελθόντων εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους τῶν βαθμῶν τῆς *Ἀποκρύφου Μυήσεως*. Ἐν μέσῳ τοιούτου μόνου *Κύκλου* ἔσται δυνατὴ ἡ ἀνεύρεσις τοῦ *Ἀπολεσθέντος Λόγου*, τοῦ παρὰ τῶν Maitres-Maçons ἀναζητουμένου.

Ὁ *Λόγος* οὗτος εἶνε ἡ *Ὑπερτάτη Σύνθεσις*, ἡ διαλύουσα πᾶσαν δυσκολίαν.

Ὑπερφυές τι πνεῦμα θὰ παράσχῃ τὴν ἔμφασιν εἰς αὐτὴν τὴν Ἀλήθειαν.

Ἡ πλάνη, τότε, θὰ διαλυθῇ.

Ἀλλὰ μέχρι τότε τὸ ἀβέβαιον σκιόφως, μάχεται μόνον πρὸς τὴν νύκτα τοῦ οὐρανοῦ μας, τοῦ εἰσέτι κεκαλυμμένου ὑπὸ τῶν σκιερῶν ἀτμῶν.

Τὸ σκιόφως, ἐν τούτοις, προμηνύει τὴν προσέγγισιν τοῦ Ἡλίου. Ἄρα οὗτος θὰ ἐξέλθῃ θριαμβεύων ἐκ τῆς πάλης κατὰ τοῦ δράκοντος Πύθωνος· διότι τὸ ψεῦδος καὶ τὸ μῖσος θὰ ἐκλείψωσιν ὡσεὶ

τρομερὰ μὲν ἀλλ' ἐφήμερα φαντάσματα, ἅμα ὡς προσβληθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀκαταμαχήτων ἀκτίνων τοῦ ἰσχυροτάτου *Λογικοῦ*.

* *
*

Αἱ προηγούμεναι σελίδες ἀρκοῦσιν ὅπως οἱ νοήμονες διίδωσι τὴν ὑψηλὴν ἀξίαν τῶν δοκιμίων τῆς Ἀλχημίας.

Οἱ γινώσκοντες νὰ ἀναγινώσκωσι δύνανται νὰ εὕρωσιν ἐν αὐτοῖς, πράγματι, τὸν τροπον τῆς κατασκευῆς φιλοσοφικοῦ χρυσίου, οὐδὲν τὸ χιμαιρικὸν ἐνέχοντος· διότι τοῦτο δὲν εἶνε πιθανῶς ἢ τὸ σύμβολον παντὸς τελείου πράγματος, ὁδηγοῦντος πρὸς τὸ πλήρωμα τῶν τελικῶν αἰτίων.

Παρατηροῦμεν ἐκ τούτων ὅτι ἡ *Παγκόσμιος Ἰατρική*, ἡ *Ἀλχημία*, ἡ *Ἐλεύθερο-τεκτονία* καὶ αἱ διάφοροι *Θρησκεῖαι* ἐκφράζουσι κατὰ βάθος μίαν μόνην καὶ τὴν αὐτὴν ἰδέαν διὰ διαφόρων μὲν συμβολισμῶν, συνδεδεμένων ὅμως μεταξύ των διὰ πολλῶν σημείων συναφείας.

Ἡ ἰδέα αὕτη εἶνε ἡ τοῦ *Μεγάλου Ἔργου* τῆς *Παγκοσμίου Ἀναγεννήσεως*, ἐν ἄλλοις λόγοις, τῆς *Προόδου* ἢ τῆς *Ἀπολυτρώσεως*, ἵνα μεταχειρισθῶ τὴν Χριστιανικὴν λεξιν.

Ὅλαι αἱ *Μυήσεις* σκοπὸν ἔχουσι τὴν διδασκαλίαν τοῦ πῶς γίνεται αὐτὸ τὸ μέγα ἔργον τῆς ἐν τῷ Παντὶ ἐξελίξεως. Ἅπασαι πειρῶνται νὰ ὁδηγήσωσιν ἄτομα καὶ κοινωνίας ὅπως συγκεντρώσωσι τοὺς ἀγῶνάς των πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἰδεώδους τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀληθείας.

Εἴθε ἡ παροῦσα σημείωσις νὰ συντελέσῃ, ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔποψιν, ὅπως εὐρύτερον διανοιχθῇ ὁ νοητικὸς ορίζων ἐνίων ἐκ τῶν συγχρονων μας. Τοῦτο μονον ἐπιτρέπεται εἰς τὸν συγγραφέα νὰ ποθήσῃ πρὸς τὸ παρον.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ποθοῦντας τὴν *γνῶσιν* ἢ *τελείαν μάθησιν* τῶν ἀληθῶν διδασκάλων τῆς σοφίας, δυνάμεθα νὰ τοῖς ὑπομνήσωμεν τοὺς τρεῖς λογους τοῦ Εὐαγγελίου:

Ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε.

Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν.

Κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται.

Δηλαδή, ζητεῖτε νὰ ἐννοήσητε καὶ θὰ εὕρητε τὸ αἴνιγμα τῆς Σφιγγός.

Αἰτεῖτε τὰς ἐξηγήσεις καὶ θὰ λάβητε τὴν διδασκαλίαν, ἧς δικαιοῦσθε.

Κρούετε τὴν θύραν τοῦ Ἁγιαστηρίου καὶ θὰ σᾶς διανοίξουν ἁπάσας τὰς ὁδοὺς τῆς ὁλοσχεροῦς Ἐπιστήμης.

(Ἐκ τῆς Journal du Magnetisme τοῦ Ἰανουαρίου ἐ. ἔ.)

ΙΑΤΡΙΚΗ. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ. ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Χωρική τις τριάκοντα ἓξ ἐτῶν προσέρχεται. Ὑποφέρει, ἔλεγεν, εἰς ἓν μέρος τῶν πλευρῶν. Τοῦτο τὴν ἠμπόδιζε νὰ σκύπτῃ καί, σχεδόν, νὰ βαδίζῃ. Τὴν νύκτα δὲν ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς, ἦλθε δὲ πρὸς τὴν ὑπνοβάτιδα διότι ἤκουσεν εἰς τὸ *χωριό της, ὅτι εἶνε καλὴ γιάτραινα* καὶ *δὲν ἔπερνεν ἀκριβά*. Κολακευθεῖσα ἐν τῇ φιλοτιμίᾳ της ἡ ὑπνοβάτις διατάσσει σοβαρῶς τὴν ἀσθενοῦσαν νὰ ἀλείφηται μετὰ βάμματος ἰώδους ἐπὶ δεκαπέντε συνεχῶς ἡμέρας. Διὰ νὰ ἐνεργήσῃ δὲ καλῶς τὸ φάρμακον ἔπρεπε νὰ τὸ προμηθευθῇ ἀπὸ μέρος ὡρισμένον ἀπὸ τὸν φαρμακοποιόν της, ἐννοεῖται. Ἡ ἄκακος γυνὴ ἀκολουθεῖ τὴν συμβουλὴν κατὰ γράμμα, ἀλλ᾽ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας, ἡ ἐπιδερμὶς τῆς δυστυχοῦς ἐκαλύφθη ὁλοτελῶς ὑπὸ ραγάδων, ᾐσθάνετο δὲ αὕτη τρομεροὺς πόνους. Ἐξηκολούθει ὅμως ν᾽ ἀλείφηται· *ὅλαολε, ἡ γιάτραινα* τὸ εἶπε. Ἀλλ᾽ οἱ πόνοι κατήντησαν ἀνυπόφοροι, καὶ ἐπῆγε νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ὑπνοβάτιδα. Αὕτη τῇ εἶπε νὰ ἐμμένῃ καὶ ὅτι οἱ πόνοι ἦσαν ἀπόδειξις ὅτι τὸ κακὸν ἀπήρχετο καὶ ὅτι αὕτη ἐθεραπεύετο Μετὰ δύο ἡμέρας ἡ ἀσθενὴς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ τῆς κλίνης· σοβαρὰ ἐπιβολβικὰ συμπτώματα μετὰ οἰδήματος βλεφαρικοῦ ἀνεπτύχθησαν· εὐτυχῶς προσεκλήθη τότε ἰατρός.

Ἄλλοτε, νέα γυνή, ἐπίσης χωρική, ἦλθε νὰ τὴν εὕρῃ. Εἶχε λιποθυμίας, ζάλας, σκοτοδινίας. Ἡ ὑπνοβάτις κοιμηθεῖσα, εἶπε :

« Ναί, βλέπω τί εἶνε· ἔχεις νῆμα περιελισσον τὸν ἐγκέφαλον, ὅστις περιπλέκεται· καὶ μάλιστα εἶνε φλογισμένος ὁ ἐσωτερικὸς ἱστὸς τῆς κεφαλῆς (κατὰ γράμμα). Ἰδοὺ τί θὰ κάμῃς: θὰ νίπτεσαι πρωῒ βράδυ τὸ πρόσωπον μὲ νερὸν μαγνητισμένον, ἔπειτα θὰ πίνῃς ἓν ποτήριον νεροῦ ἐξ ἐκείνου μὲ τὸ ὁποῖον ἐνίφθης· πρὶν πλαγιάσῃς, θὰ πάρῃς ποδόλουτρον εἰς νερὸν μαγνητισμένον, καὶ νὰ ἔλθῃς νὰ σὲ ξαναϊδῶ μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ».

Ἡ χωρικὴ ἔλαβε πέντε λίτρας ἐκ τοῦ πολυτίμου ὑγροῦ, πρὸς δέκα φράγκα τὴν λίτραν, καί, ἀνακουφισθεῖσα ἐκ τῶν πεντήκοντα φράγκων της, ἐπανῆλθε μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας νὰ ξαναπάρῃ τὴν αὐτὴν ποσότητα. Ἐδαπάνησε διὰ τὸ μαγνητισμένον νερὸν φράγκα πεντακόσια καὶ ὅμως ἡ κατάστασίς τις ἦτο ἡ αὐτὴ πάντοτε. Στενοχωρημένη καὶ ἀνυπομονοῦσα διότι δὲν εὕρισκεν ἀνακούφισιν ἀπὸ τριῶν μηνῶν ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐθεραπεύετο, μετέβη παρά τινι ἰατρῷ ὅστις τῇ διέταξε καρδιακά, δίαιταν ὑγιᾶ καὶ ἄφθονον. Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν, δαπανήσασα 6 φράγκα μόνον, διὰ τὰς δύο ἰατρικὰς ἐπισκέψεις...

Ἠδυνάμην νὰ γεμίσω ὁλόκληρον βιβλίον ἐκ παρομοίων διηγημάτων...

... Εἶνε ἀναπόφευκτον διὰ τὴν δημοσίαν ἐξυγίανσιν νὰ καθάρωσι τοὺς τοιούτους σταύλους τοῦ Αὐγείου.

ΓΑΣΤΩΝ ΚΑΖΑΛΗΣ

ΖΩΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ZOOTHERAPIE)

Ὁμιλοῦσιν ἀπό τινων ἐτῶν περὶ τῆς ζωοθεραπείας συνισταμένης, ὡς γνωστόν, εἰς τὸ μεταβιβάζειν τὰς νόσους ἡμῶν εἰς τὰ κατοικίδια ζῷα.

Ὑποφέρετε τρομεροὺς ρευματικοὺς πόνους, καταρᾶσθε, ἐν τῷ παροξυσμῷ τῆς ὀδύνης, οὐρανὸν καὶ γῆν· οἱ ἐπιτηδειότεροι καὶ πολυμαθέστεροι τῶν διπλωματούχων διδακτόρων δὲν ἐπιτυγχάνουσι

τὴν ἀνακούφισιν τῆς ὀδύνης· τὰ φάρμακα δὲν ἐπενεργοῦσιν, οἱ δὲ συμπαθοῦντες εἰς τὰ βάσανά σας οὐδὲν ἄλλο τι δύνανται ἢ νὰ σᾶς παρορμῶσιν εἰς τὴν ὑπομονὴν, εἰς τὴν ἐγκαρτέρησιν. Τί ποιητέον κατὰ τὴν τοιαύτην θλιβερὰν καὶ σκληρὰν περίπτωσιν;

Σᾶς ἐπισκέπτεται φίλος τις ἐκ τῶν ἐραστῶν τῶν καινοφανῶν, τῶν ἀνακαλύψεων· ἤκουσε νὰ ὁμιλῶσι περὶ τῆς ζωοθεραπείας, ἐπληροφορήθη εἰς τί συνίσταται αὕτη· βλέπων δὲ ὅτι ἡ τέχνη τοῦ Ἱπποκράτους δὲν ὠφελεῖ, σᾶς ὁμιλεῖ περὶ αὐτοῦ τοῦ νέου συστήματος τῆς θεραπείας, ὅπερ προκαλεῖ τὴν ἱλαρότητα ὑμῶν, καίτοι ὑπὸ τῶν πόνων ὀδυρομένων.

Ὁ ἐνθουσιαστὴς φίλος δὲν ἀπαυδᾷ· ἐπιμένει ἐπισωρεύων σειρὰν ὅλην θαυμασίων θεραπειῶν αἵτινες σᾶς συγκλονοῦν ἐν τέλει καὶ σᾶς πείθουν εἰς τὴν δοκιμὴν τῆς ζωοθεραπείας.

Τὴν ἐπομένην λοιπὸν νύκτα, λαμβάνετε ὡς σύντροφον ἐν τῇ κλίνῃ τὸν κύνα σας, ὅστις ἐκοιμᾶτο εἰς τὴν αὐλὴν ἐπὶ τῶν ἀχύρων ἢ ἐν τῷ σταύλῳ. Τὸ ζῶον, μὴ δυσαρεστούμενον ἐκ τῆς ἀνέτου ταύτης μεταβολῆς, σπεύδει εἰς τὴν πρόσκλησιν καὶ ἐξαπλοῦται ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα πλησίον ὑμῶν.

Τὴν ἐπαύριον ὑμεῖς μὲν αἰσθάνεσθε ἑαυτὸν ἀνακουφισθέντα κατά τι, ὁ δὲ σύντροφος τῆς νυκτὸς φαίνεται ἧττον ζωηρὸς παρὰ τὸ σύνηθες. Ἐπαναλαμβάνετε τὴν δοκιμὴν τὴν μεθεπομένην νύκτα καὶ ὑμεῖς μὲν αἰσθάνεσθε ἑτέραν βελτίωσιν, ἀλλ' ὁ πιστὸς φίλος αἰσθάνεται ἀπεναντίας ἀδιαθεσίαν. Ἐξακολουθεῖτε τὴν δοκιμὴν καὶ καταλήγετε εἰς τὴν θεραπείαν τῆς νόσου ἢ τοὐλάχιστον εἰς τὴν παραμονὴν αὐτῆς, ἐνῷ ὁ κύων σας θνήσκει θῦμα τῆς νόσου, ἐξ ἧς σᾶς ἀπήλλαξεν.

Ἰδοὺ εἰς τί συνίσταται ἡ ζωοθεραπεία· εἶνε θεραπεία εὐχερής, ὀλιγοδάπανος. Εἶνε νέα ἀνακάλυψις; Δὲν ἐγνώσθη ἡ ζωοθεραπεία, δὲν ἐγένετο χρῆσις αὐτῆς πρὸ τῆς ἐποχῆς μας; Οἱ ἐκθειασταὶ αὐτῆς λέγουσιν ὄχι· τὸ λέγουσι δὲ ἐν καλῇ τῇ πίστει.

Καὶ ὅμως δὲν φαίνεται ἀπίθανον ὅτι ἡ ζωοθεραπεία τυγχάνει μᾶλλον ἀνεύρεσις καὶ εἶνε ἄγνωστος αὕτη παρὰ τοῖς χωρικοῖς. Πολλαὶ γραῖαι διηγοῦνται ὅτι ἀπηλλάγησαν τρομερῶν πόνων, μεταβιβάσασαι τὸ νόσημα εἰς τὸ σῶμα γαλῆς τινος ἢ κυναρίου.

Παρουσιάζονται ἐν τούτοις περιστάσεις καθ' ἃς τὰ ζῶα, ὁδηγούμενα παρὰ τοῦ ἐνστίκτου ἢ μᾶλλον παρὰ βραχείας τινὸς πεί-

ρας, ἀποφεύγουσι ν' ἀναλάβωσι τοὺς πόνους τῶν κυρίων των· ἅμα δ' ὡς τοποθετηθῶσι, σπεύδουν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν ἐπίβουλον κλίνην. Ἀλλ' ἄλλα πολλά, ἧττον ἀγχίνοα, ἀπώλοντο θύματα τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγωϊσμοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι πρὸς θεραπείαν αὐτῶν χρῆσιν ποιοῦνται ἐνίοτε καὶ τῶν ὁμοίων των. Μοὶ εἶπον ὅτι ἀγρονόμος τις, πειθαναγκάσασα εὔρωστον ὑπηρέτριαν νὰ κοιμᾶται πλησίον της, ἐθεραπεύθη μεταβιβάσασα οὕτω τὸ νόσημά της εἰς τὴν ὑπηρέτριαν. Ἡ δυστυχὴς αὕτη, αἰσθανθεῖσα τὸ κακὸν καὶ ὑπονοήσασα τὴν αἰτίαν αὐτοῦ, ἐγκατέλιπε τὴν ἔπαυλιν, μεταβᾶσα παρ' ἄλλοις κυρίοις ἧττον ἐγωϊσταῖς καὶ οὕτως ἀνέλαβε τὴν ὑγείαν.

Ἡ κλινικὴ συμβίωσις μετά τινος ὑγιοῦς καὶ εὐρώστου ὄχι μόνον ἀπαλλάττει τὸν νοσαλέον τῆς νόσου, ἀλλ' ἀποδίδει αὐτῷ συνάμα καὶ σθένος. Ἡλικιωμένη γυνή, ἐξησθενημένη, ἀναλαμβάνει σθένος τι κοιμωμένη πλησίον τῆς νεαρᾶς θυγατρός της. Εἶνε γνωστὸν ἀπὸ πολλοῦ ἔν τε ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς χωρίοις ὅτι ὅταν πρόσωπόν τι νεαρὸν συμμερίζεται τὴν κλίνην ἑτέρου ἡλικιωμένου, τοῦτο μὲν ἀναλαμβάνει δυνάμεις, ἀναζωογονεῖται, οὕτως εἰπεῖν, τὸ δ' ἕτερον ἀδυνατεῖ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἐξασθενεῖ περὶ ὄφελος τοῦ ἡλικιωμένου.

Βεβαιοῦσι τινὲς ὅτι οἱ Δρυΐδαι ἐγίνωσκον καὶ διενήργουν τὴν ζωοθεραπείαν, καὶ ὅτι μετεβιβάσθη αὕτη ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Τῳόντι ἐν τοῖς χωρίοις χρῶνται πολλῶν ἀποκρύφων, περιφρονουμένων ἀτόπως παρὰ τῆς ἐπισήμου ἐπιστήμης, καὶ ὧν ἡ καταγωγὴ χάνεται εἰς τὸ σκότος τῶν αἰώνων.

Εἰς τὰς ἀγροτικὰς τάξεις μεταβιβάζουσι τὰ μυστικὰ ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, ὁ δὲ πατὴρ φροντίζει νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικὸν ἢ τὰ μυστικὰ εἰς ἐκεῖνον τῶν υἱῶν ὃν ἤθελε κρίνει ἱκανὸν νὰ ἐννοήσῃ τὴν σπουδαιότητα αὐτῶν καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ σκοπίμως.

Ὑπάρχουσι τοιοῦτοι καὶ τὴν σήμερον· συναντᾷ τις ἐνίοτε ἀνθρώπους, ἀξιοῦντας ὅτι κατάγονται ἐκ μεγάλων ἀνδρῶν, ἰσχυρῶν πάλαι ποτέ, καὶ ὅτι παρέλαβον ἐξ αὐτῶν, συνεπείᾳ μακρᾶς καὶ διηνεκοῦς παραδόσεως, πράγματά τινα, ὧν τηροῦσι τὸ ἀπόκρυφον. Προσποιοῦνται ἦθος μυστηριῶδες, ὁμιλοῦσιν αἰνιγματωδῶς, ἰδιοτρόπως, δὲν σχετίζονται ἢ μετ' ἄλλων ὁμοίων αὐτοῖς, περιφρονοῦν·

τες τοὺς συγχωρίους καὶ ἄλλους μάλιστα ἀνθρώπους ἀνωτέρας τάξεως. Μήτοι πρὸς μεγέθυνσιν τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν, παίζουσι κωμῳδίαν *φανφαρονικήν* ; Μήτοι θέλουσι νὰ φαίνωνται ὑπέρτεροι τῶν ἀγροτῶν ; Πιθανὸν ἐν τούτοις ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν νὰ καταγωνται ἀληθῶς ἐκ τῶν ἀρχαίων Δρυΐδῶν ἢ ἐξ ἀρχαίων συγκλητικῶν ἢ ὑπάτων ρωμαίων ἐγκατασταθέντων ἔκπαλαι ἐν Γαλατίᾳ.

Φιλόσοφός τις ἔλεγεν ὅτι «ἂν ἀνέλιττέ τις τὰς γενεαλογίας θὰ εὕρισκε πλέον τοῦ ἑνὸς βασιλέως ἔχοντος πρόγονον δοῦλον τινὰ καὶ πλέον τοῦ ἑνὸς δούλου καταγομένου ἐκ βασιλικῆς οἰκογενείας». Δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι οἱ βωμολόχοι οὗτοι, οἱ προσποιούμενοι ἀγνοῶ τι μυστηριῶδες καὶ προφέροντες διαφόρους λέξεις ἀλλοκότους καὶ ἀκαταλήπτους, δὲν εἶνε ὁλοτελῶς βωμολόχοι, ἀλλ' ἀληθεῖς ἀπόγονοι τῶν Δρυΐδῶν, παρ' ὧν διακατέχουσι διὰ μακροῦ κληροδοτήματος, ἢ ἄλλως πως, πολύτιμα ἀπόκρυφα ;

Ὁπωσδήποτε, ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας τυγχάνει, ὅτι πολλοὶ αὐτῶν εἶνε ἐπιτήδειοι καὶ ἄξιοι θεραπευταί, θεραπεύοντες ἡμᾶς ὅτε ἰατρός τις ἢ πρακτικὸς ἔμπειρος, ἀγνοῶν ἢ μὴ δυνάμενος τὸ τοιοῦτον, ἀναγκάζεται νὰ μᾶς ἐγκαταλίπῃ.

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν θεραπευτῶν εὕρηνται τινὲς χρώμενοι τῆς μεθόδου τῆς ζωοθεραπείας.

Ἡ ζωοθεραπεία, ὡς ὁ ὑπνωτισμός, ἐφεύρεσις ἢ ὄχι, ἀξιοῦται σπουδαίας μελέτης, ὅπως βεβαιωθῇ ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ νέον καὶ ἐπιτυχὲς μέσον πρὸς ἀνακούφισιν, μείωσιν, ἐξαφάνισιν, εἰ δυνατόν, τῶν κατατρυχόντων τὴν ἀνθρωπότητα δεινῶν.

HORACE PELLETIER
Conseiller d'arrondissement, officier d'Academie.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΖΩΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΘΝΕΩΤΩΝ

Ὕπαρξις, φύσις τῆς ψυχῆς.

SPIRITOPHILE

Ἀλλά, μεθ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀντιφάσκοντας ὁρισμοὺς προωδεύσαμεν κατά τι εἰς τὸ ἔργον μας; Δὲν θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ὁμολογήσωμεν τὴν ἄγνοιαν καὶ τὴν ἀδυναμίαν μας μᾶλλον παρὰ ν' ἀξιῶμεν νὰ ὁρίσωμεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς γινώσκει; Ἄλλως τε ἡ οὐσία ἢ ἡ σύνθεσις τῆς ψυχῆς πολλῷ ἧττον ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ἢ αὐτὴ ἡ ὕπαρξίς της, περὶ ἧς δέον μᾶλλον νὰ ἐνασχοληθῶμεν.

METZER

Βεβαίως, ἀφοῦ μάλιστα πέπλος τις ἀδιαπέραστος καλύπτει ἀπὸ τὰ βλέμματά μας τὴν ἄμεσον, τὴν θεμελιώδη, τὴν οὐσιώδη φύσιν τῆς τε *ὕλης* καὶ τοῦ *πνεύματος*

SPIRITOPHILE

Ἂν δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὴν φύσιν τῆς ψυχῆς, δυνάμεθα ὅμως ν' ἀποδείξωμεν τοὐλάχιστον καὶ νὰ πεισθῶμεν ἐντελῶς περὶ τῆς ὑπάρξεώς της, ὅπερ, ὡς εἶπον, εἶνε τὸ οὐσιῶδες.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἓν ἀποδεικτικὸν πρᾶγμα:

Ὅλος ὁ κόσμος γινώσκει νῦν ὅτι ἡ σχηματίζουσα τὸ σῶμά μας ὕλη ἀνανεοῦται μετά τινα χρόνον, καὶ ὅτι ἕκαστος ἡμῶν οὐδὲν ἤδη ἔχει ἄτομον ἐκ τῆς ὕλης, ἥτις συνίστα τὸ σῶμα εἰς οἱανδήτινα προηγουμένην ἐποχήν.

Ἄλλοτε ἡ κοινὴ πεποίθησις ὥριζεν εἰς *ἑπτὰ ἔτη* τὴν διάρκειαν τοῦ ἀναγκαίου χρόνου διὰ τὴν νέαν σύνθεσιν τοῦ σώματός μας.

Ἀλλ' ἀπεδείχθη νῦν παρὰ πολλῶν σοφῶν, ἐνασχοληθέντων εἰς τὸ ζήτημα, ὅτι ὁ ἐπαρκῶν χρόνος πρὸς ὁλοτελῆ ἀνανέωσιν τῶν μορίων, τῶν συνιστώντων τὸ σῶμά μας, εἶνε πολλῷ βραχύτερος Οἱ σοφοὶ οὗτοι μετὰ τὰς ἀκριβεῖς αὐτῶν ἐρεύνας, διαφωνοῦσι πρὸς

ἀλλήλους μόνον ὡς πρὸς τὸ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, ὅπερ οἱ μὲν ὁρίζουσιν εἰς εἴκοσιν ἡμέρας, οἱ δὲ εἰς τριάκοντα.

Ἀλλ' ἡμεῖς ἂς διπλασιάσωμεν καὶ αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα.

Ὑποθέσωμεν ἑξήκοντα ἡμέρας δι' αὐτὴν τὴν ἀνανέωσιν, καὶ ὅτι ἓν σῶμα ἀνθρώπινον ζυγίζον λ.χ. 60 χιλιόγραμμα, ἀπόλλυσι καθεκάστην ἓν χιλιογρ. μορίων, ἅτινα θ' ἀντικαθιστᾷ ἡμερησίως τὸ προϊὸν τῆς θρέψεως.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν 60 ἡμερῶν, οὐδὲν πλέον μόριον ἐναπομένει εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ἐξ ἁπάσης τῆς ὕλης, ἥτις συνίστα προηγουμένως τὸ σῶμά του.

Μετὰ 120 ἡμέρας τὸ σῶμά του ἀνενεώθη δίς. — Μετὰ μῆνας 8, τετράκις, μετὰ ἓν ἔτος, ἑξάκις· μετὰ 10 ἔτη ἑξηκοντάκις. Γέρων δέ τις ὀγδοήκοντα πέντε ἐτῶν, θὰ μετέβαλε σῶμα au minimun 510 φοράν, ἵνα μὴ εἴπωμεν χιλιάκις.

Ἀλλά, καίτοι τὸ ὑλικὸν σῶμα μεταβάλλεται διηνεκῶς, ἡ ψυχὴ παραμένει· αἰσθανόμεθα ἡμᾶς ἀείποτε τοὺς αὐτούς: τὸ ἀνθρώπινον *ἐγὼ* ἐνυπάρχει ἡμῖν καὶ ἐπιβεβαιοῦται· ἕκαστος ἔχει τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας διέμεινεν ὁ αὐτὸς πάντοτε· ἀναμιμνήσκεται πολὺ καλὰ τὰ διάφορα συναισθήματα τοῦ παρελθόντος του, τὰς εὐχαριστήσεις, τὰς ἀπολαύσεις, τοὺς πόνους του, πάντοτε ὁ *ἴδιος* ἀναμιμνήσκεται τούτων ὅλων.

Ἄρα δὲν σκέπτεται ἐν ἡμῖν ἡ ὕλη τοῦ σώματός μας, ἡ ἐκφεύγουσα ὕλη, ἡ μεταβλητή, ἡ μὴ ἐκεῖ πλέον παροῦσα δὲν ἀναμιμνήσκεται αὕτη καθὸ ἐξαφανισθεῖσα. Ἐνυπάρχει λοιπὸν ἄλλο τι πρᾶγμα ἢ ἡ σὰρξ καὶ τὰ ὀστᾶ, ἄλλο τι διασκεπτόμενον, ὅπερ αἰσθανόμεθα, ὅτι εἶνε ἡμεῖς αὐτοί, ὅπερ συνίστησι τὸ *ἀνθρώπινον ἐγώ*.

Λοιπόν, αὐτὸ τὸ κἄτι τι, τὸ ἐν ἡμῖν ἐμμένον πάντοτε, τὸ ἐναπομένον καὶ ζῶν ὅταν πᾶν θνήσκει καὶ ἀπέρχεται πέριξ αὐτοῦ, αὐτὸ λέγω τὸ κἄτι τι εἶνε ἡ ΨΥΧΗ μας.

Αὐτὴ αὕτη ἡ ψυχὴ ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξίν της. Πᾶς συλλογισμὸς ἀντίθετος καταπίπτει ἀπέναντι τῆς ἐναργείας.

ALLAN KARDEC

Ἡ ὑπνοβασία παρέχει ἡμῖν ἑτέραν ἀναντίρρητον ἀπόδειξιν.

Ὅλοι γινώσκουσιν ἤδη τί σημαίνει ὑπνοβασία· περιττὸν ὅθεν νὰ ἐπεξηγήσωμεν αὐτήν.

Ὁ ὑπνοβάτης βλέπει τὰ πράγματα, ἅτινα περιγράφει ὄχι ὡς τηλεσκοπικόν τι ἀποτέλεσμα ἀλλὰ παρόντα, διότι ἡ ψυχή του παρευρίσκεται ἐκεῖ πράγματι καὶ ὅτε τὰ πρόσωπα, τὰ μέρη, τὰ ἀντικείμενα περὶ ὧν ὁμιλεῖ κεῖνται ἑκατοστύας λεύγας μακράν, μὴ συνδεομένη μετὰ τοῦ ἐκεῖ μένοντος ἀδρανοῦς σώματός της ἢ διά τινος δεσμοῦ ρευστοειδοῦς. Αὐτὸς δ' ἀκριβῶς ὁ δεσμὸς εἶνε ἡ αἰτία τοῦ κόπου, τῆς ἐνοχλήσεως ἅτινα συνήθως αἰσθάνεται τὸ σῶμα, καθ' ὃν τρόπον τὸ σχοινίον ἀεροστάτου τινὸς τὸ προσδεδεμένον πρὸς πάσσαλόν τινα ταράσσει αὐτὸν ἕνεκα τῶν διαφόρων διαταράξεων τοῦ ἀεροστάτου

Τὸ οὐτωσεὶ λοιπὸν ὁρᾷν καὶ μετὰ τοιαύτης ἀκριβείας περιγράφειν δὲν εἶνε ἀπόδειξις πραγματικὴ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, ζώσης καὶ δρώσης ἀνεξαρτήτως τοῦ σώματος, τοῦ μένοντος ἀδρανοῦς κατὰ τὴν ἀπουσίαν της ;

Ἐπίσης τὰ ἀναισθητικά, οἷα τὸ χλωροφόρμιον, τὸ ὄπιον, τὸ χασίς, ὁ αἰθήρ, κλπ., ἅτινα, ἐν ἐπαρκούσῃ δόσει, παράγουσι τὴν ἀναισθησίαν ἢ τὴν παραλυσίαν εἴτε ὁλικὴν εἴτε μερικὴν τοῦ σώματος, οὗτινος δυνάμεθα τότε νὰ τάμωμεν μέρη τινὰ ἄνευ πόνου. Ἡ ψυχή, καθὸ ἀπουσιάζουσα, δὲν αἰσθάνεται τὰς τοιαύτας πληγάς.

Τὸ τηλόθεν καὶ διὰ τῶν στερεῶν σωμάτων διορᾷν δὲν ἐξηγεῖται ἄλλως ἢ διὰ τῆς ὁράσεως τῆς ψυχῆς· καθότι, ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, τὸ σῶμα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ βλέπῃ, ἀφοῦ δὲν ἤλλαξε θέσιν· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, τὸ σῶμα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἴδῃ διὰ κεκλεισμένων ὀφθαλμῶν ἢ διὰ σωμάτων ἀδιαφανῶν.

Τῳόντι, κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐγρηγόρσεως, ἡ ψυχή, συνηνωμένη πρὸς τὸ σῶμά της, μεταβιβάζει τὴν σκέψιν διὰ τοῦ ἐγκεφάλου, ὅστις εἶνε τὸ ὄργανον, τὸ ἀναπόφευκτον ἐργαλεῖον· χωριζομένη δὲ τοῦ σώματος, κατὰ τὸν ὑπνοβατικὸν ὕπνον, βλέπει εὐθύτερον καὶ μᾶλλον ἐλευθέρως. Οὕτω δέ, κατὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν, δὲν εἶνε σπάνιον ὥστε ἄνθρωπός τις ἀγράμματος νὰ ἐκφράζηται εὐγλώττως, ποιητικῶς ἢ νὰ ἀποκαλύπτωνται αὐτῷ γνώσεις ἐπιστημονικαὶ ἐπὶ πραγμάτων, ἅπερ δὲν ἔμαθεν ἐν τῇ παρούσῃ ὑπάρξει.

Πῶς νὰ ἐπεξηγήσωμεν αὐτὴν τὴν αἰφνίδιον διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, αὐτὰς τὰς γνώσεις, ἃς δὲν εἶχε τὴν προτεραίαν ; Ἐάν, ὡς διϊσχυρίζονται οἱ ὑλισταί,

«Ὁ ἐγκέφαλος ἐκκρίνει τὴν ἰδέαν ὡς τὸ ἧπαρ τὴν χολήν.»

Ἐκκρίνει λοιπὸν ὡσαύτως οὕτωσι καὶ *γνώσεις* ;

Δὲν εἶνε μᾶλλον φανερὸν ὅτι, ἐπειδὴ αἱ αἰσθήσεις ἔχουσιν ὁρίζοντα περιωρισμένον, αἱ διὰ τοῦ διαμέσου αὐτῶν ἀντιλήψεις τυγχάνουσι περιωρισμέναι καὶ ὡσεὶ ἠμβλυμέναι, ἐνῷ ὅτε αὗται γίνονται ἄνευ διαμέσου εἶνε ἀόριστοι, ἀναλόγως τῆς προσκτηθείσης πείρας τοῦ ἀνθρώπου ;

Ὅτε, ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως, μεταβιβάζεται διὰ τοῦ ἐγκεφάλου, κοσκινίζεται αὕτη, ἵνα εἴπωμεν οὕτω, δι' αὐτοῦ τοῦ ὀργάνου· ἡ σχετικὴ παχυλότης καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἐργαλείου τὴν παραλύουν, τὴν ἀποπνίγουσιν ἐν μέρει, ὡς σώματά τινα διαφανῆ ἀπορροφῶσι μέρος τοῦ δι' αὐτῶν διερχομένου φωτός.

Ὅλοι λοιπὸν οἱ πειραματισμοὶ οὗτοι ἀποδεικνύουσι προφανῶς τὴν διπλῆν ἡμῶν φύσιν, τήν τε σωματικὴν καὶ πνευματικήν.

Ἡ διπλῆ αὕτη φύσις ἐκδηλοῦται ἔτι καὶ ἐκ τοῦ φαινομένου τῆς κατὰ τὴν ἐξέγερσιν λήθης. Παράδειγμα :

Ὑπνοβάτης τις ὁμιλεῖ. Ἡ ὁμιλία του εἶνε ἐντελῶς συνεχὴς καὶ λογική· ἀποδεικνύει μάλιστα ἐνίοτε γνώσεις ἐκτάκτους, ὡς τὸ εἴπομεν, ἀνωτέρας τῶν συνήθων δυνάμεών του. Τὸν ἀφυπνοῦσιν αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ φράσεώς τινος ἢ καὶ λέξεως μάλιστα, ἣν δὲν δύναται ν' ἀποτελειώσῃ· ἐὰν τῷ ὑπενθυμίσωσι τὴν ἀρξαμένην λέξιν του, ἀπαντᾷ ὅτι οὐδὲν εἶπε. Οὐδὲν πλέον γινώσκει ἐξ ὅσων τὸν ἤκουσαν νὰ λέγῃ· καθίσταται δὲ πάλιν τόσῳ ἀμαθὴς ὅσῳ ἦτο καὶ πρότερον.

Λοιπόν, ἐρωτῶ, ἂν ἡ ἰδέα ἦτο τὸ προϊὸν τῆς ἐγκεφαλικῆς ὕλης, ὡς διατείνονται οἱ ὑλισταί, διατί ἡ λήθη αὕτη, ἀφοῦ ἡ ὕλη κεῖται ἡ αὐτὴ πάντοτε ἐκεῖ ;

Δὲν εἶνε καὶ τοῦτο ἀκόμη ἐναργὴς ἀπόδειξις τῆς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ δυάδος ; Ἡ διάκρισις, ἡ διαχώρισις τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου ἀπὸ τοῦ ὑλικοῦ στοιχείου ;

Ἀλλὰ τὸ ἔτι μᾶλλον χαρακτηριστικώτερον εἶνε ἡ, κατά τινα νέαν ὕπνωσιν τοῦ ἰδίου προσώπου, ἐντελὴς ἀνάμνησις τῶν ὅσων ἔχει ἴδει ἢ εἴπει κατά τινα προηγουμένην ὕπνωσιν, συμβᾶσαν πρὸ ἑνὸς μάλιστα ἔτους ἐνίοτε. Ἡ ἀνάμνησις τῷ ἐπανέρχεται τότε μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις, μὲ τὰς αὐτὰς γνώσεις.

Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν αὐτὴν τὴν λήθην, αὐτὴν τὴν ἀνάμνησιν, αὐτὰς τὰς νέας γνώσεις, τὰς προσκτηθείσας, τὰς ἀπολεσθείσας, τὰς αὐτομάτως καὶ ἄλλως πως ἢ διὰ τῶν σωματικῶν διαμέσων ἀνακτηθείσας, εἶτα τὴν ἔξοδον, τὸ ἀνεξάρτητον τοῦ πνευματικοῦ μας στοιχείου ;

Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ πρᾶγμα τοῦτο μόνον δύναται ν' ἀποδείξῃ ἀκόμη ὅτι παρὰ τῇ ζωῇ τοῦ σώματος ὑπάρχει ἐπίσης ἡ ζωὴ τῆς ψυχῆς καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ ζῇ καὶ δρᾷ ἀνεξαρτήτως τοῦ σώματος, ὅπερ ἐμψυχοῖ.

Τοιαύτη ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν ἐπίγειον ζωήν. Τοιαύτη, ἀλλὰ μᾶλλον ἐλευθέρα ἐν καιρῷ θανάτου, ὅτε, ἀπαλλαγεῖσα τῶν ἐμποδίων, τῶν ἐνδυμάτων τῆς σαρκός, ἀναλαμβάνει πλήρη ἐλευθερίαν.

CAMILLE FLAMMARION

Μολονότι ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ προσωπικοῦ *ἐγὼ* ἀποδεικνύει τὴν ὕπαρξιν τῆς ψυχῆς δὲν ἐξάγεται ἐκ τούτου ὅτι αὕτη συνίστησιν αὐτό. Ἡ ψυχὴ εἶνε τὸ διασκεπτόμενον ἀντικείμενον, ἐνῷ τὸ ἀνθρώπινον *ἐγώ*, πρόσωπον σύνθετον, δὲν εἶνε ἡ σύλληψίς τις τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ μάλιστα τὴν ἑαυτῆς συνείδησιν. Καί, ὄντως, μεταξὺ τοῦ ἐμψύχου κόσμου, μέγας ἀριθμὸς ψυχῶν διατελεῖ ἀκόμη εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον.

AUGUSTE BABIN

Τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἶνε ἡ *μνήμη*, ἡ *διάνοια*, ἡ *βούλησις* καὶ ἡ *δύναμις τοῦ τελειοποιεῖν* πᾶν ὅ,τι ὁ ἄνθρωπος πράττει ὑπὸ τὴν ὤθησιν αὐτῶν.

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα κοινά εἰσι καὶ εἰς τὸ βασίλειον τῶν ζώων ;

Ναί, πρὸς ὅ,τι σχετίζεται πρὸς τὰ τρία πρῶτα στοιχεῖα· ὄχι, ὡς πρὸς τὸ τέταρτον στοιχεῖον.

Τῳόντι τὰ ζῶα *ἐνθυμοῦνται*, ἔχουσι *διάνοιαν* καὶ *θέλησιν*, ἀλλ' οὐδέποτε, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἐτελειοποίησαν τίποτε.

Καὶ ὅμως κατέχουσι τὸ ἀρχικὸν αἴτιον ἢ τὸ *ἔνστικτον* τοῦ τετάρτου στοιχείου, ὅπερ τυγχάνει τὸ σπέρμα τῆς ζωῆς τῆς προωρισμένης νὰ γίνῃ πνεῦμα ψυχῆς. Οὕτω δὲ αἱ ἐνσωματώσεις τῶν ζώων προηγοῦνται τῶν ἐνσωματώσεων τῶν ἀνθρώπων· ταῦτα εἶνε ἀλήθειαι, ἀναγνωριζόμεναι νῦν ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης.

Τώρα ότι γινώσκομεν ότι τὸ ζῶον κέκτηται εἰς διαφόρους βαθμοὺς τὴν δύναμιν τοῦ ἀγαπᾶν, καὶ πρὸ πάντων τὴν μητρικὴν στοργὴν, πρῶτον βαθμὸν τῆς τελείας ἀγάπης. Πῶς δὲ ὁ Θεός, ἡ ἄκαμπτος δικαιοσύνη, θὰ ἐδημιούργει ὄντα προωρισμένα εἰς τὸ πάσχειν, χωρὶς νὰ διανοίξῃ ὄντα προωρισμένα εἰς τὸ πάσχειν, χωρὶς νὰ διανοίξῃ αὐτοῖς τὸ μέγα μέλλον τῆς προόδου, τῆς εὐδαιμονίας!

Καθότι τὸ πάσχειν τυγχάνει τὸ ἀναπόφευκτον ἐλατήριον τῆς ἀνόδου πρὸς τὴν τελειοτέραν ζωήν. Ἄλλως τε εἶνε βέβαιον ὅτι τὸ ζῶον πάσχει: εἶδον κύνας θανόντας ἐκ λύπης· τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς σπινθήρ τις πνευματικός.

GABRIEL DELANN

Νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν τὴν διάνοιαν μετὰ τῆς ὕλης.

Τὰ ὑλικὰ φαινόμενα εἶνε ἅπαντα ἐπιδεκτικὰ ζυγίσματος, καταμετρήσεως. Ἔχουσιν ἅπαντα διάρκειαν ὡρισμένην. Ἀπεναντίας, τὰ διανοητικὰ φαινόμενα δὲν ἔχουσιν οὔτε σχῆμα, οὔτε διάρκειαν, οὔτε οὐσίαν· ἡ ἰδέα δὲν ζυγίζεται, δὲν ἔχει ὄγκον, καὶ ὅμως οὐδεὶς τὴν ἀρνεῖται.

Κατὰ τὴν λογικήν, τὰ ἀποτελέσματα ὀφείλονται εἰς αἰτίας· ἂν τὰ ἀποτελέσματα ὦσι τὰ αὐτὰ μεταξύ των, πρέπει τότε νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ταυτότητα τῆς αἰτίας· ἂν δὲ τὰ ἀποτελέσματα τυγχάνωσι διάφορα μεταξύ των, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ αἴτια διαφέρουσιν ὡσαύτως. Ἄρα τὸ πνεῦμα εἶνε διάφορον τῆς ὕλης.

Ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει καὶ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἡ ὕλη εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ πνεῦμα. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει, πρέπει αὕτη ν' ἀλλάξῃ ὄνομα· καθότι, γενομένη ὁλοτελῶς διάφορος ἑαυτῆς, πρέπει νὰ ὀνομασθῇ τότε δι' ὀνόματος δηλοῦντος τὰς νέας ἰδιότητάς της.

(Τὸ πνεῦμα) ΑΛΦΑ [1].

Ὑμεῖς, Κύριε Δελάνν, ὅστις περιφρονεῖτε τὴν ὕλην, ὑποβάλ-

[1]) Σ. Μ. Τὸ πνεῦμα Ἄλφα ἐποιήσατο, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο, πολλὰς διακοινώσεις εἴς τινα ἐν Μασσαλίᾳ Σύλλογον, χάριν τοῦ περιοδικοῦ «La Vie Posthume» (Ἡ Ὀψίγονος Ζωή). Αἱ διακοινώσεις δὲ αὗται ἐγένοντο ἀκουστικῶς, διὰ τοῦ μεσάζοντος Luis R. ὅστις ἦτο μεσάζων auditif, ἤκουε δηλαδὴ τὴν φωνὴν τοῦ ἀοράτου πνεύματος, ἀπαντῶντος εἰς τὰς διαφόρους ἐρωτήσεις, αἵτινες τῷ ἀπηυθύνοντο.

λοντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς *δυνάμεως*, γινώσκετε τὴν οὐσίαν τῆς ὕλης; Οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ ἠδυνήθη νὰ τὴν προσδιορίσῃ οὐδὲ νὰ τὴν γνωρίσῃ ἐν τῇ οὐσίᾳ της.

Ἡ *δύναμις*, λέγετε, οὐδέποτε ἐζυγίσθη οὐδὲ ἀνελύθη ἐν τῇ οὐσίᾳ της.

Τότε λοιπὸν διατί λέγετε ὅτι ἡ *ψυχὴ* εἶνε *δύναμις διανοητική*;

Οἱ δυναμισταὶ καταλήγουσιν, ἐν ταῖς σπουδαῖς των, εἰς τὴν ἄρνησιν τῆς *ὕλης*, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ ἀναλύσει ἐξάγουσι τὸ Μέγα-Πᾶν συνιστάμενον εἰς ζήτημα *δυνάμεως* Δύναμις καὶ ὕλη συνιστᾶσι λοιπὸν δύο ἰσοδυναμίας, δύο ἐπόψεις παντὸς ὅ,τι ὑπάρχει: τὴν *ὕλην* καὶ τὴν *κίνησιν*.

Κατ' αὐτοὺς λοιπόν, δύναταί τις νὰ δώσῃ ἀδιαφόρως εἰς τὴν ὕλην τὸ ὄνομα τῆς δυνάμεως, καὶ εἰς τὴν δύναμιν τὸ ὄνομα τῆς ὕλης. Λοιπόν, ἂν καθ' ὑμᾶς ἡ ψυχὴ εἶνε μία *δύναμις διανοητική*, δύναταί τις νὰ εἴπῃ ἐπίσης ὅτι ἡ ψυχὴ εἶνε μία *ὕλη διανοητική*.

Καὶ ἰδοὺ τότε, ἐπαναπίπτομεν εἰς τὴν χώραν τῶν ὑλικῶν αἰτιῶν.

Ἀλλά, θὰ μᾶς εἴπωσι, διατί ἡ διασκεπτομένη αὕτη ὕλη ἀπόλλυσι τὰς δυνάμεις της καὶ ἀποσυντίθεται κατὰ τὸν ἐπίγειον θάνατον; Διότι, ἐν πρώτοις, ἡ ὕλη, ἡ ἐπακριβῶς διασκεπτομένη, δὲν εἶνε ἐκείνη, ἥτις συνίστησι τὸ κυρίως λεγόμενον σῶμα, ἔπειτα, διότι ἡ ζωὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐκπορεύεται ἐκ δεδομένων, ἅτινα παραδέχεται ἡ ἐπιστήμη χωρὶς νὰ δύναται ν' ἀξιοῖ ὅτι τὰ ἐξηγεῖ. Ἡ ἐν ἑαυτῇ ζωὴ εἶνε ἀκόμη μυστήριον.

ΤΟ ΕΛΙΞΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια.)

Αἰφνιδία συστολὴ συνετάραξε τὸ πρόσωπόν του, ἐν δὲ τῷ ἐκφραστικῷ τούτῳ κινήματι, εἶδον τὰ χαρακτηριστικά του συμπτυσσόμενα καὶ δεικνύοντα τὰς μυρίας ἐκείνας ρυτίδας, τὰς ἐνδεικνυούσας τὸ γῆρας. Ἡ κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκείνη δροσερότης ἦτο ἐντελῶς ἐπιπολαία· ἄλλως τε τὸ χρῶμά του, ἕνεκα τῆς συγκινήσεως βεβαίως, καθ' ἣν τὸ αἷμα συνέρρευσεν εἰς τὴν καρδίαν, κατέστη αἴφνης κιτρινόχρουν, μεμβρανῶδες, αἱ δὲ παρειαὶ ἐκοιλώθησαν ὑπὸ τὰ προεξέχοντα μῆλα: ἐντὸς δευτερολέπτου, μορφὴ θανάτου ἐπεκάθητο ἐπὶ τῆς μορφῆς ταύτης. Χωρὶς δὲ νὰ προφέρῃ λέξιν ὁ κ. Βενσάν, ἁρπάσας τὸν πῖλον μετὰ πυρετώδους ἐξάψεως ὡσεὶ ἐκ φόβου καταληφθείς, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτόν, ἔδραμεν εἰς τὴν ἐξώθυραν καὶ ἔφυγε, κυρίως εἰπεῖν, ὡς ἀστραπή.

Διελογίσθην ὅτι ἡ κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην ὥραν ἐγκατάλειψις φίλου ἠδύνατο νὰ ᾖ νέα ἀφορμὴ ἀπελπισίας διὰ τὴν δύστηνον μητέρα, καὶ ἡτοιμαζόμην νὰ μεταβῶ παρ' αὐτῇ, μεθ' ὅλην τὴν ἀμφίβολον θέσιν μου, ὅτε ἤκουσα κρουομένην τὴν θύραν.

Νομίσας ὅτι ὁ κ. Βενσάν, καταληφθεὶς ἐκ τύψεων συνειδότος, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιστρέψῃ, ἤνοιξα ἀμέσως, ἀλλ' ἦσαν δύο γειτόνισσαι, ἐλθοῦσαι νὰ πληροφορηθῶσι περὶ τῆς μικρᾶς· μαθοῦσαι δὲ τὸ δυστύχημα ἐκίνησαν τὴν κεφαλήν:

— Τοιοῦτον τέλος ἔπρεπε βεβαίως νὰ λάβῃ ἡ ὑπόθεσις αὕτη, ὑπέλαβεν ἡ μία.

— Τί ἐννοεῖτε; ἠρώτησα μετὰ ζωηρότητος.

Ἡ γυνὴ ἔμελλε ν' ἀποκριθῇ, ὅτε ἡ μήτηρ, ἀκούσασα τὸν ἦχον γνωστῶν φωνῶν, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου καὶ ἐρρίφθη ὀλολύζουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς γειτονός της.

Βλέπων ὅτι τὸ ἔργον μου ἐτελείωσε, ὑπεκλίθην καὶ ἐξῆλθον,

κίσθανθεὶς ἀνέκφραστον ἀνακούφισιν ἐξερχόμενος τοῦ οἴκου τούτου, ὅπου ἡ εὐαισ ησία μου ὑπεβλήθη εἰς τόσῳ σκληρὰν δοκιμασίαν.

Κατῆλθον τὴν κλίμακα βραδέως καταθλιβόμενος ἐν τούτοις ὑπὸ ἀγωνίας ἣν δὲν ἐνόουν. Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἄφινον ὄπισθέν μου μυστήριον ἀνεξήγητον.

Καθ' ἣν στιγμὴν διέβαινον πρὸ τοῦ θυρωρείου, ὁ θυρωρὸς μ' ἐσταμάτησεν ἐρωτήσας :

— Λοιπόν ! κύριε ἰατρέ ;

— Προσεκλίθην λίαν ἀργά, ἔσπευσα ν' ἀπαντήσω.

Αὐτὸς δὲ ἀφοῦ μ' ἐθεώρησεν ἔκπληκτος ὡς μὴ ἐννοῶν, καὶ ἀφοῦ τῷ ἔδωκα συντόμους τινὰς ἐξηγήσεις, ἐξέπεμψε τρομερὰν ὕβριν, ἐκτείνας συνάμα τὸν γρόνθον πρὸς ἀπόντα ἐχθρόν.

— Ἄ ! τὸν κακοῦργον ! ἐψιθύρισε μετ' ἀγανακτήσεως. Ὅταν σκέπτωμαι ὅτι ἦτο πλήρης ὑγείας, κύριε, δροσερά, ροδόχρους !...

— Πρὸ πόσου καιροῦ ἦτο ἀσθενής ;

— Ἀπὸ ἓξ μῆνας, κύριε, ἓξ μῆνας ἀκριβῶς...

— Καὶ ποῖον ἀπεκαλεῖτε πρὸ ὀλίγου κακοῦργον ;

— Ἀλλ' αὐτὸν τὸν γερωκούφταλον ὅστις ἦτο πετσὶ καὶ κόκκαλο, καὶ ὅστις ἦλθε νὰ τραφῇ ὑπὸ τῆς μητρὸς πρὸς βλάβην τῆς κόρης ! Ὤ ! αὐτὸς ὠφελήθη !

— Πῶς ; ἀνέκραξα· φρονεῖτε λοιπὸν ὅτι ἀπέθανον ἐκ πείνης ;

— Βέβαια· καὶ ἀπὸ τί ἄλλο λοιπόν ;

— Καλὲ ἔλα δῶ, ἄνδρα μου, καὶ μὴν ἀνακατώνεσαι ς' ταῖς δουλειαῖς τῶν ἄλλων, ἔκραξεν ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θυρωρείου γυναικεία φωνή· εἶνε δουλειὰ τοῦ ἰατροῦ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν.

— Τωόντι, αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό, ὑπέλαβεν ὁ θυρωρός, διακόψας ἀποτόμως τὴν συνομιλίαν.

II

Ἐπανῆλθεν οἴκαδε πυρέσσων, σχεδὸν ὠργισμένος καθότι, ἐν ᾧ διὰ πρώτην φορὰν ἐπεκαλοῦντο ἐκεῖνο, ὅπερ ἠρεσκόμην ἀποκαλῶν ἐπιστήμην μου, προσέκρουον ἐπὶ ἀπελπιστικῆς περιστάσεως. Ἀποτόμως ὁ θάνατος μοὶ ἀπέκλειε τὴν ὁδόν, μοὶ ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἤκουον χαμηλοφώνως εἰς τὸ οὖς τὰς λέξεις ταύτας τῆς ὑπερτάτης ἀπελπισίας : «Δὲν θὰ φθάσῃς μακρότερον...»

Δὲν κατετρυχόμην μόνον ὑπὸ τοῦ ἐγωϊστικοῦ καὶ τεταπεινωμένου τούτου αἰσθήματος· ἐβασανιζόμην καὶ ὑπὸ τῆς πρὸ ὀλίγου ἀγωνίας. Ὅπως ἀπαλλαγῶ ταύτης, ἐπειράθην νὰ συναρμολογήσω τὰς ἰδέας μου, νὰ συνάψω τὰ παρατηρηθέντα γεγονότα, νὰ ἐπιτύχω ἐκ τούτων ἀπάντησίν τινα εἰς τὰς παροργιζούσας με ἀμφιβολίας.

Ἡ κατάστασις τῆς κόρης ταύτης εἰς οὐδεμίαν τῶν γνωστῶν παρατηρήσεων ἀνταπεκρίνετο. Ἤνοιξα ἓν πρὸς ἓν τὰ βιβλία μου, ἀλλ' οὐδαμοῦ εὗρόν τι νὰ μ' εὐχαριστήσῃ, διότι ἡ ἀσθενὴς οὐδὲν τῶν γνωστῶν συμπτωμάτων ἐπαρουσίαζε· τοῦτο δ' ἀκριβῶς μ' ἐτάραττε περισσότερον· ἡ ἔλλειψις συμπτωμάτων ἐπεβεβαιοῦτο ἐπὶ μᾶλλον ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν.

Ἔπρεπεν ἆράγε νὰ πιστεύσω, κατὰ τοὺς ὑπαινιγμοὺς τοῦ θυρωροῦ, εἰς τὴν κακὴν περιποίησιν, εἰς τὴν ἀσιτίαν; Ἀλλ' ἐκτὸς ὅτι ἡ διαγωγὴ τῆς μητρὸς, ἡ βαθεῖα καὶ ἀνυπόκριτος στοργὴ πρὸς τὴν κόρην, διέψευδον κατηγορηματικώτατα τὰς ὑπονοίας ταύτας καὶ ἡ φυσικὴ κατάστασις τῆς ἀσθενοῦς παρεῖχε, ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, ὅλως ἐναντίας ἐνδείξεις.

Κατὰ τὴν ὀλίγην ὥραν, καθ' ἣν ἠδυνήθην νὰ τὴν ἐξετάσω καὶ τὴν στηθοσκοπήσω, εἶχον ἐκπλαγῆ προπάντων ἐκ τῆς ὑγιοῦς καταστάσεως τῶν κυριωτέρων ὀργάνων. Ὑπῆρχεν ἀναμφιβόλως βραδεῖα καὶ ταχεῖα ἀπώλεια ζωϊκῆς δυνάμεως, ἀλλὰ ἔγεινε δι' οὐδεμιᾶς ἐκ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, αἵτινες ἐπαφίνουσιν εἰς τὸν ὀργανισμὸν βλάβας, δυναμένας νὰ ἐπιβεβαιωθῶσιν εὐχερῶς.

Ἀλλὰ διατί αἱ δύο γειτόνισσαι νὰ φανῶσιν ἐννοήσασαι ὅ,τι δι' ἐμὲ ἔμενεν ἀνεξήγητον; Διατί ὁ θυρωρὸς διὰ τῶν συντόμων ἐπιφωνήσεών του νὰ φανῇ κατηγορῶν τὸ παράδοξον πρόσωπον, τὸ ὑπὸ τὸ ὄνομα Βενσὰν γνωσθὲν, ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως μοὶ ἔκαμεν ἀληθῶς κακὴν ἐντύπωσιν, χωρὶς ὅμως νὰ παράσχῃ ἔνδειξίν τινα ὑπονοίας;... Ἐπὶ τίνος πράγματος νὰ στρέψω τὰς ὑπονοίας μου; ... Ὅτε μοι ἐπήρχοντο φρικώδεις ὑποθέσεις, ἐσταμάτων ... συνάπτων δὲ τὰς παρατηρήσεις μου ἐπειθόμην ὅτι αὗται δὲν ἦσαν βάσιμοι.

Ἔπειτα, ὑπάρχουσιν, ὡς εἶπον, φυσιογνωμίαι οὐδέποτε ἀπατῶσαι· ἡ τῆς νεκρᾶς μητρὸς ἀπέπνεε μεγίστην τιμιότητα· ἠγάπα αὕτη τὴν θυγατέρα της· οὐδέποτε τὴν ἐγκατέλιπε... Ὄχι,

ὄχι, ἦτο ἀνωφελὲς νὰ παρακολουθήσω ἴχνη, οὐδεμίαν ὑπόνοιαν ἐνέχοντα ἢ τὴν τῆς συκοφαντίας.

Ἡ ἐξέτασις αὕτη τῆς λογικῆς καὶ τῆς συνειδήσεως εἰς τοιοῦτον βαθμὸν νευρικὸν μὲ περιήγαγε, ὥστε δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ μείνω ἐπὶ πολὺ μόνος. Εἶχον ἀνάγκην ν' ἀκούσω ἀνθρωπίνας φωνάς, ν' ἀνταλλάξω τὰς σκέψεις μου, νὰ δροσίσω τὸν ἐγκέφαλόν μου εἰς τὸ ρεῦμα τῶν συνήθων φλυαριῶν. Ἐξῆλθον. Εἰσελθόντα εἰς τὸν φωτεινὸν κύκλον, τοῦ ἐκ τοῦ ζυθοπωλείου ἐκπεμπομένου ἀεριόφωτος, δι' οὗ ἐφωτίζετο ὁ ταραχώδης ὅμιλος τῶν νέων, μὲ ὑπεδέχθησαν οὗτοι μετὰ ἀλλαλαγμῶν, καθότι ἀπὸ τῆς ἐναισίμου διατριβῆς μου μόλις τρὶς μὲ εἶχον ἰδεῖ. Αἱ φιλικαὶ βωμολοχίαι ἔπιπτον ἐπ' ἐμοῦ βροχηδόν, αἱ δὲ χεῖρες μ' ἔσυρον ὅπως μ' ἀναγκάσωσι νὰ καθήσω ἐνώπιον σωροῦ ὑποποτηρίων, σχηματιζόντων εἶδος ὀβελίσκου ἐπιτυμβίου τῶν ἐξαφανισθέντων ποτηρίων. Ἐκάθησα λοιπὸν μὴ ἔχων ἄλλως τε ἀνάγκην παρακλήσεων.

Ὁ θόρυβος ἢ μᾶλλον ὁ ὀργασμὸς οὗτος μ' ἐφαίδρυνε· ὤφειλον νὰ δώσω λόγον τῆς διηνεκοῦς ἐγκαθείρξεώς μου· νὰ δικαιολογηθῶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀρχαίους φίλους ἀχαριστίαν· νὰ ἐξομολογηθῶ τοὺς σκοπούς, τὰς ἐλπίδας μου· ἀλλά, προπάντων, νὰ πίνω καὶ νὰ ἐπαναπίνω τὸ φρικτὸν πνευματῶδες ποτόν, τὸν ζῦθον, οὗτινος εἰδικὴ ἀξία εἶνε νὰ καταδικάζῃ τοὺς ὀλιγώτερον διψῶντας εἰς ὑπερβολικὴν δίψαν, αἰτίαν τῆς ἐπαναλήψεως.

Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ταύτην, τὴν διεγερτικὴν διὰ τὸν ἐγκέφαλον (μέχρις οὗ αὕτη βασανίσῃ τὸν στόμαχον) αἱ ἰδέαι μου ἐγίνοντο καθαρώτεραι· ἀνελάμβανον ἐν ἐμαυτῷ ζωηρῶς τὴν ἀντίληψιν τῶν γεγονότων, καὶ ᾐσθανόμην συνάμα ἀκατανίκητον ἐπιθυμίαν νὰ διηγηθῶ τὸ παράδοξον συμβάν, εἰς ὃ πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀναμιχθῇ. Δὲν ἐβράδυνα νὰ ὑποκύψω εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, καί, ἐν μιᾷ σχεδὸν ἀναπνοῇ, ἀφηγήθην τὸ περιστατικόν.

Ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ παιδίου—ζήτημα συγκινοῦν πάντοτε καὶ τὸν μᾶλλον σκεπτικόν—μὲ ἤκουον προσεκτικῶς· οὐδεὶς δὲ μ' ἔσκωψεν ὅτι ἀνέφερον τὴν θλιβερὰν συγκίνησιν ἣν μοι ἐπροξένησεν ἡ ἄγνοιά μου.

Ἄκουσον, εἶπεν ὁ Γάστων Δουσώλ, νέος δόκτωρ, οὗτινος τὴν μεγάλην ἀξίαν ἀνεγνωρίζαμεν ἅπαντες· δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν ν'

Η

ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑΙΟΥ*

Η ΠΑΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΨΕΩΝ

Ο ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΣ

Ὡραίαν τινὰ ἡμέραν τῆς ἀνοίξεως τοῦ ἔτους 18.. μεγαλοπρεπὴς ἅμαξα διήρχετο, τριποδιζόντων τῶν δύο ὑπερηφάνων αὐτῆς ἵππων, ἀνὰ τὰς πλήρεις ζωῆς ὁδοὺς τῆς Πεστης· σταματήσαντος τοῦ σφριγῶντος ζεύγους τῶν ἵππων πρὸ μεγαλοπρεποῦς μεγάρου, κειμένου ἐν τῇ ἀριστοκρατικωτέρᾳ συνοικίᾳ, οἰκέτης χρυσοενδεδυμένος ἤνοιξε τὴν θυρίδα τοῦ ὀχήματος, ὅπ͏όθεν κατῆλθε βραδέως νεανίας ἐνδεδυμένος κατὰ τὸν τελευταῖον συρμὸν καί, ἀφοῦ ἀπήντησε δι' ἐλαφρᾶς κινήσεως τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν ταπεινὴν ὑπόκλισιν τοῦ ὑπηρέτου, ἀνῆλθε βραδέως τὴν κεχρυσωμένην εὐρεῖαν κλίμακα, τὴν εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα ἄγουσαν.

— Ὁ πατὴρ σᾶς ἐζήτησε, κύριε, τῷ λέγει ὑπηρέτης τις ἀπαλλάττων τὸν νεοεισελθόντα τοῦ πίλου καὶ τοῦ ἐπανωφορίου· ὁ αὐθέντης εὑρίσκεται εἰς τὸ λογιστήριον καὶ παρακαλεῖ νὰ τὸν περιμένετε εἰς τὸ σπουδαστήριον.

Ὁ νεανίας, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, διῆλθε διὰ πολλῶν αἰθουσῶν πολυτελέστατα συνεσκευασμένων καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ πατρός του. Ἦτο τοῦτο μεγάλη αἴθουσα διεσκευασμένη πλουσιοπαρόχως μὲν ἀλλ' οὐχὶ καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς τῶν ἄλλων διαμερισμάτων φιλοκαλίας. Πάντα τὰ ἔπιπλα ἦσαν κεχρυσωμένα· παχύτατος τάπης

* Σ. Μ. Νεώτατον ἠθικοπλαστικὸν κοινωνικὸν μυθιστόρημα ὑπαγορευθὲν πνευματομυστικῶς ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ J. W. Rochester εἴς τινα δεσποινίδα ρωσσίδα, τὴν μεσάζουσαν W. K.

ἐκάλυπτε τὸ δάπεδον· πολύτιμα μὲν ἀλλ' ἀσυναρτήτου συνδυασμοῦ ἀριστοτεχνήματα κατέκειντο ἐπὶ τῶν τραπεζῶν καὶ τῶν σκευῶν· παμμεγέθης δὲ τράπεζα κεκαλλυμμένη ἐκ βιβλίων καὶ ἐγγράφων, καὶ μέγα ἑρμάριον ἐδείκνυον ὅτι ἦτο γραφεῖον πολυασχόλου ἀνδρός.

Διατρέξας πολλάκις καὶ ἀνυπομόνως τὴν αἴθουσαν ὁ νεανίας ἐρρίφθη ἐπί τινος ἕδρας καὶ συνωφρυωμένος μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου ἀφέθη εἰς ρεμβασμούς.

Ὁ γέρων τραπεζίτης Ἀβραὰμ Μάγερ ἦτο ὁ τύπος τῶν Ἰσραηλιτῶν, τῶν ἐκ τοῦ μηδενὸς ἀρχομένων καὶ κτώντων, ἄγνωστόν πως, κολοσσαίας περιουσίας. Γεννηθεὶς ἐν ἀθλίῳ καταγωγίῳ ἐπαρχιακῆς τινος πόλεως ἤρξατο τοῦ πλανοδίου ἐπαγγέλματος, μὴ παραλείπων, μετὰ τοῦ πλήρους διαφόρων πραγματειῶν δέματος ἐπ' ὤμων, οὐδὲ τὸ ἀθλιέστερον χωρίδιον. Ἐγκρατὴς καὶ ἀκάματος, βοηθούμενος δὲ καὶ ὑπό τινος τῶν εὐνοϊκῶν ἐκείνων περιστάσεων, τῶν προστατευουσῶν τὴν ἐργασίαν τοῦ Σιμήτου, ὁ Ἀβραὰμ ταχέως ἐγένετο κάτοχος μικροῦ κεφαλαίου, ἐπιτυχὴς δ' εἶτα κερδοσκοπία τὸν ἀνέδειξε πλούσιον, καὶ ὁ χρόνος τραπεζίτην ἑκατομμυριοῦχον.

Καίτοι αὐτὸς διέμεινεν ἑβραῖος ψυχῇ τε καὶ σώματι, αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν νόμων τοῦ Μωϋσέως, ἔδωκεν ὅμως εἰς τὸν μονογενῆ υἱόν του Σαμουὴλ ἀνατροφὴν λίαν ἐλευθέριον. Τὸ τέκνον τοῦτο, ἐλθὸν εἰς τὸν κόσμον μετὰ δωδεκαετῆ στεῖρον συζυγικὸν βίον καὶ στοιχίσαν ἐν τῇ γεννήσει του τὸν θάνατον τῆς μητρός, ἦτο τὸ εἴδωλον, τὸ κέντρον τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ γέροντος Μάγερ· δι' αὐτὸ εἰργάζετο καὶ ἐπεσώρευεν ἀπαύστως νέα πλούτη, οὐδενὸς φεισθεὶς πρὸς ἐκπαίδευσίν του. Προσθετέον δέ, πρὸς ἔπαινον τοῦ Σαμουήλ, ὅτι καὶ οὗτος πληρέστατα ἐπωφελήθη τῶν τοιούτων μέσων, σπουδάσας ἐπιτυχῶς κατὰ πρῶτον ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν καλλίστων τῶν διδασκάλων καὶ εἶτα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ· ταξειδεύσας δὲ μετὰ ταῦτα εἰς διάφορα μέρη ἐκτήσατο τὴν τελευταίαν λάμψιν τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὡμίλει καλῶς ἓξ γλώσσας, ἐζωγράφει ἄριστα, ἦτο εὐχάριστος μουσικός. Πεπροικισμένος πλουσιοπαρόχως, ἀλλ' ἐγωϊστὴς καὶ ἐμπαθὴς εἰς ἄκρον ὁ Σαμουὴλ ἀπηχθάνετο τὴν ἰουδαϊκὴν αὑτοῦ καταγωγήν, ἥτις πολλάκις τὸν ἔκαμε ν' ἀηδιάσῃ, ἀποκλείουσα αὐτῷ τὰς θύρας τῶν ἀληθῶς ἀριστοκρατικῶν οἴκων, εἰς οὓς

κατετρύχετο ὑπὸ ἐπιθυμίας νὰ εἰσαχθῇ. Τοῦ πατρὸς ἐπιτρέποντος ν' ἀκολουθῇ τὰς ὀρέξεις του, ἦγε βίον μεγάλου ἄρχοντος, συνῆπτε ἔρωτας, ἐσχετίζετο μετὰ τῆς χρυσῆς νεολαίας τῆς πόλεως καὶ τῶν ἀρχαίων συσπουδαστῶν του, εὐχαρίστως εἰς τὰς διασκεδάσεις του συχναζόντων καὶ δανειζομένων, κατά τινας περιστάσεις, καὶ χρήματα παρ' αὐτοῦ.

Πολλάκις φίλοι ἀρχαῖοι τοῦ 'Αβραὰμ τῷ παρετήρουν ὅτι ὁ υἱός του οὐδέποτε εἰσήρχετο εἰς τὴν συναγωγήν, ἀμελῶν φανερὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου καὶ ἐπιζητῶν μόνον τὰς σχέσεις καὶ τὰς ἕξεις τῶν Χριστιανῶν. 'Ο γέρων διὰ κινήσεως τῆς κεφαλῆς ἀπήντα μετὰ ξηροῦ μειδιάματος: ἡ νεότης πρέπει νὰ καλοπερνᾷ· αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Χριστιανοὶ θὰ τῷ ἐπιφέρωσι τὴν ἀηδίαν τῆς φιλίας των· τότε δὲ ἀναγνωρίσας τὴν ἀπάτην του, θὰ ἐπιστρέψῃ εἰλικρινῶς εἰς τὴν τῶν πατέρων του πίστιν, τὴν οὐχ ἧττον καλῶς ἐργαζομένην ἐν τῇ καρδίᾳ του. 'Ο Σαμουὴλ εἶνε μόλις 25 ἐτῶν, ἐργάζεται εὐσυνειδήτως, ἀγαπᾷ ἐνστίκτως τὴν ἐργασίαν· ἅμα ὡς παύσωσιν αἱ τρέλλαι, θὰ γίνῃ ἄξιος κληρονόμος μου.

'Ικανὸς χρόνος εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του, ἀλλὰ βεβυθισμένος εἰς τοὺς ρεμβασμοὺς δὲν ἐνόησεν ὁ νεανίας, οὐδ' ἐπαρατήρησεν ὅτι εἶχεν ἀνυψωθῇ τὸ χονδρὸν μετάξινον παραπέτασμα, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἀνεφάνη λευκογένειος γέρων, ἰσχνός, κεκυρτωμένος καὶ ἀτενίζων αὐτὸν μετὰ ἐταστικοῦ βλέμματος. Κινηθεὶς αὐτομάτως ὁ Σαμουὴλ καὶ βυθίσας τὴν χεῖρα εἰς τὴν πυκνὴν κόμην του, ἀνέκραξε μετὰ φωνῆς πνιγομένης ὑπὸ ὀργῆς καὶ ἀπελπισμοῦ.

— 'Οποία κατάρα! νὰ ἦνε τις 'Εβραῖος, ν' ἀνήκῃ εἰς τὴν περιφρονημένην ταύτην φυλήν, καὶ οὐδεμία ἐκπαίδευσις, οὐδεὶς πλοῦτος νὰ ἐξαρκῶσι πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ στίγματος τούτου!

— 'Απατᾶσαι, τέκνον μου, ὁ χρυσὸς καταβάλλει καὶ τὰς μᾶλλον ἐρριζωμένας προλήψεις. Οἱ θρασεῖς οὗτοι χριστιανοὶ κύπτουσι τὸν αὐχένα πρὸ τοῦ καταφρονουμένου 'Ιουδαίου, ὅπως ἐπιτυχῶσι παρ' αὐτοῦ ὀλίγον τοῦ μετάλλου ὅπερ οὐδὲν στίγμα διατηρεῖ, καίτοι διὰ τῶν χειρῶν μας διελθόν. 'Αλλά, προσέθηκεν ὁ τραπεζίτης, κλείων μετὰ προσοχῆς τὴν θύραν τοῦ γραφείου, ἀπὸ πότε σοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ἡ ἀλλόκοτος, νὰ περιφρονῇς τὴν φυλήν σου καὶ νὰ

ἐπιθυμῆς νὰ εἶσαι χριστιανός; Μήτοι ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν ἔρχονται εἰς τὰς συναναστροφάς μας; κατέληξε μετὰ κακεντρεχοῦς μειδιάματος.

— Ναί, ἔρχονται, ἀλλ' ἔρχονται οἱ ἔχοντες μόνον ὑποθέσεις μεθ' ἡμῶν, ἢ οἱ φοβούμενοι μήπως σὲ δυσαρεστήσωσι, καθὸ ἔχοντες ὑποχρεώσεις, ἀνέκραξεν ὁ Σαμουὴλ μετὰ πικρίας· μ' ὅλην τὴν φιλοξενίαν μας, μ' ὅλην τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων καὶ τὸ ὕφος τῆς ἰσότητος ὅπερ ἐπιτηδεύονται εἰς τὰς σχέσεις των, οὐχ ἧττον ἡ φυσιογνωμία των ἐνέχει τι ἀναφλέγον τὸ αἷμά μου. Πόσους τῶν συσπουδαστῶν μου τούτων, τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, τῶν εἰς τὰς ἑορτάς μας σπευδόντων, δὲν ἐβοήθησα, χωρὶς νὰ ζητήσω ποτὲ νὰ μοὶ ἐπιστρέψωσι οὐδὲ ἓν λεπτόν, καὶ ὅμως, δοθείσης περιστάσεως, μ' ἐπλήρωσαν δι' ἀποπομπῆς.

— Εἶνε οὐτιδανοί, ἀχάριστοι, ἀλαζόνες ὡς ὅλοι οἱ goys, εἶπεν ὁ γέρων τραπεζίτης, καθήσας ἐπὶ τῆς ἕδρας· ἀναγνωρίζεις ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔρχονται ἐδῶ μόνον ἐκ συμφέροντος καὶ θέλεις νὰ εἶσαι μὲ αὐτούς; Εἶσαι ἄδικος, Σαμουήλ, ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων μας· μήπως δὲν σοὶ ἔδωκε πᾶν ὅ τι δύναται νὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῆ, ἐπίφθονον μάλιστα; Δὲν εἶσαι νέος, ὑγιὴς σωματικῶς καὶ πνευματικῶς, ὑπέρπλουτος; Πρόσεξον, Σαμουήλ, νὰ μὴ συνδεθῇς μεθ' ὑπερβολικῆς οἰκειότητος μὲ τοὺς ἐχθρούς μας· θὰ σὲ θωπεύωσιν ἐνόσῳ ἔχουσι τὴν ἀνάγκην, θὰ σ' ἀποπέμπωσι δὲ ὡς ἀκάθαρτον κύνα, ὅτε δὲν θὰ ἔχωσι πλέον τὴν ἀνάγκην σου. 'Αλλ' ἀφοῦ ἤλθαμεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο ἐπιθυμῶ, τέκνον μου, νὰ σοὶ κάμω ἐρωτήσεις τινάς. Τί συμβαίνει ἐν σοί; 'Από τινων μηνῶν παρατηρῶ μετὰ λύπης ὅτι ἤλλαξες, εἶσαι ὠχρός, ρεμβώδης, νευρικός· ἀμελεῖς τὴν ἐργασίαν· ὁμολόγησόν μοι τί τὸ συνταράσσον σε;

— Θὰ δυνηθῇς, πάτερ, νὰ μ' ἀκούσῃς μετ' ἐπιεικείας; Ἡ ὁμολογία μου θὰ σοὶ φανῇ ἀποτρόπαιος καὶ ὅμως ἐχάθην ἂν δέν . ἄν...

Ὁ Σαμουὴλ ἐπανέπεσεν ἐπὶ τῆς ἕδρας, καλύψας τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ μανδηλίου του.

— Οἱαδήτις ἡ ὁμολογία αὕτη, δικαιοῦμαι νὰ γνωρίζω τὴν ἀλήθειαν· πολλάκις ἔγνως τὴν πατρικήν μου ἐπιείκειαν

— Ἔχεις δίκαιον, πάτερ, σοὶ ὀφείλω πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· ἄκουσόν με ἐν ὑπομονῇ:

Πρὸ ἑπτὰ σχεδὸν μηνῶν ἤμην, ὡς γινώσκεις, εἰς τὸ κτῆμά μας Ρούδενχορ ἐπῆγα, κατὰ τὴν συνήθειάν μου, πρωίαν τινὰ εἰς περίπατον ἐντὸς τοῦ δάσους μας, ἐκτεινομένου μέχρι τοῦ δάσους τοῦ κόμητος δὲ-Μ···. Αἴφνης ἀκούω κρότον θραυομένων κλάδων καὶ φωνὴν γυναικός, καλούσης εἰς βοήθειαν· ἔδραμον πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς φωνῆς καὶ εἶδον ἵππον κρημνισθέντα μετὰ τῆς ἱππευούσης αὐτὸν ἀμαζόνος· ἅμα ὡς ἔφθασα, ὁ ἵππος τρομάξας ὠρθώθη εἰς τοὺς πόδας καὶ θὰ ἐπανήρχιζε τὸ κάλπασμά του, σύρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν νέαν, ἧς ὁ ποῦς εἶχε περιπλακῆ εἰς τὸν ἀναβολέα. Δι' ἑνὸς ἅλματος εὑρέθην πλησίον της, ἥρπασα τὸν χαλινὸν καὶ ἀπήλλαξα τὸν πόδα της· ἦτο καιρός, διότι ὁ ἵππος τρομάξας καὶ ριφθεὶς πλαγίως ἐξέφυγε τοῦ χαλινοῦ καὶ ἐξώρμησε μετ' ἀστραπιαίας ταχύτητος. Κύψας τότε ἀνήγειρα τὴν ἀμαζόνα· ἦτο νεᾶνις σπανίας ὡραιότητος, καὶ ἣν οὐδέποτε μέχρι τοῦδε εἶχον συναντήσει· ἀλλ' ἦτο τοιαύτης θαυμασίας ὡραιότητος, ὥστε κατεγοητεύθην· ὁ πῖλός της εἶχε πέσει, δύο δὲ πυκνοὶ πλόκαμοι ξανθόφαιοι ἐξηπλοῦντο ἐν ἀταξίᾳ ἐπὶ τῶν ὤμων της. Αἴφνης εἶδον σταγόνας αἵματος ρεούσας ἐπὶ τοῦ μετώπου της.

— Ἐπληγώθητε πίπτουσα ; ἠρώτησα ἔμφοβος.

Ἐκείνη ὕψωσε πρός με τοὺς ὡραίους γαλανοὺς ὀφθαλμούς της, ἀλλὰ δὲν ἀπεκρίθη. Ἐννόησα ὅτι ὁ τρόμος τῇ ἀφῄρει τὸν λόγον καὶ ὅτι ἦτο ἐπάναγκες νὰ ἐπιβρέξω καὶ δέσω τὴν πληγήν της· οὐχὶ μακρὰν τοῦ μέρους τούτου ὑπάρχει πηγὴ παρ' ᾗ πολλάκις εἶχον ἀναπαυθῆ· ἔδραμον ὅθεν ἐκεῖ, ἔβρεξα τὸ μανδύλιον ἐπανελθὼν δὲ εὗρον τὴν νεάνιδα λιπόθυμον.

Ἔβρεξα τοὺς κροτάφους της, ἔδεσα τὴν πληγήν, ἥτις ἦτο ἀσήμαντος, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος· ἡ νεᾶνις διετέλει ἀναίσθητος, ἐγὼ δ' ἐν μεγίστῃ περιπλοκῇ. Ἠγνόουν τὸ ὄνομά της, τὴν κατοικίαν της· δὲν ἠδυνάμην, ἀλλ' οὐδ' ἤθελον, νὰ τὴν ἐγκαταλείψω ἐκεῖ, διὰ νὰ τρέξω καὶ ζητήσω βοήθειαν, διότι ἐξήσκει ἤδη ἐπ' ἐμοῦ γοητείαν, διακρατοῦσάν με δέσμιον πλησίον της. Ἀποφασίσας τέλος τὴν ἔλαβον εἰς τοὺς βραχίονας καὶ διηυθύνθην μετ' αὐτῆς εἰς τὸν οἶκόν μας. Ἡ ὁδὸς εἶνε μακρά, πρὸ πάντων μετὰ τοιούτου φορτίου, οὗτινος ἡ μεταφορὰ ἀπῄτει μεγίστας προφυλάξεις, καὶ ὅμως, σοὶ ὀρκίζομαι, πάτερ, δὲν ἤθελον νὰ τὴν συντομεύσω, διότι δὲν

ἐχόρταινον βλέπων τὸ ἀξιολάτρευτον καὶ θελκτικὸν ἐκεῖνο πλάσμα· ἡ ἐπαφὴ τοῦ λεπτοφυοῦς αὐτοῦ σώματος μ' ἐμέθυσκε.

Οἱ ἄνθρωποί μας βλέποντές με ἐρχόμενον πνευστιῶντα μετὰ γυναικὸς ἀναισθήτου εἰς τὰς χεῖρας, ἔδραμον καὶ μ' ἐβοήθησαν νὰ κατακλίνω τὴν νεάνιδα ἐπὶ ἀναπαυτικῆς κλίνης. Αἴφνης δὲ ὁ θαλαμηπόλος μου Στέφανος προσελθὼν μετὰ προσκεφαλαίου ἀνέκραξεν ἔκπληκτος:

— Ἀλλ' αὐτὴ εἶνε ἡ νεαρὰ κόμμησα δὲ-Μ..., ἡ ἀδελφὴ τοῦ κόμητος Ροδόλφου· γνωρίζω τὴν θαλαμηπόλον της Μάρθαν, εἶδον δὲ καὶ ταύτην τὴν ἰδίαν πολλάκις.

— Ἂν οὕτως ἔχῃ, λέγω, στεῖλε ἀμέσως ἔφιππον νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κόμητα ὅτι ἡ ἀδελφή του ἐσώθη καὶ εὑρίσκεται ἐδῶ.

— Ὁ Ροδόλφος οὗτος δὲ-Μ··· δὲν εἶνε ὁ ἀξιωματικὸς τῶν Οὐσάρων, ὅστις ἔρχεται συχνάκις ἐνταῦθα καὶ οὗτινος ὁ πατὴρ εἶνε θαλαμηπόλος τῆς Αὐλῆς;

— Μάλιστα, πάτερ, αὐτὸς εἶνε.

— Καὶ δὲν εἴξευρες ὅτι ἔχει ἀδελφήν; ἠρώτησεν ὁ Ἀβραὰμ μὲ εἰρωνικὸν μειδίαμα. Ἴσως ἀγνοεῖς ἐπίσης ὅτι οἱ δύο εὐγενεῖς ἄρχοντες εἶνε μέχρι λαιμοῦ καταχρεωμένοι. Ἔχω εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον ἀρκετὰς συναλλαγματικὰς τοῦ τε πατρὸς καὶ υἱοῦ· ἀλλ' ἐξακολούθησον τὴν διήγησιν.

— Χάρις εἰς τὰς περιποιήσεις μου ἡ Βαλερία—οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ νεαρὰ κόμησσα—ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μ' εὐχαρίστησε θερμῶς ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ της.

— Μεγαλώνετε τὸ πρᾶγμα, κόμησσα, τῇ λέγω μειδιῶν, τὸ ἀνδραγάθημά μου ἔγκειται μόνον εἰς τὸ ὅτι ἔφθασα ἐγκαίρως. Ἀλλ' ὅτε ἔμαθεν ὅτι εἶχον φροντίσει νὰ εἰδοποιήσω τὴν οἰκογένειάν της, μοὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα μετὰ τόσου θελκτικοῦ μειδιάματος, ὥστε δὲν ἠδυνήθην ν' ἀνθέξω, καὶ ἠσπάσθην τὴν χεῖρά της.

Ἔλαβεν ἀναψυκτικά τινα ἅτινα τῇ προσέφερον καὶ μοὶ διηγήθη εἶτα ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν. Περατώσασα τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεώς της εἰς ἰδιωτικόν τι παρθεναγωγεῖον ἐν Βελγίῳ, διέμεινεν ἓν ἔτος εἰς Ἰταλίαν μετά τινος συγγενοῦς της. ἤλπιζε δὲ τώρα ὅτι θὰ γίνωμεν καλοὶ γείτονες.

Ἤκουον μετ' ἐκστάσεως τὴν ἁπλοϊκὴν ταύτην παιδικὴν ἐρε-

σχελίαν· ὅταν δὲ οἱ θελκτικοὶ γαλανοὶ ὀφθαλμοί της, ἀπαστράπτοντες ἐκ χαρᾶς καὶ μειδιῶντες ἐβυθίζοντο ἐντὸς τῶν ἰδικῶν μου, ἡ καρδία μου ἔπαλλε μέχρι διαρρήξεως· ἤμην κατεγοητευμένος.

Ἡ ἄφιξις τοῦ κόμητος Ροδόλφου διέκοψε τὴν συνομιλίαν μας. Ἠσπάσθη τὴν ἀδελφήν του καὶ μὲ ηὐχαρίστησε φιλικῶς διὰ τὴν συνδρομήν μου καὶ τὴν εἴδησιν ἣν τοῖς ἔστειλον, καὶ ἥτις τοὺς καθησύχασεν ἐκ τρομερᾶς ἀνησυχίας, καθότι ὁ ἵππος τῆς Βαλερίας εἶχεν εἰσέλθει κατάλευκος ἐκ τῶν ἀφρῶν καὶ μὲ τὰς κνήμας καθημαγμένας. Ἔδωκεν εἶτα τὸν βραχίονα εἰς τὴν ἀδελφήν του, καὶ ἀνεχώρησαν διὰ νὰ καθησυχάσουν τὸν πατέρα ἀποχαιρετῶσά με δὲ ἡ Βαλερία, ἣν ἠκολούθησα μέχρι τῆς ἀναβάθρας τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας, εἶπε σφίγγουσα τὴν χεῖρά μου:

— Ἐλπίζω νὰ σᾶς βλέπωμεν συχνὰ εἰς τὸν οἶκόν μας· ὁ πατήρ μου καὶ ὁ Ροδόλφος θὰ ὦσιν εὐτυχεῖς ἐκφράζοντες τὰς εὐχαριστίας των εἰς τὸν σωτῆρά μου. Ἄνευ τῆς συνδρομῆς σας θὰ κατασυνετρίβετο ἡ κεφαλή μου ἐπὶ τῶν λίθων καὶ τῶν κλάδων. Ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις παρετήρησα τὸν κόμητα στρέψαντα ἔκπληκτον βλέμμα πρὸς τὴν ἀδελφήν του, χωρὶς δὲ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ διὰ λόγου τὴν πρόσκλησίν της, εἶπε συστρέφων τὸν μύστακα:

— Στοιχηματίζω, Βαλερία, ὅτι ἀγνοεῖς ἀκόμη τὸ ὄνομα τοῦ σωτῆρός σου· ἐπίτρεψόν μοι νὰ ἐπανορθώσω τὸ τοιοῦτον, παρουσιάζων σοι τὸν κύριον Σαμουὴλ Μάγερ.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς ἐφαίνετο ἤρεμος καὶ ἀδιάφορος· καὶ ὅμως ἔπαλλεν ἐν αὐτῷ κἄτι τι ἐκπλῆξαν ἐμέ τε καὶ τὴν νεάνιδα, ἥτις ἀτενίσασα τὸν ἀδελφόν της, εἶτα ἐμὲ καὶ χωρὶς νὰ προσθέσῃ λέξιν ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄχημα. Ὁ Ροδόλφος τὴν ἠκολούθησεν ἐσπευσμένως, ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τὸ κάλυμμά του καὶ ἐμαστίγωσε τοὺς ἵππους.

Ἐπανῆλθον μὲ συντετριμμένην καρδίαν· εἶχον ἐννοήσει τὴν ἀμφίβολον εἰσήγησιν καὶ μαντεύσει τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς. Τὸ λογικὸν καὶ ἡ ὑπερηφάνεια μοὶ ἔλεγον νὰ λησμονήσω τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο· ἀλλ' οἴμοι! τὸ πεπρωμένον μὲ εἶχε θίξει· ἡ ἀνάμνησις τῆς Βαλερίας μοὶ ἀφήρει τὴν ἀνάπαυσιν· ἡμέραν καὶ νύκτα ἔβλεπον τὴν θελκτικὴν μορφὴν καὶ τὸ γοητευτικὸν μειδίαμά της. Ὑποκινούμενος ὑπὸ δυνάμεως ἰσχυροτέρας τῆς θελήσεώς μου μετέβην εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ δὲ-Μ···. Μοὶ ἀπήντησαν ὅτι οἱ μὲν δύο κόμητες ἀπουσίαζον

εἰς τὴν πόλιν, ἡ δὲ κόμησσα, ἀδιαθετοῦσα, δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ. Καὶ ὅμως δὲν τὴν ἠμπόδισε τὸ τοιοῦτον νὰ ἐξέλθῃ τὴν ἑσπέραν εἰς περίπατον. Ἡ ἀποπομπὴ ἦτο φανερά· ἐπειράθην μολαταῦτα καὶ δευτέραν ἐπίσκεψιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἔγεινα δεκτός· δὲν μοὶ ἔμενεν ἄλλο τι ἢ νὰ ὑπομένω ἐν σιωπῇ προσβολὴν τόσῳ ὀλίγον ἀνταξίαν τῆς ἐκδουλεύσεως ἣν παρέσχον.

Τί νὰ σοὶ εἴπω, πάτερ! Μ' ὅλην τὴν ἐν ἐμοὶ ἀναστάτωσιν τοῦ πνεύματος, ἔμεινα τοσοῦτον καταδεδουλωμένος εἰς τὴν ἀδυναμίαν μου, ὥστε ἀπλήστως ἀνεζήτουν πᾶσαν περίστασιν, ἵνα ἴδω τὴν Βαλερίαν ἐν ἀγνοίᾳ της εἰς τὸν περίπατον ἢ εἰς τὸ θέατρον, ἔνθα τὴν συνήντων συχνάκις. Ὁ Ροδόλφος ἤρχετο πρός με ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, κατὰ συνήθειαν μᾶλλον, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ποτέ τι περὶ τῆς ἀδελφῆς του. Χθὲς τὴν ἑσπέραν συνήντησα ἀπροσδοκήτως παρὰ τῷ βαρώνῳ Κίρσβεργ τὴν Βαλερίαν, ἥτις ἐρυθριάσασα ἀπέφυγε τὸ βλέμμα μου· ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα ν' ἀπολέσω τὴν περίστασιν ὅπως ἐξηγηθῶ· ἐπωφεληθεὶς στιγμῆς τινος, καθ' ἣν εὑρέθη μόνη ἐπὶ τοῦ ἀνδήρου, τὴν ἐπλησίασα.

— Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἐνοχλήσω, κόμησσα, λέγω αὐτῇ ὑποκλινόμενος· ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίσω τὸν λόγον τῆς μεταβολῆς τῆς πρός με συμπεριφορᾶς. *Διατί*, ἀφοῦ ἐξεδηλώσατε τοσαύτην εὔνοιαν, προσκαλέσασά με νὰ σᾶς ἐπισκέπτωμαι, οὐδέποτε ἦσθε ὁρατή, ὁσάκις ἐπαρουσιαζόμην εἰς τὴν θύραν σας;

Ὠχριάσασα μὲ κατεμέτρησε διὰ βλέμματος ὑπεροπτικοῦ καὶ περιφρονητικοῦ.

— Προκαλεῖτε ἐξήγησιν, Κύριε, ἣν θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἀπεφεύγομεν, εἶπε, μὲ τόνον σκληρὸν καὶ παγετωδη, οὗτινος ἐθεώρουν ἀνίκανον τὸ ἐπίχρυσον ἐκεῖνο στόμα. Σᾶς χρεωστῶ χάριν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἣν μοὶ προσηνέγκατε καὶ χάριν αὐτῆς συγχωρῶ τὴν μεγάλην ἐλευθερίαν τοῦ ὕφους σας, τὴν οἰκειότητα ἣν ἐπετρέψατε εἰς ἑαυτὸν ἀπέναντί μου, καὶ ἥτις μὲ εἶχε παρακινήσει νὰ σᾶς θεωρήσω ὡς ἕνα τῶν εὐγενῶν γειτόνων μας. Ἐννοήσασα τὴν ἀπάτην μου ὤφειλον νὰ πράξω ὡς ἔπραξα. Οἱ ἐν τῷ ἡμετέρῳ κύκλῳ τυγχάνουσι λίαν ἐπιφυλακτικοί, κύριε Μάγερ, ὀφείλω δὲ σέβας εἰς τὴν λεπτότητα τῶν ἐπισκεπτομένων τὰς αἰθούσας τοῦ πατρός μου καὶ

δὲν δύναμαι νὰ ἐπιβληθῶ αὐτοῖς ὅπως συναντήσωσιν ἐν αὐταῖς πρόσωπον ἀπὸ τοῦ ὁποίου τοὺς ἀποχωρίζει *πρόληψις φυλετική*.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, ἃς ἐτόνισεν ἰδιαζόντως καὶ αἵτινες μοὶ ἀπέδειξαν καταφανῶς, ὅτι ἤμην παρίας τις εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς τε μικρᾶς ταύτης κόρης, ἣν ἐλάτρευον, καὶ τῆς ὑπερηφάνου φυλῆς της, τὸ αἷμα συνεσωρεύθη εἰς τὴν καρδίαν καὶ νέφος ἐσκότισε τοὺς ὀφθαλμούς μου. Τοῦτο βεβαίως ἐννοήσασα μετέβαλεν ἀμέσως ὕφος, ἔθεσε τὴν χεῖρά της ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου καὶ εἶπε μετ' ἀγωνιώδους ἐνδιαφέροντος :

— Πόσον εἶσθε ὠχρός, κύριε Μάγερ, μήπως εἶσθε ἀσθενής ;

Ἀνετινάχθην ὡσεὶ δηχθεὶς ὑπὸ ὄφεως.

— Παρασύρεσθε, κόμησσα, εἰς βαθμὸν νὰ μιανθῆτε ἐκ τῆς ἐπαφῆς ἀνθρώπου τόσῳ πολὺ κατωτέρου σας. Ἐπιτρέψατέ μοι μόνον νὰ σᾶς ζητήσω συγγνώμην καὶ σᾶς ἐκφράσω τὴν λύπην μου ἐπὶ τῷ ὅτι σᾶς ἀπήλλαξα τῆς ὁπλῆς τοῦ ἵππου σας, χωρὶς νὰ σκεφθῶ ὅτι ἄνθρωπος τῆς φυλῆς μας ἀτιμάζει τοὺς προνομιούχους, ὅταν παρέχῃ αὐτοῖς βοήθειαν. Τοῦτο ἔσται δι' ἐμὲ μάθημα, ὅπερ οὐδέποτε θὰ λησμονήσω. Μίαν ἀκόμη τελευταίαν ἐρώτησιν καὶ σᾶς ἀπαλλάττω τῆς ἐνοχλητικῆς παρουσίας μου, προσέθηκα βλέπων, ὅτι μοὶ ἔστρεφε τὴν ράχιν μετ' ὀργῆς : μήπως ὁ κύριος ἀδελφὸς σᾶς ἐφώτισε περὶ τῆς ἐπιφυλακτικότητος τῶν συνδαιτημόνων σας καὶ τῆς διαφορᾶς, ἣν παράγουσι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων αἱ *φυλετικαὶ προλήψεις* ;

— Ναί, ὁ Ροδόλφος μοὶ ἔδωκε νὰ ἐννοήσω, ὅτι εἶχον σφάλει.

— Γνωρίζετε δὲ τί εἶδος σχέσεων ἔχει *αὐτὸς οὗτος* μὲ ἐμέ ;

Ἡ Βαλερία ἐρυθριάσασα ἐξετόξευσε κατ' ἐμοῦ πεισματῶδες βλέμμα.

— Ὁ ἀδελφός μοι εἶπεν ὅτι σᾶς γνωρίζει καὶ ὅτι ἔρχεται κάποτε παρ' ὑμῖν, ἐπειδὴ ἔχει ὑποθέσεις μετὰ τοῦ τραπεζιτικοῦ οἴκου σας καὶ ὅτι ἐν γένει ὁ ἀνὴρ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ᾖ τόσον ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὰς σχέσεις του ὅσον ἡ γυνή !

Ἐνῷ ὡμίλει οὕτω, ἐξήγαγον τοῦ χαρτοφυλακίου ἐπιστολὴν ἣν πρὸ 15 ἡμερῶν ἦ εἶχον λάβει παρὰ τοῦ Ροδολφου, καὶ δι' ἧς μοὶ ἐζήτει μέγα ποσὸν ὅπως ἐξοφλήσῃ ἓν χρέος χαρτοπαιγνίου, ἱκετεύων με νὰ τὸν σώσω κατὰ τὴν κρίσιμον θέσιν του, ἀποκαλῶν με φίλον του.

— Εὐαρεστηθῆτε νὰ βεβαιωθῆτε, δεσποινίς, ὅτι ὁ ἀδελφός σας καταγρᾶται τῶν προνομίων τῶν ἀρρένων, ἵνα ᾗ ἀνώτερος πάσης ἐπιφυλακτικότητος καὶ ὅτι αἱ φυλετικαὶ προλήψεις του δὲν ἐκτείνονται καὶ ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ.

Κατέρυθρος ἡ Βαλερία ἀπέσπασε τῶν χειρῶν μου τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν διέτρεξε δι' ἑνὸς βλέμματος. Ἰδοῦσα ἄνωθεν τῆς ὑπογραφῆς τὰς λέξεις *ὁ ἀφωσιωμένος καὶ εὐγνώμων* ἔδηξε τὰ χείλη καὶ μοὶ ἔτεινε τὸν χάρτην χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

— Φυλάξατε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, κόμησσα, τῇ εἶπον ἀπομακρύνουσα τὴν χεῖρά της· αὕτη θὰ σᾶς εἴπῃ κάλλιον ἐμοῦ νὰ ἤμην ἄξιος τοσαύτης περιφρονήσεως, σώσας τὴν ζωὴν τῆς ἀδελφῆς καὶ βοηθήσας τὸν ἀδελφόν, ἐν κρισίμῳ περιστάσει καὶ ἄνευ ὑστεροβουλίας ἢ συμφέροντος, καθότι, γνωρίζων κάλλιστα τὰς ὑποθέσεις τοῦ κόμητος, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ μοὶ ἐπιστρέψῃ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Μὴ δώσας καιρὸν ν' ἀπαντήσῃ ἐξῆλθον· ἀντὶ δὲ νὰ εἰσέλθω ἐδῶ μετέβη εἰς τὴν ἔπαυλίν μας ἔχων ἀνάγκην ἀέρος καὶ κινήσεως ἵνα συνέλθω.

Ὁ Σαμουὴλ ἐξηντλημένος ἐσιώπησε, ἀνυψώσας διὰ τῶν χειρῶν τοὺς βοστρύχους τῆς μελαίνης κόμης του, τῆς κεκολλημένης εἰς τὸ κάθυγρον μέτωπόν του. Ὁ γέρων τραπεζίτης εἶχεν ἀκούσει ἄνευ διακοπῆς τὴν μακρὰν ἀφήγησιν τοῦ υἱοῦ· θωπεύων τὴν μακρὰν λευκὴν γενειάδα ἠτένιζεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν νεανίαν μὲ βλέμμα μεστὸν οἴκτου καὶ ἐνδομύχου εὐχαριστήσεως.

— Ἔ λοιπόν ! Σαμουήλ, τί διαλογίζεσαι τώρα νὰ κάμῃς ; Νὰ καταστρέψῃς αὐτὸ τὸ γένος ;

— Ναί, πάτερ, ἀλλ' ἄλλως παρ' ὅπως τὸ ὑποθέτει. Ἤθελον μόνον νὰ εἶχον εἰς χεῖρας ὅλας τὰς χρεωστικὰς καὶ συναλλαγματικὰς τῶν δύο κομήτων. Θὰ με βοηθήσῃς εἰς τοῦτο ;

— Διατί νὰ μὴν ἐπιδοκιμάσω τοιαύτην δικαίαν ἐπιθυμίαν ; Δὲν εἶσαι ὁ μόνος κληρονόμος μου ; Κάλεσον τὸν Λέβη καὶ θὰ τακτοποιήσωμεν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου.

Δέκα λεπτὰ μετὰ ταῦτα, ἀνὴρ ἡλικιωμένος ἤδη καὶ τύπου καθαρῶς σημιτικοῦ ἐπαρουσιάσθη ἐν τῷ γραφείῳ: ἦτο ὁ Ἰεσσὰ Λέβη, ὁ πρῶτος πράκτωρ τοῦ τραπεζιτικοῦ οἴκου.

— Ἀγαπητὲ Λέβη, εἶπεν ὁ τραπεζίτης, ἀπαντῶν διὰ ἐλαφρᾶς κλίσεως τῆς κεφαλῆς εἰς τὴν βαθεῖαν καὶ ταπεινὴν ὑπόκλισιν τοῦ ὑφισταμένου, θέλω νὰ γίνω κάτοχος πασῶν τῶν χρεωστικῶν καὶ ἀλλακτικῶν τῶν δύο κομήτων δὲ—Μ··· Συνεννοηθῆτε λοιπὸν μεθ' ὅλων τῶν κολυβιστῶν τῆς πόλεως ὅσοι ἔχουν τοιαύτας. Σᾶς δίδω προθεσμίαν ἓξ ἑβδομάδων, ὅπως φέρητε εἰς πέρας τὴν ὑπόθεσιν ταύτην· δὲν θὰ λείψω δὲ ν' ἀνταμείψω τὸν ζῆλόν σας

— Εἰξεύρετε κύριε Μάγερ, ὅτι οἱ τίτλοι τῶν δύο τούτων κομήτων ἔχουσιν ἀξίαν λίαν ἀμφίβολον, εἶπεν ὁ πράκτωρ· ἀμφότεροι εἶνε χαρτοπαῖκται, ἐξοδεύουσι περισσότερα τῶν εἰσοδημάτων, τὰ κτήματά των εἶνε ἐπιβεβαρημένα καὶ τοὺς θεωρῶ ἀναξιοχρέους.

— Ἀδιάφορον· πάντα ταῦτα δὲν μεταβάλλουσι τὴν ἀπόφασίν μου. Προμηθεύθητε τοὺς τίτλους, ἅμα δὲ τῇ συλλογῇ ὅλων, ἐγχειρισέ του εἰς τὸν υἱόν μου, ὃν ἀποκλειστικῶς ἀφορᾷ ἡ ὑπόθεσις αὕτη —Καὶ τώρα, τέκνον μου, ἀναπαύθητι· φαίνεται ὅτι δὲν εἶσαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐργασθῇς· ἐγὼ θὰ ἐργασθῶ δι' ἀμφοτέρους· ἔχω δὲ νὰ ὁμιλήσω περὶ ὑποθέσεων μὲ τὸν Λέβη.

Τρεῖς ἑβδομάδας περίπου μετὰ τὴν ἀνωτέρω συνομιλίαν εὑρίσκομεν τὴν Βαλερίαν δὲ—Μ··· καὶ τὴν καλλίστην φίλην της, τὴν κόμησσαν Ἀντωανέτταν δ'-Ἐβερστέϊν, ἐντὸς λαμπροῦ κομμωτηρίου κεκαλυμμένου πανταχοῦ διὰ κυανῆς μετάξης καὶ κατὰ κόρον ἐστολισμένου ὑπὸ σπανιωτάτων ἀνθέων. Αἱ δύο αὗται νεάνιδες ἀπετέλουν τελείαν ἀντίθεσιν. Ἡ μικρὰ καὶ λεπτοφυὴς Βαλερία, ἧς ἡ μαργαροειδὴς χροιά, ἡ ξανθοραιὰ κόμη καὶ ἡ χάρις τῶν κινήσεων ἔδωκαν αὐτῇ τὸ ἐπώνυμον «Νηρηΐς», ἐφαίνετο ὡσεὶ παιδίον ἀπέναντι τῆς ὑψηλῆς καὶ μεγαλοπρεποῦς Ἀντωανέττας μὲ τοὺς ἐβενώδεις βοστρύχους, τοὺς ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ ἀποφασιστικὸν ὕφος της.

Φίλαι ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, ἀνατραφεῖσαι ἐν τῷ αὐτῷ παρθεναγωγείῳ, ἠγαπῶντο εἰλικρινῶς, διήρχοντο ὁλοκλήρους ἑβδομάδας μαζῆ, καθότι ἡ Ἀντωανέττα ἐθεωρεῖτο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κόμητος δὲ-Μ··· πλησιεστάτη συγγενής

Ρεμβώδης καὶ ἔμφροντις, ἐφυλλομέτρα ἡ Ἀντωανέττα εἰκονογραφημένον τι περιοδικόν, ἐκτοξεύουσα, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἐταστικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς φίλης της, ἥτις, ἀναπαυομένη ἐπὶ τῶν

προσκεφάλων μικροῦ τινος ἀνακλίντρου, ἐφαίνετο ρεμβάζουσα, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενεῖς ἐν τῷ κενῷ. Μολονότι ἐπλησίαζε μεσημβρία, ἐφόρει εἰσέτι λευκὴν ἐφεστρίδα, αἱ δὲ λεπτοφυεῖς χεῖρές της ἐθώπευον τοὺς κροσσοὺς τῆς ζώνης. Αἴφνης ἡ Ἀντωανέττα ρίψασα τὸ βιβλίον καὶ ἐγερθεῖσα βιαίως ἀνέκραξε :

— Ὄχι, αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ περισσότερον καιρόν. Τί σοι συμβαίνει, Βαλερία ; Ἡ ὠχρότης αὕτη, ἡ κατήφεια αὕτη, αἱ αἰώνιαι αὗται ὀνειροπολήσεις, θὰ ἔχωσι μίαν αἰτίαν: ὁμολόγησόν μοι τὴν ἀλήθειαν. Δὲν ὡρκίσθημεν νὰ μὴ ἔχωμεν μυστικὰ μεταξύ μας ;

Ἡ Βαλερία ἀνασκιρτήσασα ἀνεκάθησε.

— Τί ἀνυπόμονος ποῦ εἶσαι, εἶπεν αὕτη, δράττουσα τὴν χεῖρα τῆς φίλης της καὶ σύρουσα αὐτὴν πλησίον της. Ἄλλως τε ἔχεις δίκαιον· ἀπὸ σὲ δὲν πρέπει νὰ ἀποκρύπτω τίποτε· ἀλλά, πρὸ τούτου, ὅμωσόν μοι ἀπόλυτον ἐχεμύθειαν ἐφ' ὅσων θὰ σοι ἐμπιστευθῶ, διότι εἰς τὴν θλῖψιν μου ἀναμιγνύονται αἱ ὑποθέσεις τοῦ Ροδόλφου.

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὀνόματος τοῦ Ροδόλφου, διάπυρον ἐρύθημα ἐκάλυψε τὰς παρειὰς τῆς Ἀντωανέττας· ἀλλ' ἡ Βαλερία, βεβυθισμένη εἰς τὰς σκέψεις της, δὲν παρετήρησε τίποτε, καὶ ἐξηκολούθησε :

— Ναί, θά σοι εἴπω τὰ πάντα, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀρχίσω ἀπὸ τοῦ συμβάντος μοι περὶ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου, τρεῖς ἑβδομάδας πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς.

— Ἐννοεῖς τὴν ἀπὸ τοῦ ἵππου πτῶσίν σου ; Ὁ ἀδελφός σου μοὶ διηγήθη τὸ περιστατικόν, ὅπερ δὲν ἦτο σπουδαῖον, οὐδ' ἐπηρέασε τὴν ὑγείαν σου.

— Ἀπατᾶσαι, διέτρεξα πολὺ καλὰ κίνδυνον θανάτου, ἀλλ' ἀγνοεῖς εἰς τίνα ὀφείλεται τὸ νὰ λάβῃ αὐτὸ τοιοῦτον εὐχάριστον τέλος· οὐδέποτε λέγω τὸ ὄνομά του, καθότι αὐτὸ εἶνε δυσάρεστον εἰς τὸν πατέρα καὶ τὸν ἀδελφόν μου.

— Ἀλλόκοτον τοῦτο πάλιν· οὐδεὶς λοιπὸν μέχρι σήμερον δὲν ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ εἰς ἅπαντας παρασχόντος τοιαύτην ἄπειρον ὑπηρεσίαν ;

— Ἄφες με νά σοι διηγηθῶ λεπτομερῶς τὴν ἱστορίαν, ὑπέ-

λαβεν ἡ Βαλερία μετὰ μικρὸν δισταγμόν. Ὅταν ὁ Φοῖβος ἐκρημνίσθη, ἐγὼ ἔπεσα καὶ ἡ κεφαλή μου τόσῳ δυνατὰ ἐκτύπησε κατὰ γῆς, ὥστε τὸ πᾶν ἐσκοτίσθη· ᾐσθάνθην ἀοριστως πως ὅτι ὁ ἵππος ἀνηγέρθη καὶ μ' ἔσυρεν ἐπὶ τῶν θάμνων, ὁ δὲ πούς μου περιεπλέχθη εἰς τὸν ἀναβολέα. Ἀλλ' ὅτε συνῆλθον, εὑρισκόμην εἰς τὰς ἀγκάλας θελκτικοῦ νεανίου ζητοῦντος νὰ μὲ θέσῃ ὑπό τι δένδρον· δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ παρατηρήσω καλλίτερα, διότι ἐλιποθύμησα ἐκ νέου· ἀλλ' ὅτε συνῆλθον ἐντελῶς, εὑρέθην ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἀνακλίντρου, πλησίον δ' αὐτοῦ ἦτο γονυπετὴς ὁ ἴδιος νεανίας, δίδων μοι ν' ἀναπνέω ἅλατα. Εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ἵστατο γυνή τις σεβασμίου ἐξωτερικοῦ. Εἶδον τότε ὅτι ὁ σωτὴρ ἦτο οὐχὶ κοινῆς ὡραιότητος, μόνον δὲ ἡ ὑπόξανθος ὠχρότης καὶ ἡ φυσιογνωμία τοῦ προσώπου του ἐπρόδιδον ξένην καταγωγήν.

Μοὶ προσέφερεν ἀναψυκτικά, συνωμιλήσαμεν καὶ ἀφέθην ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην, ἥν μοι ἐνέπνεε, καθότι ὡς ἐκ τῆς εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς καὶ τῆς πλουσίας διασκευῆς τοῦ οἰκήματος ἐνόμισα ὅτι εἶχον νὰ κάμω μὲ ἴσον μου.

Ἐκτὸς τούτου, πληροφορηθεῖσα ὅτι ἔσχε τὴν ἀβρόφρονα φροντίδα νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς οἰκείους μου, τῷ ἔτεινα τὴν χεῖρα, ἣν ἠσπάσθη μετ' ἀνυποκρίτου θαυμασμοῦ, ὅστις μ' ἔκαμε νὰ ἐρυθριάσω. Μετ' οὐ πολὺ ἔφθασεν ὁ Ῥοδόλφος· ἀποχαιρετῶσα τὸν σωτῆρα μου, τὸν προσεκάλεσα νὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς ἴδῃ, φαντάσου δὲ τὴν ταραχήν μου ὅτε ὁ Ῥοδόλφος μ' ἓν ἐξ ἐκείνων τῶν βλεμμάτων ἅτινα γνωρίζεις, μοὶ τὸν ἐπαρουσίασε: ἦτο ὁ κ. Σαμ. Μάγερ!

— Πῶς! Ὁ Σαμουὴλ Μάγερ, ὁ υἱὸς τοῦ ἑκατομμυριούχου Ἰουδαίου! ἀνέκραξεν ἡ Ἀντωανέττα καί, καταληφθεῖσα ὑπὸ τρελλοῦ γέλωτος, ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου. Καϋμένη Βαλερία, ἐννοῶ τὴν μελαγχολίαν σου· νὰ σὲ φέρῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του ἕνας Ἑβραῖος πούφ! καὶ ἡ ὡραία σου κεφαλὴ ν' ἀναπαυθῇ ἐπὶ τοῦ στήθους ἢ ἐπ. ὤμων ἑνὸς ἑβραίου, βεβαία, αὐτὸ εἶνε ἀποτρόπαιον.

— Αὐτὸ δὲν εἶνε τόσῳ ἀποτρόπαιον ὅσῳ ἡ πεποίθησις ὅτι νέος πεπροικισμένος διὰ τοιούτου ἐξωτερικοῦ καὶ συμπεριφορᾶς εὐγενοῦς νὰ εἶνε σωστὸς Ἰουδαῖος, καὶ οὔτε βαπτισμένος τοὐλάχιστον.

Ἡ Ἀντωανέττα ὕψωσε τὸ ἔκπληκτον βλέμμα της ἐπὶ τοῦ πυρέσσοντος καὶ τεταραγμένου προσώπου τῆς Βαλερίας.

— Νομίζεις, μὲ τὰ σωστά σου, Βαλερία, ὅτι τὸ βάπτισμα δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ τὴν τοιαύτην καταγωγήν ; Ἀλλά, τέλος πάντων, δὲν βλεπω ἀκόμη τὸ αἴτιον τῆς μεγαλης σου θλίψεως.

— Ἄφες με νὰ τελειώσω. Δὶς ὁ Μαγερ ἦλθεν εἰς τὸν οἶκόν μας, πρῶτον εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ εἶτα ἐνταῦθα· ἀλλά, κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Ροδόλφου, δὲν ἐγένετο δεκτός.

— Νομιζω ὅτι δὲν ἔχεις ν' ἀντείπῃς εἰς μέτρον τόσῳ νόμιμον καὶ φρόνιμον· εὐχαριστῶ διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ συναντήσω εἰς τὴν αἴθουσάν σας, τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὅστις θ' ἀποπέμπῃ τὴν ἰδιάζουσαν ἐκείνην δυσωδίαν τῆς Ἰουδαϊκῆς γενεᾶς. Μή μου ἀνοίγῃς τόσον μεγάλα τὰ 'μάτια σου, διότι ἡ κληρονομικὴ αὕτη δυσώδης ἀποφορὰ πραγματική.

— Ὄχι, ὄχι, εἶπεν ἡ Βαλερία γελῶσα ἀπὸ καρδίας· αὐτὸς οὐδεμίαν δυσώδη ἀποφορὰν ἐκπεμπει ἦτο μυρωμένος, ἀλλὰ κατὰ τὸν συρμόν, ὡς ἕκαστος ἡμῶν, ἡ δ' ἐνδυμασία του ἦτο ἀνεπιλήπτου κομψοτάτης ἁπλότητος.

— Πρόσεξαι, Βαλερία, πολὺ ὑπερασπίζεσαι αὐτὸ τὸν ἑβραῖον, καί σε ὑποπτεύω ὑπερβολικήν, ὑπελαβεν ἡ Ἀντωανέττα μετὰ προσποιητῆς ἀνησυχίας.

— Μὴ φοβοῦ, ἀλλ' ἂν μὲ διακόπτῃς πάντοτε δὲν θὰ μάθῃς τὸ μᾶλλον ἐνδιαφερον τῆς διηγήσεώς μου. Πρὸ τριῶν περίπου ἑβδομάδων συνήντησα ἀπροσδοκήτως τὸν Μαγερ παρὰ τῷ βαρώνῳ δὲ-Κίρσβεργ. Πιστεύεις ὅτι μοὶ ἐζήτησε λόγον τῆς πρὸς αὐτὸν συμπεριφορᾶς μου, ἀπαιτήσας, μὲ τὴν ἀναιδέστεραν ἐπιμονήν, ἐξήγησιν, τοῦ διατί, ἀφοῦ τὸν προσεκαλεσα, νὰ μὴν εἶμαι ὁρατὴ δι' αὐτόν ;

— Χονδρὸ κεφάλι, καὶ μάλιστα ἑβραίικο, ἂν δὲν ἐκαταλάμβανε τὸν λόγον τοῦ τοιούτου πράγματος.

— Φαντάσου, ἀγαπητὴ Ἀντωανέττα, νὰ φαίνηται ὅτι καθόλου δὲν τὸ ἐκαταλάμβανε. Ἤμην τόσῳ μᾶλλον παρωργισμένη διὰ τὴν ἐνόχλησιν ταύτην, καθόσον ἠναγκαζόμην νὰ ἐρυθριῶ δι' ἐμὲ αὐτήν : διότι, τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς, εινε ὀλιγον σκληρὸν ν' ἀποπέμπῃ τις οὕτω πως τὸν σώσαντα τὴν ζωήν του.

— Ἀλλ' ὅταν εἶνε ἕνας ἑβραῖος !

— Ἀναμφιβολως, ἀλλὰ μολαῦτα ἤμην τεταραγμένη καὶ τῷ ἔδωκα νὰ ἐννοήσῃ ὀλίγον σκληρῶς, ὅτι ἡ θέσις του δὲν ἦτο εἰς τὰ

σαλόνια μας· ᾐσθάνθη τὴν προσβολήν, διότι νεκρικὴ ὠχρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἐνόμισα ὅτι θὰ πέσῃ· τῷ ἀπηύθυνα λέξεις τινὰς συμπαθητικάς, ἀλλ' ἂν ἤκουες τὴν αὐθάδη ἀπάντησίν του ἐπὶ τῆς ὑπολήψεως, ἣν ἐμπνέει ὁ χρυσὸς τῶν Ἰουδαίων! Μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐξ ὀργῆς καὶ περιφρονήσεως, μοῦ ἔτεινε μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Ροδόλφου, δι' ἧς οὗτος τῷ ἐζήτει μέγα ποσὸν καὶ τὸν ἀπεκάλει φίλον του· ἐπρόσθεσεν ὅτι αἱ ὑποθέσεις μας βαίνουσιν εἰς ὄλεθρον καὶ ἐξῆλθε πρὶν ἢ λάβω καιρὸν νὰ συνέλθω.

Ἡ Βαλερία ἠγέρθη ἐσπευσμένως καὶ δραμοῦσα εἴς τι μικρὸν ἔπιπλον ἐξήγαγεν ἐπιστολήν τινα.

— Ἰδέ, αὐτὴ εἶνε ἡ ἐπιστολή, δὲν ἐτόλμησα νὰ τὴν δείξω εἰς τὸν Ροδόλφον, γινώσκουσα, ὅτι δὲν ἐπέστρεψεν αὐτὸ τὸ ποσόν.

Διὰ χειρὸς τρεμούσης ἀπέσπασεν ἡ Ἀντωανέττα τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν διέτρεξε δι' ἑνὸς βλέμματος.

— Καὶ πῶς τὸ γνωρίζεις, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ἐπεστράφη;

— Δὲν βλέπεις τὸ ὑστερόγραφον: εἶπεν ἡ Βαλερία δεικνύουσα γραμμάς τινας· ἀνάγνωσον!

«Ἀγαπητέ μοι Σαμουήλ, ἡ ἐπιστολή μου αὕτη ἔστω ἐγγύησις ὅτι θὰ σᾶς πληρώσω τὸ χρέος μου διὰ τῶν πρώτων χρημάτων, ἅτινα θὰ ἔχω διαθέσιμα· τότε θὰ μοὶ ἐπιστρέψητε ταύτην, ἣν ἀφίνω εἰς χεῖρας διακριτικάς, τὸ ἠξεύρω».

— Πρέπει πρὸ πάντων νὰ γνωρίζωμεν ἂν ὁ ἀδελφός σου δὲν ἐπλήρωσε τὸν ἄθλιον τοῦτον τοκογλύφον καὶ ἐλησμόνησε τὴν ἐπιστολὴν εἰς χεῖράς του· οἱ νέοι αὐτοὶ εἶνε τόσῳ ἀπερίσκεπτοι! ἀνέκραξεν ἡ Ἀντωανέττα, λαμβάνουσα ἀπροκαλύπτως ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν ὑποθέσεων τοῦ νεκροῦ κόμητος.

— Τίς σπουδαία ὑπόθεσις σᾶς ἀπασχολεῖ οὕτω, κυρίαι μου; ἠρώτησε εὔηχός τις φωνὴ καὶ ὁ Ροδόλφος εὔθυμος καὶ μειδιῶν ἐπλησίασε τὰς δύο νεάνιδας, αἵτινες, ἐντελῶς ἀπησχολημέναι, δὲν εἶχον παρατηρήσει τὴν εἴσοδόν του.

Ἴδωμεν! δὲν δύναμαι νὰ γίνω δικαστὴς τῆς διαφορᾶς σας; Αἱ παρειαί σου, Βαλερία, φλέγουσι, καὶ ὑμεῖς . Διεκόπη ἀμέσως ἐρυθριάσας μέχρις ὤτων καὶ ἀποσπάσας ἀποτόμως τὴν ἐπιστολήν, ἣν εἶχε παρατηρήσει εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἀντωανέττας.

— Πῶς ἔτυχεν ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἰς χεῖράς σας; ἠρώτησεν ὁ

κόμης δι' ὑποτρεμούσης φωνῆς. Μήπως ὁ Μάγερ ἐτόλμησε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βαλερίαν μὲ τὰς ἀπαιτήσεις του;

— Ὄχι, ὄχι, δι' ἄλλην αἰτίαν μοὶ ἐνεχείρισε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἄκουσον... Καὶ ἡ νεᾶνις διηγήθη ἐν ὀλίγοις τὴν συνομιλίαν μετὰ τοῦ τραπεζίτου κατὰ τὴν ἑσπερίδα τοῦ βαρώνου Κίρζβεργ.

Ὁ Ροδόλφος τὴν ἤκουσε, μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην καὶ δάκνων νευρικῶς τὸν λεπτὸν καὶ ξανθὸν μύστακά του.

— Μόλα ταῦτα εἶχες ἄδικον, Βαλερία, νὰ φερθῇς πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον μὲ τοιαύτην ἀνυπόκριτον περιφρόνησιν· εἶνε ἄθλιος ἑβραῖος, βεβαίως, ἀλλ' εἶνε ἑκατομμυριοῦχος καὶ δύναται νὰ μᾶς βλάψῃ περισσότερον παρ' ὅσον νομίζεις καὶ ἐννοεῖς, εἶπε στενάξας ὁ νεανίας.

— Εἶπεν ἄνευ ἐνδοιασμοῦ ὅτι αἱ ὑποθέσεις μας βαίνουσι κακῶς, ἀλλὰ τοὐλάχιστον τῷ ἐπέστρεψες τὸ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἀναφερόμενον ποσόν; ἠρώτησε μετ' ἀγωνίας ἡ Βαλερία.

Ὁ Ροδόλφος ἐδίστασε πρὸς στιγμήν.

— Ἐλπίζω νὰ τὸ πράξω ἐντὸς ὀλίγου.

— Ὄχι ἐντὸς ὀλίγου, ἀλλὰ σήμερον μάλιστα πρέπει νὰ πληρώσῃς αὐτὸν τὸν οἰημματίαν, αὐτον τὸν τοκογλύφον, ἀνέκραξε ἀποτόμως ἡ Ἀντωανέττα. καί, δράξασα τῆς χειρὸς τοῦ κόμητος, ἐξηκολούθησε μετὰ πάθους ειλικρινείας: Ροδολφε, εἶσθε φιλος μου παιδιόθεν, ἂν δὲ διετηρήσατε συμπάθειάν τινα πρὸς τὴν μικρὰν σύντροφόν σας τῶν παιγνιδίων, ἐπιτρέψατε την νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῆς τοιαύτης βδελυρᾶς ὑποχρεώσεως. Ἔχω τώρα εἰς τὸν οἰκόν μας ἀρκοῦν χρηματικὸν ποσόν· λάβετέ το καὶ πληρώσατε τὸν Μάγερ, καὶ ὅταν εὐκολυνθῆτε, μοὶ ἐπιστρέφετε αὐτὸ τὸ μηδαμινὸν ποσόν. Ἴδωμεν, εἰπῆτε ναί, πρὸς ἀνάμνησιν πάντων τῶν γλυκυσμάτων καὶ πλακουντίων, ἅτινα ἄλλοτε διενεμόμεθα μεταξύ μας φιλοφρόνως. Οἱ ὑγροὶ καὶ διαβολεμένοι ὀφθαλμοί της τόσῳ ζωηρὰν παράκλησιν ἐξέφραζον, ὥστε ὁ Ροδολφος, ἐντελῶς ὑποδουλωθεὶς ἠσπάσθη τὴν μικρὰν χεῖρά της.

— Δύναμαι ν' ἀπορρίψω προσφορὰν οὑτωσεὶ γινομένην; Δέχομαι, Ἀντωανέττα, εὐγνωμόνως, διότι σοὶ ἀνήκω ψυχῇ τε καὶ σώματι.

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ· καταλαμβάνω τί μοι θυσιάζετε

Παρὰ τῷ κ. Ἀθαν. Βρυζάκῃ (ὁδ. Πανεπιστημίου 26) εὑρίσκονται πρὸς πώλησιν τὰ ἑξῆς βιβλία:

1. **Τὰ Μαγνητιστικὰ καὶ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα.**
2. **Τὸ ἐν Παρισίοις Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Ψυχολόγων.**
3. **Ἡ Ἀρχαιότης τῆς Ἐπιστήμης.**
4. **Διατὶ ἡ ζωή;** — Τοῦ δεινοῦ καὶ ἐμβριθοῦς συγγραφέως Leon Denis κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἐν Βραΐλᾳ εὐπαιδεύτου κ. Δ. Σ.

Πρὸς τοὺς ἀξιοτίμους Συνδρομητὰς

Μεταβαίνων εἰς Ρωμουνίαν ἐπί τινας μῆνας παρακαλῶ τοὺς φίλους συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας ἵνα κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἀπευθύνωνται διὰ πᾶν ἀφορῶν εἰς τὸν «Νέον Πυθαγόραν», πρὸς τὸν ἐνταῦθα κ. Ἀθ. Βρυζάκην, ὁδ. Πανεπιστημίου 26, ἢ πρὸς ἐμὲ τὸν ἴδιον εἰς Βραΐλαν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν κ. **Θ. Λεφάκην.**

Πρὸς τὰς ἐπ' ἀνταλλαγῇ τῶν φυλλαδίων ἀξιοτίμους ἐφημερίδας

Εὐχαρίστως ἀποδεχόμεθα τὴν προταθεῖσαν ἀνταλλαγήν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τρίτου φυλλαδίου μας, μὴ δυνάμενοι ἀτυχῶς νὰ τὸ πράξωμεν ἀπὸ τοῦ α', καθὸ εἰς ὀλίγα ἀντίτυπα ἐκτυπωθέντος καὶ μὴ ἐπαρκέσοντος ἴσως διὰ τοὺς τακτικοὺς συνδρομητάς. Τούτου ἕνεκα δὲν ἠδυνήθημεν νὰ παραδεχθῶμεν οὐδὲ τὴν κατὰ φυλλάδια πώλησιν τῶν πρώτων φυλλαδίων μεθ' ὅλην τὴν ζωηρὰν ζήτησιν αὐτῶν.

Ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἀφίξεως τοῦ διὰ τὸν «Νέον Πυθαγόραν» χάρτου, ἠναγκάσθημεν νὰ μεταχειρισθῶμεν διὰ τὸ παρὸν φυλλάδιον χάρτην καλλιτέρας μὲν ποιότητος, ἀλλ' ὀλίγον διάφορον τοῦ μέχρι τοῦδε, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε καὶ ἡ ἐπὶ ἑβδομάδα καθυστέρησις τῆς ἐκδόσεως.

ΝΕΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

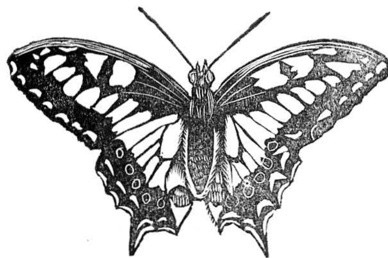
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΠΙΜΗΝΙΟΝ

ΥΠ' ΟΨΕΙ ΕΧΟΝ ΚΥΡΙΩΣ:

Τὴν φιλοσοφικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς. — Διατί ἡ Ζωή; — Τὴν θεραπείαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. — Τὴν τέρψιν καὶ ὠφέλειαν τοῦ πνεύματος διὰ διαφόρων ἠθικοπλαστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων, κτλ., κτλ., κτλ.

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ *ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ* Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ

1991